

LELLE2

Let's Learn How to Learn! –

Learning skills development for secondary school students

2018-1-HU01-KA201-047839

Erasmus+

„Učme sa, ako sa učiť“

Vzdelávací materiál pre učiteľov stredných škôl

Dátum: 2019.06.25.

Verzia 1

Vypracoval: UP, ŠPÚ and OFI

1. Všeobecné a základné informácie.....	3
2. Úvod do vzdelávacej aktivity.....	4
3. Ciele.....	4
4. Učebné výsledky.....	5
5. Doba vzdelávania.....	5
6. Materiály pre účastníkov.....	5
7. Zoznam školiteľov.....	5
8. Zoznam účastníkov.....	5
9. Program vzdelávania.....	7
10. Vzdelávací materiál pre európske učebné zručnosti.....	13

KONCEPČNÁ POZNÁMKA

1. Všeobecné a základné informácie

Projekt s názvom „**Učme sa, ako sa učiť!** – rozvoj učebných zručností pre študentov **stredných škôl** (ďalej len „LELLE2“) získal finančné prostriedky EÚ v rámci programu Európskej únie Erasmus+, schváleného pod číslom 2018-1-HU01-KA201-047839. Projekt LELLE2 nadväzuje na úspešný projekt s názvom „**Učme sa, ako sa učiť!** - Zvyšovanie povedomia o dôležitosti a poskytovanie inovatívneho riešenia na začlenenie rozvoja učebných zručností do existujúcich študijných programov pre vyššie vzdelávanie (LELLE).

LELLE2 sa realizuje v štyroch krajinách - Estónsku, Maďarsku, Rumunsku a na Slovensku - a so siedmimi skúsenými partnermi, ako sú stredné školy, národné vzdelávacie výskumné a vývojové inštitúcie a univerzita: Panónska univerzita so skúsenosťami s rozvojom vzdelávacích zručností, EKV (OFI) a ŠPÚ, ktoré majú znalosti v oblasti podpory stredoškolského vzdelávania, školy ako projektoví partneri, ktorí majú praktické skúsenosti zo škôl a rozširujú svoje medzinárodné zameranie. Cieľovou skupinou projektu sú stredné školy úrovne 4 EQF, ich študenti a učitelia v Estónsku, Maďarsku, Rumunsku a na Slovensku. Cieľovými skupinami EKV (OFI) a ŠPÚ sú ďalšie vzdelávacie výskumné a podporné inštitúcie pre šírenie výstupov projektu.

Celkovým cieľom projektu LELLE2 je poskytnúť študentom stredných škôl rozvoj učebných zručností a vybaviť ich schopnosťami, ktoré sa dajú využiť na trhu práce, v stredoškolskom a vysokoškolskom vzdelávaní.

Ciele projektu sú: a) podporovať inovatívne metódy a pedagogiky, vytvárať nové vyučovacie metódy a nástroje v stredoškolskom vzdelávaní, b) podporovať profesionálny rozvoj pedagógov (učiteľov, mentorov), najmä keď sa zaoberajú novými vyučovacími metódami a nástrojmi, c) podporovať jednotlivcov pri získavaní a rozvíjaní kľúčových kompetencií v oblasti učebných zručností s cieľom podporovať zamestnateľnosť, sociálno-vzdelávací a osobný rozvoj, d) rozvíjať relevantné a vysokokvalitné zručnosti a schopnosti prostredníctvom vytvárania **inovačných výstupov:**

1. Zbierka osvedčených postupov v oblasti rozvoja učebných zručností,
2. Učme sa, ako sa učiť - vzdelávanie učiteľov na stredných školách,
3. Hodnotenie učebných zručností študentov stredných škôl,
4. Vzdelávacie materiály na rozvoj učebných zručností,
5. Európska brána rozvoja učebných zručností (webová stránka).

LELLE2 je zároveň zameraný na šírenie výstupov zainteresovaným stranám relevantným v oblasti rozvoja učebných zručností, na rozvoj dlhodobých partnerstiev medzi

vzdelávacími inštitúciami a orgánmi na podporu vzdelávania s cieľom podporovať celoživotné vzdelávanie prostredníctvom tvorby najmodernejších vzdelávacích materiálov a vytvorenie ďalšej spolupráce, ktorá bude slúžiť rovnakému cieľu.

2. Úvod do vzdelávacej aktivity

Vzdelávací modul sa zameriava na vzdelávanie a prípravu učiteľov v 3 učebných zručnostiach: kritické myslenie, riešenie problémov a riadenie vlastného učebného procesu

Kritické myslenie

Schopnosť rýchlo nájsť údaje v krátkom čase, vyriešiť najdôležitejšie problémy a kriticky ich vyhodnotiť, aby získali trvalý význam. Kľúčovou kompetenciou učiteľov je schopnosť rozvíjať kritické myslenie, argumentáciu a prezentačné zručnosti svojich študentov. Vzdelávací modul je zameraný na rozvoj nasledujúcich kompetencií: 1) kritické myslenie pri prijímaní informácií; 2) formulácia vlastných argumentov; 3) prezentačné zručnosti.

Riešenie problémov

V každodennom živote vznikajú problémy v rôznych formách, sú jednoduché alebo zložité, očakávané alebo neočakávané. Všetky problémy si vyžadujú rozhodnutie a vyžadujú si proces riešenia problémov. Schopnosť riešiť problémy je vlastne schopnosť robiť rozhodnutia. Vzdelávací modul je zameraný na vzdelávanie a školenie zamerané na zvýšenie niektorých ďalších zručností účastníkov týkajúcich sa aktivít zameraných na riešenie problémov.

Riadenie vlastného procesu učenia

Vzdelávací modul sa zameriava na tieto body: 1. Preukázať reflexiu pri procese učenia sa a myslenia, spracovanie nových poznatkov a informácií a uplatňovanie rôznych učebných stratégií. 2. Uvedomiť si potrebu autonómneho učenia sa ako prostriedku na sebazlepšovanie a osobný rozvoj. 3. Kriticky vyhodnotiť svoj pokrok, zbierať spätnú väzbu a realizovať ďalšie príležitosti pre rozvoj.

3. Ciele

- oboznámiť účastníkov s možnými metódami rozvoja učebných zručností;
- rozvíjať učebné zručnosti účastníkov (kritické myslenie, riešenie problémov, riadenie vlastného učebného procesu);
- pripraviť účastníkov na mentoring svojich kolegov v ich školách;
- pripraviť účastníkov na integráciu metód do rôznych predmetov a vyučovacích hodín;

- testovať návrh školiaceho materiálu na tému „Učme sa, ako sa učiť“ a zbierať spätnú väzbu;
- plánovať činnosti zamerané na prípravu učiteľov na národnej úrovni.

4. Učebné výsledky

- Účastníci sa oboznámia so svojou úlohou v ďalších krokoch projektu.
- Pripravujú sa na „vyučovanie“ svojich kolegov začiatkom nasledujúceho školského roka.
- Majú predstavu o mentorovaní svojich zúčastnených kolegov pri implementácii
- Pripravujú plány hodín pre tri učebné zručnosti (RP, KM, RVPU).
- Vytvárajú strategický plán na implementáciu metód zlepšujúcich učebné zručnosti v ich škole.

5. **Doba vzdelávania:** 40 vyučovacích hodín (1 vyučovacia hodina trvá 45 minút)

6. Materiály pre účastníkov

Pred školením dostanú všetci účastníci návrh vzdelávacieho materiálu k „Učme sa, ako sa učiť“.

7. Zoznam školiteľov:

UP: Dr. Edit Kővári, Tamás Kigyós

SPU: prof. PaedDr. Silvia Pokrivčáková, PhD., Ing. Beata Menzlová

OFI: Dr. Mária Szabó

8. Zoznam účastníkov:

Máthé Imola Angella	Liceul Teoretic Téglás Gábor, Deva, Hunyad megye, Anemonelor utca 57/A, Rumunsko
Kasler Kinga	Liceul Teoretic Téglás Gábor, Deva, Hunyad megye, Anemonelor utca 57/A, Rumunsko
Ave Jõgi	Kuressaare Gymnasium, Nooruse 1, 93815 Kuressaare, Estónsko
Maren Asumets	Kuressaare Gymnasium, Nooruse 1, 93815 Kuressaare, Estónsko
Zsófia Fülöp	Cirkevná spojená škola MARIANUM, Ul. biskupa Királyá 30, Komárno, Slovenská republika
Gábor Tóth	Cirkevná spojená škola MARIANUM, Ul. biskupa Királyá 30, Komárno, Slovenská republika

Mária Erdélyi-Fodor	Béla I Secondary Grammar School, 7100 Szekszárd, Kadarka u. 25-27., Maďarsko
Judit Dr. Mikóné Csósz	Béla I Secondary Grammar School, 7100 Szekszárd, Kadarka u. 25-27., Maďarsko

Program školenia (1.-5. júl, Bratislava)

Deň príchodu - nedeľa, 30. júna 2019

Príchod projektových partnerov a účastníkov

1. deň - pondelok 1. júla 2019

Časové rozvrhnutie / témy
Aktivity realizuje UP

8.45 Registrácia

9.00 **Prívitanie** účastníkov; predstavenie organizátorov, školiteľov a účastníkov.

Úvod do projektu

Úvod do školenia (úlohy pre účastníkov počas školenia, školenie, reflexia atď.)

10.30 Prestávka na kávu

11.00 Školenie o európskych zručnostiach učenia **Kritické myslenie** (metodika, teória a prax) Otázky a odpovede (Úvod a jednoduchá aktivita v skupinách, pozri prílohu A)

12.30 Obedná prestávka (organizovaný skupinový obed, samoplatca)

13.30 Školenie o európskych zručnostiach učenia **Kritické myslenie** (metodika, teória a prax) Otázky a odpovede (Úvod a komplexná aktivita v skupinách, pozri prílohu B)

Učitelia si náhodne vyberú aktivitu (vyberú z tašky), na ktorej popoludní pracujú.

Prestávka na kávu (počas skupinovej práce)

15.00 **Výučba a mentorovanie kolegov učiteľov (UP)**

Fáza 1. Ako informovať kolegov o projekte (ciele, aktivity, očakávané výstupy, úlohy učiteľov), Úvod do používania nástrojov O3 v škole
Diskusia a samostatná práca (pozri kapitolu 11)

16.30 Práca v 2 paralelných skupinách

Individuálna práca

Príprava na školenie (Účastníci pripravujú konečný súbor aktivít kritického myslenia vybraných zo školiaceho materiálu. Pozri Banka zdrojov aktivít pre kritické myslenie, príloha G, CT1-CT7).

17.30 Evalvácia dňa

Dve skupiny sa podelia o svoje skúsenosti a spätnú väzbu. **Otázky a odpovede**

18.00 Koniec 1. dňa

18.45 Večera (organizovaná – zabezpečený stôl pre účastníkov, samoplatca)

<http://www.dunajskypivovar.sk/>

<http://www.dunajskypivovar.sk/data/files/jedalny-a-napojovy-listok-dunajsky-pivovar-63230.pdf>

Deň 2 - utorok 2. júla 2019

Časové rozvrhnutie / témy

Výcvikový deň pripravili ŠPÚ, OFI a UP

9.00 Školenie o európskych zručnostiach učenia sa **Riešenie problémov (ŠPÚ)**

(metodika, teória a prax) Otázky a odpovede (Úvod a jednoduchá aktivita v skupinách, pozri prílohu C)

10.30 Prestávka na kávu

11.00 Školenie o európskych zručnostiach učenia **Riešenie problémov (metodika, teória a prax),**

Otázky a odpovede (Úvod a komplexná aktivita v skupinách, pozri prílohu D)

Učitelia si náhodne vyberú aktivitu (vyberú z tašky), na ktorej popoludní pracujú - ŠPÚ.

12.30 Obedná prestávka (organizovaný skupinový obed, samoplatca)

13.30 Výučba a mentorovanie kolegov učiteľov (OFI)

Fáza 2.

Ako zapojiť svojich kolegov do implementácie

Diskusia a samostatná práca (pozri kapitolu 11)

15.00 Prestávka na kávu

15.30 Práca v 2 paralelných skupinách

Individuálna práca (ŠPÚ)

Príprava na školenie (Účastníci pripravujú konečný súbor aktivít na riešenie problémov vybraných zo školiacich materiálov. Pozri Banka zdrojov aktivít pre kritické myslenie, príloha G, PS1-PS9)

16.30 Evalvácia dňa (ŠPÚ)

Dve skupiny sa podelia o svoje skúsenosti a spätnú väzbu.

16.45 Koniec 2. dňa

17.30 Malá prehliadka v Starom meste Bratislave (organizovaná - rezervovaná pre účastníkov; samoplatca: 12 EUR / za 1 osobu; odchod z SPU o 16:45)
<https://www.tour4u.sk/en/services/old-town-tour/>

Večera (individuálna)

3. deň - streda, 3. júla 2019

Časové rozvrhnutie / témy

Výcvikový deň pripravil OFI

09.00 Školenie o európskych zručnostiach učenia **Riadenie vlastného procesu učenia sa** (metodika, teória a prax). Otázky a odpovede (Úvod a jednoduchá aktivita v skupinách, pozri prílohu E)

10.30 Prestávka na kávu

11.00 Školenie o európskych zručnostiach v učení **Riadenie vlastného procesu učenia sa** (metodika, teória a prax). Otázky a odpovede (Úvod a komplexná aktivita v skupinách, pozri prílohu F)
 Učitelia si náhodne vyberú aktivitu (vyberú z tašky), na ktorej popoludní pracujú.

12.30 Obedná prestávka (organizovaný skupinový obed, samoplatca)

13.30 Výučba a školenie pre rovesníkov

Fáza 3. Ako podporovať kolegov v procese testovania.

Diskusia a samostatná práca (pozri kapitolu 11)

15.00 Prestávka na kávu

15.30 Práca v 2 paralelných skupinách

Individuálna práca

Príprava na školenie (Účastníci pripravujú konečný súbor riadenia svojich vlastných učebných aktivít (pozri Banka zdrojov pre aktivity pre kritické myslenie, Príloha G, MOLP1-MOLP7)

16.30 Evalvácia dňa

Dve skupiny sa podelia o svoje skúsenosti a spätnú väzbu. **Otázky a odpovede**

17.00 Koniec 3. dňa

17.00 Večera (individuálna)

Deň 4 – štvrtok, 4. júla 2019

Časové rozvrhnutie / témy
Výcvikový deň pripravili ŠPÚ

9.00 Prezentácia 1 (2 učitelia z Marianum)

Praktické činnosti

Účastníci predstavia materiály pripravené na školenie, ktoré sa uskutoční v ich krajine.

10.10 Spätná väzba „školiteľov“ a spätná väzba „účastníkov“

10.30 Prestávka na kávu

10.40 Prezentácia 2 (2 učitelia z Kurressaare)

Praktické činnosti

Účastníci predstavia materiály pripravené na školenie, ktoré sa uskutoční v ich krajine.

11.50 Spätná väzba „školiteľov“ a spätná väzba „účastníkov“

12.10 Obedná prestávka (organizovaný skupinový obed, samoplatca)

13.30 Prezentácia 3 (2 učitelia z TEGA)

Praktické činnosti

Účastníci predstavia materiály pripravené na školenie, ktoré sa uskutoční v ich krajine.

14.40 Spätná väzba „školiteľov“ a spätná väzba „účastníkov“

15.00 Prestávka na kávu

15.15 Prezentácia 4 (2 učitelia z I. Béla)

Praktické činnosti

Účastníci predstavia materiály pripravené na školenie, ktoré sa uskutoční v ich krajine.

16.25 Spätná väzba od „školiteľov“ a spätná väzba od „účastníkov“

16.45 Koniec 4. dňa

17.00 - 19.00 Neformálne stretnutie (konferenčná miestnosť ŠPÚ)

Deň 5 – piatok, 5. júla 2019

Časové rozvrhnutie / témy
Výcvikový deň pripravil UP

9.00 Zhrnutie školenia

Vyhodnotenie školenia
Spätná väzba k školiacemu materiálu
Organizačné otázky
Otázky a odpovede

11.15 Ukončenie školenia

Odchod účastníkov

10. Vzdelávací materiál pre európske učebné zručnosti

Kritické myslenie Jednoduchá aktivita (príloha A)

Názov aktivity	Analýza reklám (jednoduchá, stredne pokročilá)
Kompetencia	Kritické myslenie
Vysvetlivka Uviest' obsah aktivity, max. 400 slov (vrátane medzier)	Opis činnosti: Úlohou je nájsť vedecké dôkazy o chybách/klamstvách/chybných zdôvodneniach v reklamách. Študenti formulujú názory na reklamu, na čo slúži reklama, ako ovplyvňuje ľudí, prečo sú reklamy potrebné atď.
Ciele <i>(Hlavný cieľ: čo sa má dosiahnuť, aký bude celkový výsledok aktivity.</i> <i>Špecifické ciele – čo sa má dosiahnuť v jednotlivých fázach/častiach aktivity</i> Formulovať ciele v 3. os. jedn. č., napr. <i>Učiaci sa dokáže identifikovať...; Učiaci sa vie...; Učiaci sa dokáže ...; Učiaci sa rozlišuje...)</i>	Aktivita má tri ciele. Na základe analýzy reklám sa študenti sa naučia: 1. rozlišovať medzi skutočnými a falošnými prvkami skutočného a reklamného sveta. 2. stanoviť svoje vlastné kritériá na analýzu prečítanej/videnej reklamy 3. formulovať svoje vlastné názory na reklamu
Metódy	Metóda je čítať/pozerať reklamy a poskytnúť učiacim sa aspekty pre analýzu a formovanie názorov.
Organizačné formy Uviest' všetky organizačné formy použité v aktivite, napr. <i>frontálna, skupinová práca, kooperatívna práca, individuálna práca v špecializovanej triede, mimo triedy...</i>	Frontálna, individuálna a skupinová práca (v 4 malých skupinách), spolupráca

<p>Trvanie</p> <p>Uviesť presné trvanie celej aktivity (vykonanie aktivity nemusí trvať iba 1 hodinu)</p>	<p>45 minút</p>
<p>Zdroje/pomôcky Uviesť /vymenovať všetky použité zdroje a pomôcky pre vykonanie aktivity (priložiť obrázky, grafy, tabuľky, pracovné hárky,)</p>	<p>Reklamy (texty) alebo časopisy/noviny, labtop a projektor na prezentáciu reklám, mobilné telefóny /ipady/ počítače</p>
<p>Implementácia aktivity vo vzdelávacom procese</p> <p>Uviesť vzdelávacie oblasti, predmety, prierezové témy – pri ktorých je možná realizácia aktivity</p>	<p>Literatúra, jazyk, komunikácia, ekonomická špecializácia</p>

<p style="text-align: center;">Didaktický proces aktivity</p>	
<p>Poskytnúť podrobný didakticko-metodický opis samotnej aktivity (napr. obsah, postup, činnosti učiteľa, študenta, metodický postup)</p> <p>Učiteľ poskytne študentom pokyny, otázky, úlohy.</p>	<p>Učiteľ vyberie aktuálnu reklamu a ukáže ju študentom. Pred hodinou učiteľ pripraví niekoľko úvodných otázok. Študenti budú sledovať a/alebo čítať reklamu na produkt/službu. Potom spolu prediskutujú odpovede na otázky. Následne sa študenti rozdelia do malých skupín a na základe nejakého aspektu od učiteľa nájdu reklamu (prečítajú alebo si pozrú), ktorú si spolu analyzujú v skupine. Potom si zo skupiny vyberú hovorcu, ktorý zosumarizuje zistenia pre triedu.</p>
<p>Fázy/časti aktivity Uviesť rôzne fázy (napr. evokácia, vedomie, reflexia/motivácia, expozícia, fixácia, diagnóza...), alebo časti</p>	<p><i>Prvý krok</i></p> <p>Učiteľ uvedie reklamu (<i>príloha 1.</i>) študentom (požiada ich aby si ju pozreli alebo prečítali). Potom pred druhým pozretím /prečítaním napíše učiteľ na tabuľu nasledujúce aspekty na</p>

<p>aktivity (napr. <i>úvod</i>, <i>hlavná časť</i>, <i>záverečná časť</i>)</p>	<p>pozorovanie (<i>príloha 2</i>). Po druhom pozretí/prečítaní učiteľ požiada triedu o spätnú väzbu (8 minút).</p> <p><i>Druhý krok</i></p> <p>Učiteľ rozdelí triedu do 10 skupín a každá skupina dostane príklad dôkazu o chybe (môže byť aj práca vo dvojici, ak je v triede menej študentov, potom môže byť 5 skupín s 2 príkladmi dôkazov, alebo niektoré dôkazy vynecháme). Učiteľ uvádza príklad dôkazu o chybe (<i>príloha 3</i>) a zoznam pozorovaní (<i>príloha 4.</i>) a požiada študentov, aby našli reklamu na analýzu podľa uvedeného príkladu dôkazu chyby (môžu nájsť iný aspekt na odhalenie chýb/lží). Členovia skupiny v stručnosti zapisujú svoje zistenia. (15 - 20 minút).</p> <p><i>Tretí krok</i></p> <p>Každá skupina si vyberie zástupcu, ktorý vysvetlí, alebo ukáže svoje reklamy a zosumarizuje svoje zistenia. Ak to trvá príliš dlhú dobu, môžu pokračovať na ďalšej hodine.</p> <p>Potom učiteľ požiada celú triedu, aby poskytla spätnú väzbu, zhromaždila podobné a rozličné chyby/klamstvá, ktoré ovplyvňujú/manipulujú prvky. Okrem toho požiada študentov, aby vyjadrili svoj názor na to, ako zaobchádzať s novými online reklamami/vyskakovacími oknami (pop upy). (10-15 minút)</p>
<p>Záver, odporúčania</p> <p>Poskytnúť napr. odporúčané podmienky pre implementáciu aktivity, alebo ďalšie odporúčania, pozorovania (podľa vhodnosti)</p>	<p>Trieda môže zbierať svoje reklamy a komentáre a urobiť fotografiu, ktorá bude umiestnená v triede, alebo na webovej stránke školy, pričom upozorní ďalších študentov na to, ako sa zaoberať s reklamami.</p> <p>Učiteľ môže tiež požiadať študentov, aby napísali krátku (max. 1 stranovú) esej ako domácu úlohu.</p>

Hodnotenie	
<p>Seba-reflexia (študent)</p> <p>Študenti v stručnosti uvažujú nad aktivitou zo svojho vlastného pohľadu, aký dopad mala aktivita na formovanie ich názoru</p>	<p>Študenti podávajú spätnú väzbu v každej fáze, pričom učiteľ vedie aktivitu. Krátka esej dáva príležitosť individuálne uviesť, čo sa naučili vďaka analýze reklám. Učiteľ môže na konci hodiny položiť nasledujúce otázky:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Čo ste sa naučili počas tejto aktivity?</i> • <i>Zmenil sa váš názor počas priebehu jednotlivých krokov? Ak ÁNO ako?</i> • <i>Aký vplyv má táto aktivita na spôsob, akým sledujete / čítate reklamy?</i>
<p>Hodnotenie (študent – učiteľ)</p> <p>Študenti hodnotia riadenie procesu učenia zo strany učiteľa v rámci aktivity</p>	<p>Učiteľ môže pripraviť hodnotiaci hárok a požiadať študentov aby ho vyplnili (príloha 5.).</p>
<p>Hodnotenie aktivity z pohľadu učiteľa</p> <p>Hodnotenie aktivity z hľadiska splnenia hlavného cieľa</p>	<p>Učiteľ by mal zodpovedať nasledujúce otázky o tejto aktivite:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Porozumeli študenti hlavnému cieľu aktivity?</i> • <i>Boli pre každého jasné vysvetlenia a pokyny?</i> • <i>Čo išlo ľahko? Čo išlo ťažko? Prečo?</i> • <i>Čo sa študenti naučili z tejto aktivity?</i> • <i>Uvedomili si, že cieľom bolo rozvíjať ich schopnosť kritického myslenia?</i>

Prílohy

<p>Príloha</p> <p>Všetky prílohy sa očísľujú (napr. <i>príloha 1, príloha 2</i>), ak potrebné je možné uviesť i názov prílohy</p>	<p>Príloha A1.: Reklama na spoločnú analýzu</p> <p>Príloha A2.: Aspekty na pozorovanie</p> <p>Príloha A3.: Príklady chýb/klamstiev v reklame, Zdroj: http://listverse.com/2013/01/22/10-advertising-lies-weve-all-been-fed/</p> <p>Príloha A4.: Zoznam pozorovaní</p> <p>Príloha A5. Hodnotenie učebného procesu študentom</p>
--	---

Príloha A1. Reklama na spoločnú analýzu

<https://www.youtube.com/watch?v=YJ5q8Wrkdw>

Príloha A2. Aspekty na pozorovanie

1. Čísla
2. Farby
3. Kľúčové slová
4. Neverbálne prvky (reč tela, oblečenie atď.)
5. Pohyb (rýchly - pomalý)
6. Vek
7. Rod

Príloha A3. Príklad chýb/klamstiev v reklame

10 klamstiev v reklame ktorými nás krmia

MORRIS M. JANUARY 22, 2013

Zdroj: <http://listverse.com/2013/01/22/10-advertising-lies-weve-all-been-fed/>

Na úrovni intelektu vieme, že reklamy klamú. Nikto sa vážne nedomnieva, že ak si dá dezodorant značky Axe, ženy po ňom pôjdu, alebo že zmena zubnej pasty spôsobí, že váš úsmev bude žiarivejší. Napriek tomu existujú určité základné predpoklady, na ktoré sme si zvykli tak, že ich považujeme za samozrejmé - čo umožňuje prešibaným inzerentom, aby nás mohli podviesť, keď to najmenej očakávame. Hovorím o strašne jednoduchých predpokladoch ako sú nasledujúce:

NASTRIHAJTE SAMOSTATNE 10 PRÍKLADOV S OBRÁZKAMI A ROZDAJTE ICH 10 SKUPINÁM

1 KEÚČOVÉ SLOVÁ: Slová niečo znamenajú

Dlhá horká skúsenosť nás naučila, že slová ako „luxusné“ zvyčajne znamenajú „čokoľvek iné“. Napríklad si zoberte McLean Deluxe, prepadák McDonald's, pre ktorý „deluxe“, znamená „plný vody a morských rias“.

Ale čo slová s jasnými definíciami, ako napríklad „diétne“ alebo „s nízkym obsahom tuku“? Minulý rok skupina spotrebiteľov zrealizovala štúdiu, ktorá dospela k záveru, že zdravotný rozdiel medzi „diétnymi“ a „bežnými“ sušienkami takmer neexistoval. V jednom príklade štúdia porovnávala „diétne“ s „normálnymi“ sušienkami a zistila rozdiel iba osem kalórií, zatiaľ čo iná merala tuk v „nízkotučnom“ čedare a dospela k záveru, že je stále nebezpečne vysoký.

Problém je v tom, že inzerenti využívajú obrovskú priepasť medzi právnym významom pojmu a jeho bežným významom. Takže zatiaľ čo „nízkotučný“ čedar môže mať o tridsať percent menej tuku, je to stále zaručený budúci koronár. Ešte horšie sú nejednoznačné slová, ktoré v podstate získajú voľný význam. Získame tak „prémiovú“ vodku, ktorá chutí ako benzín, a „vylepšené“ príchute, ktoré chutia ako klamstvá.

2 ČÍSLA

Väčšina z nás pozná koncept „vyberania čerešničiek“ (cherry picking) a preto automaticky vypíname keď počujeme divoké tvrdenia ako „97% žien uprednostňuje dezodorant Dove“. Prekrúcanie čísel však ovplyvňuje celé odvetvia. Rybí olej je dobrým príkladom. Pred niekoľkými rokmi niekoľko spoločností triumfálne vyhlásilo, že testy preukázali, že „rybí olej“ pomáha deťom sa lepšie sústrediť v škole. Mali údaje, čísla a seriózne vyzerajúce znejúce štatistiky, nemohli klamať.

Napriek tomu mohli a klamali. Potom prišli údaje zo smiešne malej štúdie o omega-3, nie o rybom oleji. Medzitým skutočná štúdia rybieho oleja preukázala, že na to vôbec nemá vplyv. Predaj piluliek z rybieho oleja však narástol. Ukázalo sa, že takéto veci sa v zdravotníctve neustále dejú.

3 EXPERTI: Vedia o čom hovoria

Väčšina z nás je dosť veľká na to, aby sme si priznali, že nevieme všetko. Preto sa obraciame na odborníkov, aby nás mohli informovať o témach, v ktorých nám môžu chýbať znalosti. Je to skvelé - s výnimkou prípadu, keď sú títo „experti“ hlupáci.

V minulom roku musela farmaceutická spoločnosť Pfizer vyplatiť 60 miliónov dolárov, keď sa ukázalo, že jej zamestnanci podplácajú lekárov, aby odporúčali jej výrobky. Aj keď to bol obrovský škandál, stále sa objavujú podobné veci. Či už lekári omieľajú tlačové správy spoločnosti alebo ľudia, ktorí si vymýšľajú rôzne kvalifikácie, aby vám predali zbytočnú medicínu, „odborníci“ často nie sú dôveryhodnejší ako ktokoľvek iný na výplatnej listine.

Musíme si položiť otázku: je pravdepodobnejšie, že skupina lekárov skutočne dospela k záveru, že bravčová masť značky Walmart je dobrá pre náš cholesterol, alebo že im niekto poslal debnu šampanského výmenou za vymyslený citát?

4 Veľkosť: Vyzerá to skutočne tak

Ak ste v niečom ako ja, pravdepodobne si už ani nepamätáte, koľkokrát ste tackavo v opojení vošli do McDonaldu, zvädzaní teplou vôňou a obrázkami, z ktorých tiekli sliny - len aby ste si dali niečo, čo vyzerá, akoby sa to práve odlepilo zo zablatenej topánky. Stalo sa to tak symptomatické, že jeden človek si dokonca založil blog s fotografiami, aby porovnal reklamy s realitou - a výsledky sú také depresívne, ako sa dalo predpokladať.

Hoci sú spoločnosti zo zákona povinné používať skutočné jedlo na svoje propagačné materiály,

neexistuje žiadny zákon, ktorý by tvrdil, že ich nemôžu prikrášliť. Glej, motorový olej, hnedý lesk na topánky. Ak sa podarí, aby ten mizerný hamburger vyzeral chutne, použijú ho potravinárski fotografi. Takže vo chvíli, keď vstúpime do obchodu, už trpíme nereálnymi očakávaniami.

5 DOVERYHODNOSŤ: Robí to skutočne to, čo o ňom hovoria

V nadväznosti na SARS a ďalšie ochorenia rýchlo rástol trh s dezinfekčnými prostriedkami na ruky. Ľudia si zjavne mysleli, že to pomáha - ale čo spôsobilo túto mylnú predstavu?

Boli to spoločnosti ako Lysol a Kleenex. Zhruba v tomto čase sa maximálne vynasnažili, aby nám naznačili, že ich výrobky nás zachránia pred infekciou - a mnoho ľudí im to zhltno i s navijakom napriek nedostatku dôkazov. Podobné príklady stále vidíte; jedným z nich je celý systém homeopatie, ktorý je založený na súbore neoverených tvrdení. Stále však tieto bylinné lieky kupujeme, aj keď sme konfrontovaní s empirickým dôkazom ich neúčinnosti.

6 KVALITA je objektívna

Akoby to bolo úplne samozrejmé: ak jeden výrobok spĺňa svoju funkciu (napríklad „byť chutný“ alebo „dobre voňať“) lepšie ako iný, potom je jeho kvalita podľa všetkých štandardov lepšia.

Ale to nie je úplne pravda. Náš koncept „kvality“ sa dá ľahko manipulovať reklamnými lžami. Zoberte talianskeho ležiaka *Peroniho*. Vo Veľkej Británii je to drahý prémiový nápoj, v Taliansku je to lacný, mdlý chl'ast pre zúfalých, mdlých opilcov.

Ukazuje sa, že ľudský mozog je náchylný uveriť mediálnemu humbuku. V široko publikovanej štúdií vedci ukázali, že ľudia budú veriť, že víno je vysokej kvality jednoducho

preto, lebo im bolo povedané, že má cenu 90 dolárov. Značky to využívajú a balenie, ceny a znenie je navrhnuté tak, aby vám umožnili spojiť ich produkt s kvalitou, aj keď je to možno horšie ako u konkurencie.

7 ZNAČKA: Značkové produkty sú lepšie

Aj ľudia, ktorí sú dostatočne zorientovaní, aby pochopili, že cena neznamená kvalitu, sú často verní svojej značke. Keď si človek skromného príjmu ide kúpiť kávu a stojí pred výberom medzi drahými kaviarňami Starbucks, strednej triedy Folgers a Maxwell House a kávou vlastnej značky Walmart, ktorá vyzerá ako opustená, s najväčšou pravdepodobnosťou si vyberie čokoľvek, iba nie Walmart.

Ale irónia je v tom, že v teste naslepo získala káva Walmart skóre vyššie ako Folgers a Maxwell House a rovnala sa Starbucks. Nebol to jednorazový test, podobné testy preukázali, že ľudia často nedokážu rozlišovať medzi lacnými a drahými výrobkami.

Keď si prečítate výzvu Pepsi vs. Coca-Cola, situácia naberie zvláštny zvrät. Degustátori naslepo opakovane označovali Pepsi za lepší nápoj - pokiaľ im nebolo povedané, že je to Pepsi, na čo rýchlo zmenili názor. Vedcov to zaujalo a urobili sken mozgu, pričom zistili, že degustátori hovoria pravdu o úrovniach pôžitku. Pepsi skutočne začala chutiť horšie, keď ľudia vedeli, že je to Pepsi.

8 VOĽBA: Je vaša?

Ako by sa cítili konzumenti Pepsi, keby im povedali, že je pravdepodobnejšie, že budú nevzdelaní, že budú čítať príšerné bulvárne plátky, pozerat' bezduché televízne programy, nikdy neopustia krajinu a zriedka opustia svoj dom?

Všetky tieto tvrdenia pochádzajú zo silne zaujatého prieskumu, ktorý nemá vedecké opodstatnenie. Niektorí ľudia si to však prečítajú a pomyslia si: „To je správna odpoveď“. Sú to naše staré, hlboko zakorenené predsudky. Rovnaký výpadok, ktorý môže spôsobiť, že hardcore demokrat verí, že George Bush mal IQ špangle, využívajú inzerenti na to, aby nás prinútili k tomu, aby sme si chceli kúpiť ich značku.

Nazývajú ho „marketing identity“: akt transformácie spotrebných výrobkov na výber životného štýlu. Nepijeme iba kolu; sme „konzumenti koly“ a náš výber nápojov je rozšírením nás samých.

9 VIACERÉ VOĽBY: Voľba je dobrá vec

Hlavným princípom reklamy je skutočnosť, že výber je dobrá vec. Nie je to len zdravý rozum, je podložený niekoľkými štúdiami. Eliminujte výber a zostáva vám bezútešný svet plný zúfalých ľudí, a preto je konzumizmus takým darom z nebies.

Ukazuje sa však, že náš spotrebiteľský raj na nás nemá vždy pozitívny vplyv. Zdá sa, že náš mozog je mentálnym ekvivalentom trhnutia, ktoré nastane vždy, keď sa pri pokladni zaseknete. Tvárou v tvár množstvu možností sme vystresovaní, že si vyberieme nesprávnu, presviedčame sa, že sme sa rozhodli nesprávne, a trávime čas v ustavičnej úzkosti.

Jedna štúdia, ktorá ponúkala účastníkom výber z dvoch čokolád z krabičky zo šiestich, alebo z tridsiatich, zistila, že ľudia, ktorí si vybrali z menšej krabičky, boli všeobecne spokojní, zatiaľ čo tí, ktorí vybrali z väčšej krabičky, uvádzali väčšiu frustráciu a menšiu spokojnosť. Podobné výsledky priniesli aj ďalšie štúdie týkajúce sa rýchleho rande (speed datingu) a dôchodkových plánov. Zdá sa, že náš mozog vyprchal, keď sme dostali príliš veľa možností, takže sme nespokojní a nešťastní.

10 NÁHRADA ŠŤASTIA: Míňanie nás robí šťastnými

Existuje množstvo dôkazov, ktoré naznačujú, že konzumná kultúra súvisí so zlým duševným zdravím - najmä u detí. Depresívna štúdia, ktorú zrealizovala Children's Society v podstate obviňovala reklamy z nerealistických očakávaní detí a často z negatívneho vlastného obrazu. Iná štúdia pre UNICEF poukázala na cyklus konzumerizmu ako príčinu trápenia britských detí.

Ani dospelí nie sú úplne imúnni. Tí z nás, ktorí kladú dôraz na bohatstvo a materiálny zisk, majú väčšiu pravdepodobnosť, že zažijú úzkosti a depresie, keď čelia nášmu nedostatku hmotných statkov. Táto štúdia dospela k záveru, že iba byť súčasťou „spotrebiteľského myslenia“ stačí na to, aby sa väčšina z nás stala hlupákmi. Obchodníci však stále tlačia na mýtus o „šťastnom nakupujúcom“, pretože ak by sa zrútil, spotrebiteľská kultúra by sa celá zrútila.

Príloha A4. Zoznam pozorovaní

Názov spozorovanej chyby/klamstva ktoré ste dostali:	Názov ďalšej spozorovanej chyby/klamstva:	Názov ďalšej spozorovanej chyby/klamstva:	Názov ďalšej spozorovanej chyby/klamstva:
Dôkaz:	Dôkaz:	Dôkaz:	Dôkaz:

Príloha A5. Hodnotenie učebného procesu študentom

Prosím zakrúžkujte slovo, ktoré najlepšie popisuje váš pohľad na túto aktivitu v triede a na proces

1. Pochopil/a som cieľ aktivity: ÁNO-NIE-MOŽNO
2. Od učiteľa som dostal/a jasné pokyny a informácie počas aktivity: ÁNO-NIE-MOŽNO
3. Mal/a som možnosť vyjadriť svoj názor v prípade záujmu: ÁNO-NIE-MOŽNO
4. Našiel som si svoju rolu a úlohu v skupine: ÁNO-NIE-MOŽNO

Kritické myslenie

Complex Activity (Príloha B)

Názov aktivity	Metóda E-U-R (Čo robiť s odpadom?) (Zložité, mierne pokročilá)
Kompetencia	Kritické myslenie
Vysvetlivka Uviesť obsah aktivity, max. 400 slov (vrátane medzier)	Opis činnosti: Aktivita je zameraná na hľadanie možností riešenia ochrany prírody na základe konkrétnych návrhov. V rámci aktivít si žiaci uvedomujú hrozbu znečisťovania životného prostredia, čo zapríčiňujú odpady v prírode. Na základe rôznych informácií si žiaci uvedomujú hrozbu, ktorá vzniká znečisťovaním prírody a hľadajú rôzne formy ako je možné prispieť k ochrane nášho životného prostredia.
Ciele <i>(Hlavný cieľ: čo sa má dosiahnuť, aký bude celkový výsledok aktivity.</i> <i>Špecifické ciele – čo sa má dosiahnuť v jednotlivých fázach/častiach aktivity</i> Formulovať ciele v 3. os. jedn. č., napr. <i>Učiaci sa dokáže identifikovať...;</i> <i>Učiaci sa vie...;</i> <i>Učiaci sa dokáže ...;</i> <i>Učiaci sa rozlišuje...)</i>	Cieľom je, aby žiak sa učil myslieť, zbierať informácie o téme, skúmať, diskutovať a argumentovať. <ul style="list-style-type: none"> • V prvej fáze (evokácia) je cieľom žiakov motivovať, zaktivizovať a zozbierať informácie z doterajších skúseností. • V druhej fáze (uvedomovanie) je cieľom, aby žiaci získali a spracovali nové informácie k danej téme. • V tretej fáze (reflexia) je cieľom dosiahnuť u žiakov uvedomovanie a reflektovanie, čo sa naučili, zatriedovanie informácií, systematizovanie a upevňovanie nových vedomostí. • Vo štvrtej fáze je cieľom, aby žiaci prezentovali výsledky svojej práce, diskutovali o danej problematike, argumentovali a hľadali optimálne riešenia.
Metódy	E-U-R metóda, brainstorming, hranie rolí, diskusia/debata
Organizačné formy Uviesť všetky organizačné formy použité v aktivite, napr. <i>frontálna, skupinová práca, kooperatívna</i>	Skupinová práca (v 4 malých skupinách), frontálna, kooperatívna (spolupráca)

<p><i>práca, individuálna práca v špecializovanej triede, mimo triedy...</i></p>	
<p>Trvanie</p> <p>Uviesť presné trvanie celej aktivity (vykonanie aktivity nemusí trvať iba 1 hodinu)</p>	<p>2x45 minút:</p> <p>1. hodina (45 minút) rozdelená takto:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prvá fáza (evokácia) trvá asi 25 minút • Druhá fáza (vedomie) trvá asi 15 minút • 5 minút spätná väzba a domáca úloha <p>2. hodina (45 minút) rozdelená nasledujúcim spôsobom:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tretia fáza (reflexia) trvá 35 minút • 10 minút spätná väzba a záver
<p>Zdroje/pomôcky Uviesť /vymenovať všetky použité zdroje a pomôcky pre vykonanie aktivity (priložiť obrázky, grafy, tabuľky, pracovné hárky,)</p>	<p>Karty úloh, pracovné listy, články, internet (umožňujú používanie mobilných telefónov, notebookov alebo I-padov)</p>
<p>Implementácia aktivity vo vzdelávacom procese</p> <p>Uviesť vzdelávacie oblasti, predmety, prierezové témy – pri ktorých je možná realizácia aktivity</p>	<p>Prierezová téma - environmentálna výchova, ktorá je súčasťou biológie alebo etická výchova, cudzí jazyk, ale je použiteľná aj na iných hodinách (napr. Literatúra, matematika).</p>

Didaktický proces aktivity	
<p>Poskytnúť podrobný didakticko-metodický opis samotnej aktivity (napr. obsah, postup, činnosti)</p>	<p>Táto aktivita sa javí ako zložitá, napriek tomu je to jednoduchá, je určená pre všetky vekové skupiny, aj keď odporúčame hlavne pre žiakov vo veku od 12 do 18 rokov. Kroky a metódy sú opísané vo fázach. Je to „hlučná“ hodina,</p>

<p>učiteľa, študenta, metodický postup)</p> <p>Učiteľ poskytne študentom pokyny, otázky, úlohy.</p>	<p>kde si žiaci budú vymieňať názory a diskutovať o svojich nápadoch, aplikovať verbálnu a neverbálnu komunikáciu s rôznymi zručnosťami (kreslenie, písanie, čítanie a hovorenie). Učítelia by mali podporovať rozmanitosť a rešpektovať názory ostatných. Učítelia by mali prevziať rôzne úlohy: úlohu inštruktora, moderátora, facilitátora a hodnotiteľa v rôznych fázach.</p>
<p>Fázy/časti aktivity Uviesť rôzne fázy (napr. <i>evokácia, vedomie, reflexia/motivácia, expozícia, fixácia, diagnóza...</i>), alebo časti aktivity (napr. <i>úvod, hlavná časť, záverečná časť</i>)</p>	<p>Prvá fáza (evokácia)</p> <p>1. Učiteľ uvedie žiakov do problematiky pomocou otázok. Cieľom je získať informácie, ktoré už žiaci vedia.</p> <p>Možné otázky</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aký odpad vznikne u vás doma, čo s tým odpadom robíte? • Viete, čo sa deje s odpadom, ktorý vyhodíte do kontajnerov. • Čo si myslíte, ako vyzerá dno mora, čo je všetko v mori? • Aké hrozby vznikajú, v mori alebo v prírode, veľkým množstvom odpadov? <p>2. Učiteľ rozdelí žiakov do 4 skupín (4 - 5 žiakov v jednej skupine) a každej skupine dá väčší papier/plagát a otázky.</p> <p>3. Úlohou žiakov je v skupine vymeniť si svoje skúsenosti a zaznamenať na plagát všetko, čo už o danom probléme (k otázkam, ktoré dostali) vedia.</p> <p>Žiaci diskutujú v rámci skupiny a jeden žiak zapisuje na plagát informácie k otázkam.</p> <p>4. Skupiny si vymenia plagáty, prečítajú si, čo prvá skupina napísala a doplnia o ďalšie informácie/o svoje poznatky. Takto plagáty kolujú dokola (do každej skupiny). Každá skupina doplní plagát druhej skupiny o vlastné informácie.</p> <p>Skupiny si vymieňajú plagáty, prečítajú si, čo napísala prvá skupina, a doplnia ďalšie informácie, ktoré k danej téme ešte vedia. Takto plagáty kolujú dokola (do každej skupiny).</p>

Každá skupina doplní plagát inej skupiny vlastnými/d'alšími informáciami.

5. Na záver dostane každá skupina späť svoje pôvodné plagáty. Žiaci si pozrú doplnené informácie/poznámky, ktoré im dopísali spolužiaci z druhých skupín. Žiaci diskutujú o nových informáciách na plagáte .

6. Nakoniec sa plagáty zavesia v triede. Plagáty žiaci postupne doplňajú o nové poznatky po fáze uvedomovania alebo až na záver.

7. Učiteľ napíše na tabuľu do kruhu cyklus

Plast/obal z plastu → Odpad v prírode → Organizmy

(zvieratá) → ..... → Odpad →

a požiada žiakov, aby doplnili chýbajúci článok toho kruhu.

(chýbajúcim článkom je človek, ktorý produkuje odpad)

8. Učiteľ položí otázku:

Predstavte si, že na obale by bol číp a vy by ste mohli možnosť sledovať jeho d'alší osud. Skúste popísať jeho cestu.

Žiaci vyjadrujú svoje názory v pléne.

Učiteľ zdôrazní, že aký dopad má odpad na prírodu (zvieratá,...). Spolu so žiakmi zosumarizujú a doplnia do tabuľky rôzne riziká, ktoré odpadom vznikajú. A upozorní žiakov, že treba prírode, zvieratám pomôcť a budú spolu hľadať aj riešenia.

Druhá fáza (uvedomovanie)

9. Učiteľ rozdelí žiakov do 4 skupín (1. skupina: zákazník – 2. skupina: výrobca/vedec – 3. skupina: právnik (zákon) – 4. skupina: predajca tovaru /obalov). Žiaci si ťahajú kartičky (Príloha 1). Každý žiak si ťahá jednu kartičku a nájde si svoju skupinu. Učiteľ zdôrazní, že každá skupina bude pracovať v tej svojej pozícii podľa svojej skupiny, že budú teraz výrobcovia, právnici, zákazníci a predajcovia. Učiteľ vysvetlí žiakom, že ich úlohou v skupine je zozbierať rôzne informácie, ktoré sa týkajú

odpadu, triedenia odpadu, opatrení a to z hľadiska svojej úlohy. Žiaci hľadajú informácie a články na internete alebo im učiteľ pripraví texty, ktoré potom spracujú. Napríklad právnici si preštudujú *Zákon o odpadoch a 8 vyhlášok, nové zmeny nastali 1.1.2018* alebo výrobca/vedec: *Odpad ako hodnotný zdroj*. Alebo zákazníci: *Viete, čo sa stane s odpadom po tom, čo vyhodíte do kontajnera?*

Učiteľ upozorní žiakov, že informácie budú potrebovať, aby pripravili zo svojej pozície 3 návrhy, ktoré by pomohli zlepšiť životné prostredie.

(2. hodina)

Metódy: hranie rolí, diskusia/debata

Tretia fáza (reflexia)

10. Žiaci si v rámci skupiny rozdelia úlohy, kto čo bude študovať. Po spracovaní svojich textov si žiaci v rámci svojej skupiny vymenia informácie, ktoré pokladajú za dôležité.

12. Žiaci v rámci skupiny spoločne spracujú informácie a pripraví 3 návrhy možných opatrení/riešení *Kam s odpadom*, každá skupina zo svojej pozície. Ako by to riešil zákazník, výrobca, právnik a predajca.

13. Potom sa vytvorí **expertná/odborná skupina**, ktorá sa bude skladať z jedného člena z každej skupiny, **porota**, ktorá sa takisto bude skladať z jedného člena z každej skupiny. Členom poroty bude aj vyučujúci/učiteľ. Žiaci určia aj jedného alebo dvoch **moderátorov**. Moderátori povedú diskusiu, dajú slovo odborným a porotcovským skupinám. zmerajú čas (max. 6 minút pre skupinu / 1,5 minúty pre každého člena) a potom sa opýtajú na názor poroty (maximálne 5 minút).

14. Každá skupina si určí svojho zástupcu/experta a člena poroty. Experti z jednotlivých skupín budú prezentovať návrhy na riešenie ochrany prírody a obhajovať názor a postoj svojho tímu „v televízii“ napríklad v relácii diskusné fórum alebo okruhly stôl.

	<p>Ostatní žiaci budú diváci a môžu reagovať, hodnotiť jednotlivé návrhy, povedať svoje argumenty alebo protiargumenty</p> <p>15. Porota hodnotí každý návrh a na záver vyberie najlepšie riešenia. Porota musí aj odôvodniť, prečo vybrali ten návrh a aké zlepšenie predpokladajú pri jeho realizácii.</p> <p>16. Na záver učiteľ ešte raz zhrnie spolu so žiakmi výsledky a opýta sa ich, čo si myslia, ktoré opatrenia by mohli začať aj oni sami okamžite realizovať. Žiaci vyjadrujú svoje názory v pléne.</p> <p>17. Na záver skupiny doplnia svoje plagáty, ktoré majú v triede zavesené, o nové informácie, ktoré uvedenými aktivitami sa dozvedeli.</p>
<p>Záver, odporúčania</p> <p>Poskytnúť napr. odporúčané podmienky pre implementáciu aktivity, alebo ďalšie odporúčania, pozorovania (podľa vhodnosti)</p>	<p>Boli všetci žiaci ochotní sa zapojiť do práce v skupine? Vedeli sa skupiny dohodnúť? Dokázali žiaci medzi sebou aj bez pomoci učiteľa diskutovať? Ako dokázal moderátor moderovať reláciu. Dokázali žiaci si vypočuť názor ostatných a komentovať ich? Boli otázky premyslené a správne formulované?</p> <p>Na záver skupiny aktualizujú svoje plagáty, ktoré visia v ich triede o nové informácie, ktoré sa dozvedeli počas jednotlivých aktivít.</p>

Hodnotenie	
<p>Seba-reflexia (študent)</p> <p>Študenti v stručnosti uvažujú nad aktivitou zo svojho vlastného pohľadu, aký dopad mala aktivita na formovanie ich názoru</p>	<p>Žiaci sa môžu zamyslieť nad činnosťou na záver alebo po každej fáze zodpovedaním nasledujúcich otázok:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Čo viem o odpade a odpadovom hospodárstve? • Čo robím ja a moje okolie pre životné prostredie: • Aké nové informácie som sa dozvedel/la?

	<ul style="list-style-type: none"> • Ako vidia problém moji spolužiaci? Čo je podobné a odlišné medzi mnou a ich názormi? • Ako sa mi pracovalo v skupine? Aká bola moja úloha v skupinovej práci? • Ako ovplyvňuje môj názor ostatných? • Ako môžem vystupovať v rôznych rolách/úlohách (napr. Ako právnik)? • a podobne.
<p>Hodnotenie (študent – učiteľ)</p> <p>Študenti hodnotia riadenie procesu učenia zo strany učiteľa v rámci aktivity</p>	<p>Učitelia by sa mali vopred rozhodnúť, či vypracujú a vyhodnotia kritériá na hodnotenie skupinovej práce v rôznych fázach alebo na vyhodnotenie výsledku aktivít (poster plus hranie rolí). Je tiež dôležité rozhodnúť sa, či sa samostatná práca hodnotí popri skupinovej práci. Tu je návrh urobiť oboje. Hodnotenie 360 by bolo najlepším riešením, keď by sa žiaci hodnotili ako jednotlivci a tiež hodnotili svoje vlastné skupiny, zatiaľ čo skupiny sa hodnotia navzájom a učitelia hodnotia všetky skupiny plus jednotlivcov. Hodnotiť by sa nemalo známku, ale skôr pozitívnu a konštruktívnu spätnou väzbou.</p>
<p>Hodnotenie aktivity z pohľadu učiteľa</p> <p>Hodnotenie aktivity z hľadiska splnenia hlavného cieľa</p>	<p>Boli všetci žiaci ochotní sa zapojiť do práci v skupine? Vedeli sa skupiny dohodnúť? Dokázali žiaci medzi sebou aj bez pomoci učiteľa diskutovať? Ako dokázal moderátor moderovať reláciu. Dokázali žiaci si vypočuť názor ostatných a komentovať ich? Boli otázky premyslené a správne formulované?</p>

Prílohy

<p>Príloha</p> <p>Všetky prílohy sa očísľujú (napr. <i>príloha 1</i>, <i>príloha 2</i>), ak potrebné je možné uviesť i názov prílohy</p>	<p>Príloha B1 .: Plagáty s otázkami</p> <p>Príloha B2 .: Obrázky rolí z www.pixabay.com</p> <p>Príloha B3 .: Diváci a hodnotiaci dokument poroty, ďalšie zdroje a nápady tu: https://www.dailyteachingtools.com/cooperative-learning-evaluate.html</p>
---	---

Príloha B1 .: Plagáty s otázkami

Aký odpad vzniká vo vašej domácnosti a čo s ním robíte?	Viete, čo sa stane s odpadom, ktorý vyhodíte do koša?	Čo si myslíte, ako vyzerá morské dno, čo sa dá v mori všetko nájsť?	Aké dôsledky má veľké množstvo odpadu v mori a v prírode?

--	--	--	--

Príloha B2 : Obrázky rolí

<p>PRÁVNIK</p> 	<p>ZÁKAZNÍK</p>
---	------------------------

VÝROBCA

PREDAJCA

Príloha B3 .: Diváci a hodnotiaci dokument poroty

Odborníci	Spätná väzba k návrhu *
Právnik	
Výrobca	
Zákazník	
Predávajúci/Obchodník	

* Diváci môžu dávať skóre od 1 do 5, ale vysvetlia slovami prečo. Uistite sa, že rozumejú hodnoteniu jednotlivých úloh/rolí, nie osobnosti druhého študenta. Pred aktivitou pripravte študentov, čo a ako majú asertívne hodnotiť. Vyzvite študentov, aby poskytovali spravodlivú a obmedzujúcu spätnú väzbu:

1 - bol to veľmi ZLÝ odborný návrh

2 - bol to SPOKOJNÝ odborný návrh

3- to bolo OK odborný návrh

4 - bol to DOBRÝ odborný návrh

5 - bol to veľmi presvedčivý odborný návrh

Riešenie problémov
Jednoduchá aktivita
(príloha C)

Názov aktivity	Vreckové
Kompetencia	Riešenie problémov (jednoduché)
Vysvetlivka Uviesť obsah aktivity, max. 400 slov (vrátane medzier)	Opis činnosti: Aktivita sa zaoberá riešením problémov z hľadiska finančnej gramotnosti. Poskytuje žiakom stredných škôl na základe jednoduchého príkladu z praxe zmysluplné plánovanie výdavkov.
Ciele <i>(Hlavný cieľ: čo sa má dosiahnuť, aký bude celkový výsledok aktivity.</i> <i>Špecifické ciele – čo sa má dosiahnuť v jednotlivých fázach/častiach aktivity</i> <i>Formulovať ciele v 3. os. jedn. č., napr. Učiaci sa dokáže identifikovať...; Učiaci sa vie...; Učiaci sa dokáže ...; Učiaci sa rozlišuje...)</i>	Hlavný cieľ: Žiak rozvíja svoju finančnú gramotnosť. Konkrétne ciele: Žiak dokáže uvedomiť si dôležitosť svojho plánovania rozpočtu, potrebu prevziať zodpovednosť za svoje výdavky. Žiak dokáže prehodnotiť potrebu svojich výdavkov, uvedomiť si potrebu šetrenia financií, vyjadriť svoj názor a odôvodniť ho. Žiak dokáže si vypočítať názor ostatných a akceptovať ho.
Metódy	Zelené / červené svetlo
Organizačné formy Uviesť všetky organizačné formy použité v aktivite, napr. <i>frontálna, skupinová práca, kooperatívna práca, individuálna práca v špecializovanej triede, mimo triedy...</i>	Individuálna práca Práca vo dvojici Skupinová práca

<p>Trvanie</p> <p>Uviest' presné trvanie celej aktivity (vykonanie aktivity nemusí trvať iba 1 hodinu)</p>	<p>90 minút</p>
<p>Zdroje/pomôcky Uviest' /vymenovať všetky použité zdroje a pomôcky pre vykonanie aktivity (priložiť obrázky, grafy, tabuľky, pracovné hárky,)</p>	<p>Magnetická tabuľa</p> <p>Farebné papiere (červené a zelené)</p> <p>Tabuľka: Rozpočet - vreckové (príloha C1)</p> <p>Karty: Hodnotenie (študent - učiteľ), (príloha C2)</p> <p>Sebareflexná fólia (príloha C3)</p> <p>Ak je to počas hodiny potrebné: pripojenie na internet, počítač, interaktívna tabuľa</p>
<p>Implementácia aktivity vo vzdelávacom procese</p> <p>Uviest' vzdelávacie oblasti, predmety, prierezové témy – pri ktorých je možná realizácia aktivity</p>	<p>Prierezová téma (sociálne a finančné vzdelanie) ako súčasť predmetov prírodovedných a humanitných.</p>

<p style="text-align: center;">Didaktický proces aktivity</p>	
<p>Poskytnúť podrobný didakticko-metodický opis samotnej aktivity (napr. obsah, postup, činnosti učiteľa, študenta, metodický postup)</p> <p>Učiteľ poskytne študentom pokyny, otázky, úlohy.</p>	
<p>Fázy/časti aktivity</p>	<p>Prvá fáza Sebapoznanie a rozvoj</p>

Uviesť rôzne fázy (napr. evokácia, vedomie, reflexia/motivácia, expozícia, fixácia, diagnóza...), alebo časti aktivity (napr. úvod, hlavná časť, záverečná časť)

- Učiteľ rozdá žiakom tabuľky (príloha C1), uvedie ich do problematiky a položí im otázku:
  - Ak by si dostal/la 50€ vreckové na jeden mesiac, čo by si za tie peniaze kúpil/la, na čo by si ich minul/la? Príjem sa musí rovnať výdavkom.*

Úlohou žiakov je urobiť kalkuláciu. Ich príjem je vreckové 50€. Žiaci si zapisujú výdavky tak, aby neprekročili svoj príjem.

Ak žiaci nevedia, čo koľko stojí, tak si ceny môžu vyhľadať aj na internete.

- Učiteľ rozdelí žiakov do dvojíc a zadá im úlohu:
  - Vymeňte si svoje kalkulácie/výpočty (tabuľky) a prečítajte si, čo by Váš partner/vaša partnerka so svojim vreckovým robil/-la.*

Žiaci by mali zvážiť, či je každý bod v zozname je potrebný/nevyhnutný. Následne ich žiaci triedia do dvoch skupín: nevyhnutné (nevyhnutné N) – nie veľmi potrebné (Uzbytočné). Následne o tom diskutujú . Ak partner nesúhlasí s rozhodnutím , musí argumentovať, prečo je to pre neho potrebné.

Možná otázka:

- Myslíš si, že všetko, čo napísal tvoj partner/tvoja partnerka, je pre neho/pre ňu potrebné? Označ jednotlivé položky na potrebné a na nie veľmi potrebné. Diskutuj s ním o tom. Tvoj partner musí porozmýšľať a obhájiť svoju voľbu, že prečo si myslí, že je to pre neho potrebné. Alebo sa nechá presvedčiť o tom, že to pre neho nie je také potrebné.*

- Učiteľ rozdá žiakom zelené a červené kartičky. Úlohou žiakov je napísať na zelené kartičky potrebné veci (na každú kartičku jednu vec) a na červené kartičky veci, ktoré žiaci uznali, že nie je potrebné. Na kartičky si napíšu žiaci aj svoje meno.

4. Všetky zelené a červené kartičky sa pripnú na magnetickú tabuľu. Spoločne s vyučujúcim sa kartičky triedia do skupín podľa druhu (napr. všetky kartičky, ktoré sa týkajú záujmov do jednej skupiny), teda kartičky s rovnakým obsahom do jednej skupiny. Takto môžu skonštatovať, čo je pre nich prioritou, pre nich dôležité, že čo radi kupujú a čo je pre nich menej dôležité. Táto časť aktivity sa samozrejme dá zorganizovať aj na interaktívnej tabuli, kde žiaci priamo píše a triedia svoje výdavky na tabuľu do skupín.
5. Na záver tejto aktivity, žiaci spolu s vyučujúcim zhodnotia, ktoré položky pokladajú za potrebné a ktoré za menej potrebné veci a zároveň by ohodnotili ako im pomohla diskusia o zmene svojho názoru na dôležitosť a menej dôležitosť svojich položiek v zozname.

Druhá fáza šetrenie, plánovanie a rozpočet

6. Vyučujúci nastolí problém so znížením/ krátením vreckového a požiada žiakov o premyslenie, čo by zo svojho zoznamu vynechali.

M otázka:

Rodičia vám krátia vreckové o 20€. Opätovne si premyslite, čo by ste si zo svojho zoznamu vynechali. Pracujte sami a s vašou pôvodnou tabuľkou (kalkuláciou).

7. Žiaci si premyslia, prehodnotia svoj zoznam a upravia ich podľa zadania úlohy.
8. Vyučujúci požiada žiakov, aby z magnetickej tabule zobrali položky, ktoré zo svojho zoznamu kvôli kráteniu vreckového vynechali a pripli na bok magnetickej tabuli.
9. Na záver tejto aktivity, by žiaci spolu s vyučujúcim zhodnotili, čo si zo svojho zoznamu vynechali a prečo.

	Čas 70 minút
Závery, odporúčania Poskytnúť napr. odporúčané podmienky pre implementáciu aktivity, alebo ďalšie odporúčania, pozorovania (podľa vhodnosti)	Na záver študenti spolu s učiteľom zhodnotia jednotlivé aktivity (aktivity a otázky pozri v hodnotiacej tabuľke).

Hodnotenie	
Seba-reflexia (študent) Študenti v stručnosti uvažujú nad aktivitou zo svojho vlastného pohľadu, aký dopad mala aktivita na formovanie ich názoru	Učiteľ dá každému študentovi stručný hárok sebareflexie s nasledujúcimi otázkami (príloha C3): <ol style="list-style-type: none"> Uvedomil som si dôležitosť môjho plánovania rozpočtu. Áno nie Uvedomil som si potrebu prevziať zodpovednosť za svoje výdavky. Áno nie Dokážem prehodnotiť potrebu svojich výdavkov. Áno nie Uvedomil som si potrebu šetrenia financií. Áno nie Každý študent hodnotí svoj vlastný prístup a označuje svoju odpoveď. Čas: 5 minút
Hodnotenie (študent – učiteľ) Študenti hodnotia riadenie procesu učenia zo strany učiteľa v rámci aktivity	Na záver študenti spolu s učiteľom zhodnotia jednotlivé činnosti. Učiteľ pripraví kartičky, na ktorých bude každá obsahovať jednu otázku (príloha C2): <ol style="list-style-type: none"> Ako vám diskusia s partnerom pomohla pri hodnotení dôležitosti a menšej dôležitosti položky v zozname?

	<p>2. Čo vás presvedčilo o dôležitosti a menšej dôležitosti položiek?</p> <p>3. Na základe čoho ste sa rozhodli, čo zo svojho zoznamu odstránite?</p> <p>Počet pripravených kariet závisí od počtu študentov, takže každý študent môže získať jednu kartu (napr. Ak je v triede 18 študentov, učiteľ pripraví 6 kariet s otázkou číslo 1, 6 kariet s otázkou číslo 2, 6 kariet s otázkou číslo 3). Učiteľ zamieša karty a každý študent si vyberie jednu kartu. Študenti vytvoria 3 skupiny podľa otázky na svojej karte (skupina 1 s otázkou číslo 1, skupina 2 s otázkou číslo 2, skupina 3 s otázkou číslo 3).</p> <p>Študenti diskutujú o otázke v rámci skupiny a vyjadrujú svoj názor.</p> <p>Po krátkej diskusii prednášajúci v skupine predloží výsledky skupinovej diskusie pred všetky skupiny.</p> <p>Čas: 15 minút</p>
<p>Hodnotenie aktivity z pohľadu učiteľa</p> <p>Hodnotenie aktivity z hľadiska splnenia hlavného cieľa</p>	<p>Možné otázky:</p> <p>Dohodli sa študenti na dôležitých a menej dôležitých veciach aj bez pomoci učiteľa?</p> <p>Dokázali študenti počúvať názor ostatných a akceptovať ich? Boli ich argumenty oprávnené?</p>

Prílohy	
<p>Príloha</p> <p>Všetky prílohy sa očísľujú (napr. príloha 1, príloha 2), ak potrebné je možné uviesť i názov prílohy</p>	<p>Príloha C1 Rozpočet - vreckové</p> <p>Karty v prílohe C2: Hodnotenie (študent - učiteľ)</p> <p>Príloha C3 List sebareflexie</p>

Príloha C1 Kalkulácia rozpočtu - vreckové

Príjem	potrebné (P) položky menej potrebné (N) položky	Výdavky- položky	Výdavky – suma/cena	Výdavky – suma/cena
Vreckové 50€				

			50€	-
Úprava na 30€				30€

Príloha C2: Karty: Hodnotenie (študent - učiteľ)

1. Ako vám diskusia s partnerom pomohla pri hodnotení dôležitosti a menšej dôležitosti položky v zozname?

1. Ako vám diskusia s partnerom pomohla pri hodnotení dôležitosti a menšej dôležitosti položky v zozname?

2. Čo vás presvedčilo o dôležitosti a menšej dôležitosti položiek?

2. Čo vás presvedčilo o dôležitosti a menšej dôležitosti položiek?

3. Na základe čoho ste sa rozhodli, čo zo svojho zoznamu odstránite?

3 Na základe čoho ste sa rozhodli, čo zo svojho zoznamu odstránite?

Príloha C3 List sebareflexie

číslo	Vyjadrenie sebareflexie	Odpoveď áno	Odpoveď nie
1.	Uvedomil som si dôležitosť môjho plánovania rozpočtu.	áno	nie
2.	<i>Uvedomil som si potrebu prevziať zodpovednosť za svoje výdavky.</i>	áno	nie
3.	<i>Môžem znova premyslieť potrebu svojich výdavkov.</i>	áno	nie
4.	<i>Uvedomil som si potrebu šetrenia financií.</i>	áno	nie

Riadenie vlastnej učebnej cesty

Teoretický úvod

V 21. storočí sa technológie a svet práce rýchlo menia a jednotlivci sa musia prispôbovať neustálym zmenám a učiť sa po celý život. Z tohto dôvodu sa príprava študentov na CŽV - a poskytnutie obnovennej štruktúry personalizovaného vzdelávania - stali najdôležitejšou úlohou vzdelávacích systémov (Hargreaves, D. 2004). Pri príprave na CŽV **L2L** a v jeho rámci je najdôležitejšou úlohou riadenie vlastnej učebnej cesty.

Schopnosť riadiť svoje vlastné učebné cesty, alebo samoregulované vzdelávanie znamená spôsob učenia, pri ktorom má zásadný význam *metakognícia*, *vzdelávacie stratégie* (plánovanie, monitorovanie, hodnotenie osobného rozvoja) a motivácia k vzdelávaniu. Pri samoregulovanom vzdelávaní sa musí zdôrazňovať samostatnosť a kontrola jednotlivca, pretože výkony riadi, organizuje a hodnotí jednotlivec v závislosti od konkrétnych cieľov. (Paris et al. 2010) Tí jednotlivci, ktorí sa môžu učiť týmto spôsobom, zvyčajne poznajú svoje silné a slabé stránky, majú repertoár stratégií, ktoré vhodne uplatňujú pri riešení každodenných výziev akademických úloh. Učiaci sa, ktorí sa samoregulujú, majú pozitívny vzťah k učeniu, praktizujú učenie, rozvíjajú hlboké porozumenie učiva a vyvíjajú úsilie, ktoré povedie k akademickému úspechu (Perry a kol., 2006). Samoregulovaní učitelia sa riadia svoje vzdelávacie prostredie. Túto kontrolu vykonávajú usmerňovaním a regulovaním svojich vlastných krokov smerom ku svojim učebným cieľom. Samoregulovaní učitelia sa zvyčajne prejavujú vysoký pocit sebaúčinnosti.

Väčšina modelov samoregulovaného učenia sa skladá z troch fáz: prípravnej, výkonnostnej a hodnotiacej. Ako uvádza Panadero (2017): „a) *prípravná fáza*, ktorá zahŕňa analýzu úloh, plánovanie, aktiváciu cieľov a stanovovanie cieľov; b) *výkonnostná fáza*, pri ktorej sa vykonáva skutočná úloha pri monitorovaní a kontrole napredovania výkonu; a c) *hodnotiacia fáza*, v ktorej učitelia sa reflektuje, reguluje a prispôbuje budúcim výkonom.“ Podľa klasifikácie Panadera by definícia úlohy, stanovenia cieľov a plánovania patrili do *prípravnej fázy*, ktorá prejde do *výkonnostnej fázy* výkonu, a adaptovanie do *hodnotiacej fázy*. Počas *fázy vnímania úlohy* učitelia sa zhromažďujú informácie o aktuálnej úlohe a prispôbujú svoje vnímanie úlohy. Táto fáza zahŕňa určenie motivačných stavov, sebaúčinnosti a informácií o prostredí okolo nich. Študenti si *následne* stanovujú ciele a naplánujú, ako úlohu splnia. Môže byť stanovených niekoľko cieľov týkajúcich sa explicitného správania, kognitívnych aktivít a zmien motivácie. Stanovené ciele závisia od toho, ako študenti vnímajú danú úlohu. Študenti potom určujú plán, ktorý vypracovali, pomocou študijných schopností a ďalších užitočných taktík, ktoré majú v repertoári učebných stratégií. Poslednou fázou je *adaptácia*, pri ktorej študenti hodnotia svoj výkon a určujú, ako upraviť svoju stratégiu tak, aby v budúcnosti dosiahli vyšší výkon, alebo môžu zmeniť svoje ciele alebo plán.

Príprava študentov na RVP sa môže uskutočniť vo vzdelávacích inštitúciách, kde *učitelia* môžu robiť maximum. Vzdelávacie inštitúcie s konštruktivistickým prístupom a personalizovaným vzdelávaním, ktoré podporujú aktívnu účasť študentov na vzdelávaní, môžu

významne prispieť k rozvoju samostatných učebných schopností študentov (OECD, 2006). Úloha učiteľov (napr. metódy, modelovanie) je veľmi dôležitá a rozhodujúce je učebné prostredie ako celok, ako aj školská kultúra.

Dôležitosť schopnosti naučiť sa samostatne riadenému učeniu sa ilustruje aj tým, že *naučiť sa učiť sa je jednou z ôsmich kľúčových kompetencií EÚ* pre celoživotné vzdelávanie, ktorá bola definovaná v predchádzajúcom dokumente takto: „Naučiť sa učiť v rámci samoštúdia samostatne a v skupine a schopnosť organizovať sa a regulovať. Je súčasťou schopnosti aplikovať efektívne načasovanie, riešenie problémov, zvládnutie, spracovanie, hodnotenie a integráciu nových poznatkov, ako aj nových vedomostí a zručností v rôznych kontextoch - doma, v práci, vo vzdelávaní. Naučiť sa učiť má vo všeobecnosti výrazný vplyv na to, ako dobre je jednotlivец schopný riadiť svoju profesionálnu kariéru. Medzi kompetencie, ktoré tvoria kompetencie, patria znalosti ich vlastných preferovaných metód, silných a slabých stránok a znalosť dostupných možností vzdelávania a odbornej prípravy a dôležitosť rozhodnutí, ktoré sa ich týkajú. Zručnosti: Efektívne riadenie učenia a kariéry. Plánovanie učenia, autonómia, disciplína, vytrvalosť a riadenie informácií počas učenia, koncentrácia, kritická reflexia, komunikácia. Postoj: obraz seba samého, motivácia, viera v schopnosť uspieť je pozitívny vzťah k učeniu, prispôsobivosť a flexibilita. (ET 18. mája 2004, rozhodnutie 9286/04) „Dokument z roku 2016 definuje učebné schopnosti spojené s učením.

Definícia	Zručnosti
1. Preukážte odhodlanie sa učiť v rámci celoživotného procesu.	S1. Schopnosť praktizovať a vytrvať v rôznych druhoch učenia.
2. Buďte autonómny učiacim sa: choďte nad rámec základného zvládnutia zručností, aby ste preskúmali a rozšírili vlastné učenie a príležitosti na získanie odborných znalostí.	S2. Identifikovať existujúce príležitosti.
3. Preukážte iniciatívu na zvýšenie úrovne zručností na profesionálnu úroveň.	S3. Schopnosť dosiahnuť pokrok a nadobudnúť nové znalosti, schopnosti a kvalifikáciu potrebné pre kariérne ciele.
4. Kriticky uvažujte o minulých skúsenostiach s cieľom formovať budúci pokrok.	

Zdroj: The 8 key competences of European Union <http://mobilitycompetences.com/wp-content/uploads/2016/10/The-8-key-competences-of-European-Union.pdf>

Vo formulácii nového rámca EU kľúčových kompetencií v roku 2018, naučiť sa učiť sa už nie je samostatná kompetencia, ale oblasť „osobnej, sociálnej, naučiť sa učiť sa kompetencie“ kombinovanej s kompetenciami priamo spojenými s učením (Pracovný dokument Komisie 2018), ako osobné kompetencie (napr. motivácia, vytrvalosť, odolnosť) a sociálne kompetencie (napr. pri situáciách v škole, alebo na učení na pracovisku), pričom samoregulované učenie je s nimi úzko spojené.

LELLE projekt, podporený ERASMUS +, definovaný ako „Riadenie vlastného procesu učenia” nasledovne: „Stratégia, školenie, manažment času. Schopnosť získať prístup, nadobudnúť, spracovať a asimilovať nové poznatky a zručnosti. Kompetencii boli pridelené štyri podzručnosti. (O1 správa, str.9) Sú to:

1. Stratégia, vzdelávanie & manažment času
2. Riadiť informácie
3. Organizovať & hodnotiť vlastný učebný proces
4. Prispôbiť spôsoby učenia sa vlastným cieľom

Literatúra a zdroje

Commission Staff Working Document, Accompanying the document. Proposal for a Council recommendation on Key Competencies for Lifelong Learning. COM (2018) 24 final. EC

Developing, monitoring and reporting on personal learning goals. Learning Policies Branch Student Learning Division Office of Learning and Teaching, Dept. of Education Victoria. Australia. November 2006.

<https://www.education.vic.gov.au/Documents/school/teachers/teachingresources/social/personal/devperslearngoal.pdf>

Hargreaves, D. (2004) Learning for Life. The foundations for lifelong learning. The Polity Press.

OECD (2006) Personalising Education

Nahalka István (2002): *Hogyan alakul ki a tudás a gyerekekben? Konstruktivizmus és pedagógia*. Budapest, Nemzeti Tankönykiadó, Budapest

Key Skills of Junior Cycle. Managing Myself. NCCA. 2015. Ireland. https://www.ncca.ie/media/1152/managing-myself_april-2015.pdf

Panadero, Ernesto (2017). "A review of self-regulated learning: Six models and four directions for research". Frontiers in Psychology. 8 (442): 422.

Paris, Scott G.; Paris, Alison H. (June 2001). "Classroom Applications of Research on Self-Regulated Learning". Educational Psychologist. 36 (2): 89–101.

Personal Learning Paths. <https://www.21things4teachers.net/pd-modules/personalized-learning-in-the-classroom/personal-learning-paths/>

Riešenie problému

Komplexná aktivita (Príloha D)

Názov aktivity	Môj politický systém
Kompetencia	Riešenie problému (komplexná aktivita)
Anotácia	Táto lekcia je zameraná na porovnanie politických systémov vo svete - parlamentné a prezidentské formy vlády. Študenti majú tiež možnosť navrhnúť svoj vlastný politický systém.
Ciele	Hlavný cieľ: Študent analyzuje politický systém (parlamentnú a prezidentskú formu vlády) a hodnotí ho kriticky. Špecifické ciele: Študent dokáže spracovať informácie a predstaviť výhody a nevýhody jednotlivých politických systémov. Študent môže navrhnúť svoj „ideálny“ politický systém. Študent dokáže kriticky vyhodnotiť predložené informácie a argumentovať.
Metódy	Porovnávanie modelov
Organizačná forma	Individuálna práca Skupinová práca Triedna diskusia
Trvanie	135 minút
Zdroje / pomôcky	Prístup na internet - počítač, mobilný telefón, tablet Flipchartový papier Kancelársky papier Plagát (Príloha D1) Zvýrazňovače v štyroch rôznych farbách Kartičky v štyroch rôznych farbách Nožnice Hárok sebareflexie (Príloha D2)
Implementácia aktivity do vzdelávacieho procesu	Humanitné predmety

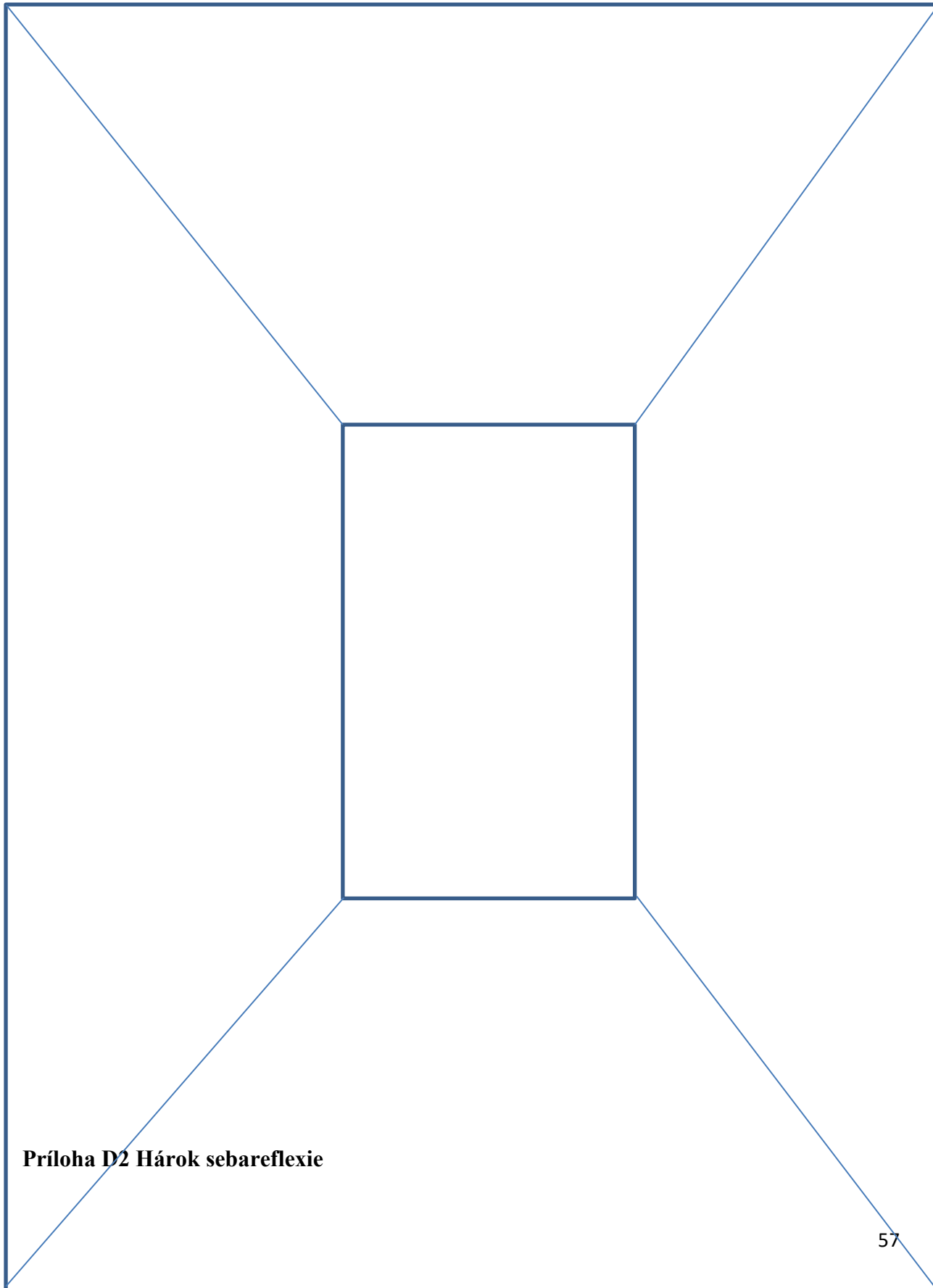
Didaktický proces aktivity	
Fázy / častí aktivity	<p>Vyhľadávanie a spracovanie informácií o politických systémoch - prezidentská forma vlády (USA) a parlamentná forma vlády (Slovenská republika).</p> <p>1. Učiteľ pripraví kartičky v 4 rôznych farbách; počet kartičiek zodpovedá počtu študentov v triede. Každý študent si z obálky vyberie jednu kartičku. Študenti vytvoria 4 skupiny podľa farieb kartičiek, každá skupina pracuje pri jednom stole. Učiteľ pridelí každej skupine úlohu:</p> <p>Skupina 1: prezidentská forma vlády - výhody</p> <p>Skupina 2: prezidentská forma vlády - nevýhody</p> <p>Skupina 3: parlamentná forma vlády - výhody</p> <p>Skupina 4: parlamentná forma vlády - nevýhody</p> <p>1. Každý študent vyhľadáva informácie z relevantných zdrojov o svojom skupinovom zadaní a robí si poznámky. Učiteľ nepretržite sleduje prácu všetkých skupín a ich výber relevantných zdrojov informácií.</p> <p>Čas: 15 minút</p> <p>2. Každý študent prehodnotí získané informácie a zapíše si ich do jedného zo štyroch políčok na plagáte / flipchartový papier, ktorú pre každú skupinu vopred pripravil učiteľ (Príloha D1). Študenti prediskutujú všetky informácie zapísané v rámci svojej skupiny a dohodnú sa na najdôležitejších informáciách. Táto najdôležitejšia informácia je napísaná v obdĺžniku uprostred plagátu / flipchartového papiera. Študenti obdĺžnik vystrihnú a pripevnia na magnetickú tabuľu.</p> <p>Čas: 20 minút</p> <p>3. Každá skupina prezentuje výsledky diskusie pred ostatnými skupinami (v pléne).</p> <p>4. Študenti vytvoria 4 nové skupiny. V každej novej skupine je 1 zástupca z predchádzajúcich skupín (zástupca č. 1 - prezidentská forma vlády - výhody; zástupca č. 2 - prezidentská forma vlády - nevýhody, zástupca č. 3 - parlamentná forma vlády - výhody; zástupca č. 4 - parlamentná forma vlády - nevýhody).</p> <p>5. Na základe vyhodnotenia všetkých získaných informácií navrhne každá skupina svoj vlastný</p>

	<p>„ideálny“ politický systém a zreteľne a zrozumiteľne zapíše návrh na nový plagát / flipchartový papier.</p> <p>Čas: 30 minút</p> <p>6. Každá skupina dostane 1 zvýrazňovač v inej farbe a komentuje navrhovaný „ideálny“ politický systém iných skupín. Plagát každej skupiny sa posunie v smere hodinových ručičiek k ďalšej skupine - od stola k stolu. Skupina berie na vedomie výhody, nevýhody a ďalšie návrhy na zlepšenie politického systému. Po 10 minútach sa plagát / flipchartový papier presunie do ďalšej skupiny. Týmto spôsobom každá skupina komentuje všetky návrhy „ideálneho“ politického systému. Skupina preštuduje poznámky a komentáre a prediskutuje ich. Na základe výsledkov diskusie môže skupina upraviť svoj „ideálny“ politický systém. Každá skupina zverejní svoj plagát v triede, ostatné majú možnosť skontrolovať si zmeny, ktoré vykonali iné skupiny.</p> <p>Čas: 45 minút</p>
<p>Závery, odporúčania</p>	<p>Na záver študenti spolu s učiteľom zhodnotia príslušné aktivity (aktivity a otázky pozri v hodnotiacej tabuľke).</p>
<p>Vyhodnotenie</p>	
<p>Hodnotenie (Študent – učiteľ)</p>	<p>Učiteľ otvára diskusiu v triede otázkami:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Ktorý politický systém, ktorý je vám predložený, je priaznivejší a prečo?</i> - <i>Aké výhody sa pri výbere priaznivejšieho systému považovali za najviac?</i> - <i>Aké nevýhody sa brali do úvahy pri navrhovaní vášho „ideálneho“ politického systému?</i> - <i>Ktoré aspekty vášho „ideálneho“ politického systému sú pre vás najdôležitejšie a prečo?</i> <p>Po zodpovedaní otázok a triednej diskusii si študenti hlasovaním zvolia najideálnejší politický systém. V prípade rovnosti hlasov môže hlasovať aj učiteľ.</p> <p>Čas: 20 minút</p>
<p>Sebareflexia (Študent)</p>	<p>Učiteľ odovzdá každému študentovi hárok sebareflexie s nasledujúcimi výroky: (Príloha D2)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Pochopil/a som fungovanie parlamentnej formy vlády.</i> Áno - Nie 2. <i>Pochopil/a som fungovanie prezidentskej formy vlády.</i> Áno - Nie 3. <i>Mohol/mohla som poukázať na najrelevantnejšie výhody a nevýhody každého politického systému.</i> Áno - Nie 4. <i>Mohol/mohla som svojimi vedomosťami navrhnúť svoj „ideálny“ politický systém.</i>

	<p><i>Áno - Nie</i></p> <p>5. <i>Mohol/mohla som argumentovať v prospech môjho „ideálneho“ politického systému.</i></p> <p><i>Áno - Nie</i></p> <p>Čas: 5 minút</p>
Vyhodnotenie aktivity z pohľadu učiteľa	<p>Rámcové otázky:</p> <p><i>Mohli by študenti poukázať na príslušné výhody a nevýhody parlamentných a prezidentských foriem vlády?</i></p> <p><i>Dohodli sa študenti na definovaní svojho „ideálneho“ politického systému v rámci každej skupiny?</i></p> <p><i>Dokázali sa študenti navzájom počúvať a akceptovať názory ostatných?</i></p> <p><i>Boli ich argumenty relevantné?</i></p>
Prílohy	
Príloha	<p>Príloha D1 Plagát</p> <p>Príloha D2 Hárok sebareflexie</p>

Príloha D1 Plagát

Príloha D2 Hárok sebareflexie

Č.	Vyjadrenie sebareflexie	Odpoved' Áno	Odpoved' Nie
1.	<i>Pochopil/a som fungovanie parlamentnej formy vlády.</i>	<i>Áno</i>	<i>Nie</i>
2.	<i>Pochopil/a som fungovanie prezidentskej formy vlády.</i>	<i>Áno</i>	<i>Nie</i>
3.	<i>Mohol/mohla som poukázať na najrelevantnejšie výhody a nevýhody každého politického systému.</i>	<i>Áno</i>	<i>Nie</i>
4.	<i>Mohol/mohla som svojimi vedomosťami navrhnúť svoj „ideálny“ politický systém.</i>	<i>Áno</i>	<i>Nie</i>
5.	<i>Mohol/mohla som argumentovať v prospech môjho „ideálneho“ politického systému.</i>	<i>Áno</i>	<i>Nie</i>

Riadenie vlastnej učebnej cesty Jednoduchá aktivita (Príloha E)

Názov aktivity	Emocionálny denník
Kompetencia	Manažovanie vlastného procesu učenia sa
Anotácia Uviesť obsah aktivity, max. 400 slov (vrátane medzier)	Študenti sledujú svoje emócie pomocou písomného denníka. Mali by registrovať pocity, presvedčenia, skúsenosti, ktoré nesú emocionálny náboj, a pokúsiť sa identifikovať zdroje týchto emócií. Táto prax môže pomôcť študentom uvedomiť si spojenie medzi ich skutočnými emóciami, ktoré je určené rôznymi vnútornými a vonkajšími prvkami, a výsledkami ich učenia na jednej strane, a podporiť ich v tom, aby považovali svoje emócie za zdroj úspešného učenia. Na vyjadrenie skutočných emócií alebo pocitov študentov by sa mohli použiť rôzne nástroje. Môžeme použiť emotikony, dotazník, teplomer emócií atď. K realizácii aktivity môžu pomôcť otázky a šablóna.
Ciele (<i>Hlavný cieľ</i> : čo sa má dosiahnuť, aký bude celkový výsledok aktivity. <i>Špecifické ciele</i> – čo sa má dosiahnuť v jednotlivých fázach/častiach aktivity Formulovať ciele v 3. os. jedn. č., napr. <i>Učiaci sa dokáže identifikovať...</i> ; <i>Učiaci sa vie...</i> ; <i>Učiaci sa dokáže ...</i>)	<i>Hlavným cieľom</i> úlohy je podpora porozumenia vlastnej emocionálnej inteligencii a zlepšenie uvedomovania si vlastných emócií. <i>Konkrétne ciele</i> : Učiaci sa <ul style="list-style-type: none"> • dokáže identifikovať svoje emócie. • zažije skúsenosť, ako sa jeho/jej emócie a správanie navzájom ovplyvňujú. • skúša niektoré techniky zvládania svojich emócií.
Metódy	
Organizačné formy Uviesť všetky organizačné formy použité v aktivite, napr. <i>frontálna, skupinová práca, kooperatívna práca, individuálna práca, v špecializovanej triede, mimo triedy...</i>	Individuálna práca, dobrovoľné zdieľanie, alebo diskusia v malých skupinách.
Trvanie Uviesť presné trvanie celej aktivity (vykonanie	5-6 minút/hodina v rôznych fázach daného problému, alebo úlohy. V najjednoduchšom prípade to môže trvať 2-3 minúty na začiatku, strede a na konci hodiny.

aktivity nemusí trvať iba 1 hodinu)	
Zdroje/pomôcky Uviesť /vymenovať všetky použité zdroje a pomôcky pre vykonanie aktivity (priložiť obrázky, grafy, tabuľky, pracovné hárky,)	Jedna schéma pre každého študenta.
Realizácia aktivity vo vzdelávacom procese Uviesť vzdelávacie oblasti, predmety, prierezové témy – pri ktorých je možná realizácia aktivity	Aktivita je použiteľná v akomkoľvek predmete. Pravidelné používanie v rôznych situáciách, reflexia a diskusia môžu poskytnúť skutočnú podporu riadenia vlastných emócií študentov.

Didaktický proces aktivity	
Poskytnúť podrobný didakticko-metodický popis samotnej aktivity (napr. obsah, postup, kroky vykonané učiteľom, študentom, metodický postup) Učiteľ zadá pokyny, otázky, úlohy pre študentov	Učiteľ by mal študentov informovať o dôležitosti uvedomenia si emocionálneho stavu. Pozitívne pocity môžu posilniť efektívne učenie. Môžu prispievať ku šťastiu z učenia a podporovať dosahovanie lepších výsledkov pri učení. Študenti si musia byť vedomí dôležitosti seba vzdelávania pre pozitívne myslenie, pre zlepšenie emocionálnej inteligencie.
Fázy/časti aktivity Uviesť rôzne fázy (napr. <i>evokácia, vedomie, reflexia/motivácia, expozícia, fixácia, diagnóza...</i>), alebo časti aktivity (napr. <i>úvod, hlavná časť, záverečná časť</i>)	Učiteľ požiadava študentov, aby charakterizovali svoje momentálne emócie v rôznych fázach (napr. na začiatku, v strede, na konci a po ukončení) aktivity, ktoré súvisia so situáciou alebo udalosťou. Veľmi jednoduchým nástrojom na to môže byť emotikon alebo „pocitový teplomer“, krátky dotazník. Použitie rôznych farieb na popísanie momentálnej emócie by mohlo byť veľmi zaujímavé. Je dôležité prediskutovať výsledky tejto veľmi jednoduchej úlohy a ujasniť si, že emóciu môžu určovať viaceré vnútorné (napr. hlad, únava, zdravie) a vonkajšie (napr. počasie, medziľudské vzťahy, prostredie) faktory. Študenti si musia byť vedomí svojej emocionálnej situácie, aby vedeli, ako ju vyhodnotiť, alebo zvládnuť. Ak používame farby na vyjadrenie emócií, musíme diskutovať o významoch rôznych farieb. Napr. modrá, podobne ako obloha, by mohla byť symbolom jasného alebo šťastného pocitu, ale modrá ako rieka by mohla znamenať

	<p>turbulentný alebo neistý pocit. Zistenie zmeny pocitov a diskusia o dôvodoch zmeny je veľmi dôležitá pre jednotlivca aj pre skupinu.</p> <p>Na pokročilej úrovni zvládania emócií môžu študenti reflektovať svoje emócie a môžu si naplánovať ich riadenie.</p>
<p>Závery, odporúčania Dať napr. odporúčané podmienky pre implementáciu aktivity, alebo iné odporúčania, pozorovania (podľa vhodnosti)</p>	<p>Túto metódu by sme mali začať jednoduchými znakmi a mali by sme ju použiť niekoľkokrát. Keď študenti dokážu ľahko identifikovať svoje emócie, môžeme ich požiadať, aby napísali záznam emócií.</p>

Hodnotenie	
<p>Sebareflexia (študent) Študenti stručne uvažujú o aktivite z vlastného pohľadu, aký vplyv mala aktivita na formovanie ich názoru</p>	<p>Študenti môžu nad aktivitou uvažovať zodpovedaním nasledujúcich otázok: Ako ľahko som mohol prejavíť svoje skutočné emócie? Aké boli moje emócie v porovnaní s mojimi spolužiakmi? Aký by mohol byť dôvod(y) rozdielov a aké boli rozdiely? Aké boli dôvody zmeny?</p>
<p>Hodnotenie (študent – učiteľ) Študenti hodnotia riadenie procesu učenia zo strany učiteľa v rámci aktivity</p>	<p>Pri práci vo dvojiciach alebo v malých skupinách môžu študenti uvažovať o svojich aktivitách, o tom, ako sa cítili, čo bolo dobré a čo pre nich nebolo také dobré a čo sa z aktivity dozvedeli. Je dôležité, aby učitelia nikoho nenútili, aby to urobil pred celou triedou.</p>
<p>Hodnotenie aktivity z pohľadu učiteľa Hodnotenie aktivity z hľadiska splnenia hlavného cieľa</p>	<p>Učiteľ by sa mohol zamyslieť nad prístupom študentov. Môže zdôrazniť dôležitosť odhalenia emócií. (V niektorých prípadoch nie je ľahké identifikovať emócie.) V niektorých prípadoch môže byť užitočné hovoriť o pocitoch. Niekoľko web stránok môže pomôcť tejto diskusii, ale krátky zoznam emócií nájdete v prílohe 5.</p>

Prílohy	
<p>Príloha Všetky prílohy budú očíslované (napr. <i>Príloha 1, Príloha 2</i>), v prípade potreby je možné uviesť i názov prílohy</p>	<p>Príloha E1.: Teplomer emócií. Na vytlačenie môžete nájsť niekoľko teplomerov na tejto stránke: http://www.canbum.net/cdn/23/2006/191/</p> <p>Príloha E2. : Možná schéma pre záznam emócií Príloha E3.: Alternatívna možnosť schémy záznamu emócií Príloha E4. : Alternatívna možnosť schémy záznamu emócií</p>

	Príloha E5.: Zoznam rôznych emócií https://www.verywellmind.com/an-overview-of-the-types-of-emotions-4163976 Príloha E6.: Príklady rôznych druhov emócií
--	--

Príloha E1.: Teplomer emócií

(<https://i.pinimg.com/564x/bd/63/35/bd6335774505a7ca37f0df96da42b6a1.jpg>)

Emotion Thermometer

The diagram shows a central vertical thermometer scale with five colored segments: 0 (blue circle), 1 (green), 2 (light green), 3 (yellow), 4 (orange), and 5 (red). To the left of the scale are five empty rounded rectangular boxes, and to the right are five empty rounded rectangular boxes. Below the left boxes is the text 'How do you feel?' and below the right boxes is 'What are you doing?'.

Social Emotional Workshop ©2017

Príloha E2 možná schéma záznamu emócií

Čas a dátum					
Aká bola úloha/problém?					
Ako som sa cítil(a)	veľmi zle	zle	neutrálne	dobre	veľmi dobre
na začiatku,	veľmi zle	zle	neutrálne	dobre	veľmi dobre
počas,	veľmi zle	Zle	neutrálne	dobre	veľmi dobre
na konci?	veľmi zle	zle	neutrálne	dobre	veľmi dobre

Pozitívne alebo negatívne pocity?	negatívne			pozitívne	
Aké boli silné?	veľmi slabé	slabé	stredné	silné	veľmi silné
Ako som ich zvládol(la)					
Čo si myslím, prečo som sa cítil(a) takto?					

Príloha E3 Alternatívna možnosť schémy záznamu emócií

Čas a dátum					
Aká bola úloha/problém?					
Ako som sa cítil(a)					
na začiatku,					
počas,					
na konci?					
Pozitívne alebo negatívne pocity?	Negatívne			pozitívne	
Aké boli silné?	veľmi slabé	Slabé	veľmi slabé	slabé	veľmi slabé
Ako som ich zvládol(la)					
Čo si myslím, prečo som sa cítil(a) takto?					

Príloha E4 Alternatívna možnosť schémy záznamu emócií

Čas a dátum					
Aká bola úloha/problém?					
Ako som sa cítil(a)	Vyplňte prosím kolonku farbou, ktorá znázorňuje váš momentálny pocit!				
na začiatku,					
Táto farba je ako...					
Táto farba pre mňa znamená					
počas,					
Táto farba je ako...					
Táto farba pre mňa znamená					
na konci?					
Táto farba je ako...					
Táto farba pre mňa znamená					
Pozitívne alebo negatívne?	Negatívne		pozitívne		
Ako silné boli?	veľmi slabé	Slabé	veľmi slabé	slabé	veľmi slabé
Ako som ich dokázal zvládnuť					
Čo si myslím, prečo som sa takto cítil?					

Príloha E5 Šesť základných emócií podľa Paula Eckmanna

Hnev

Znechutenie

Strach

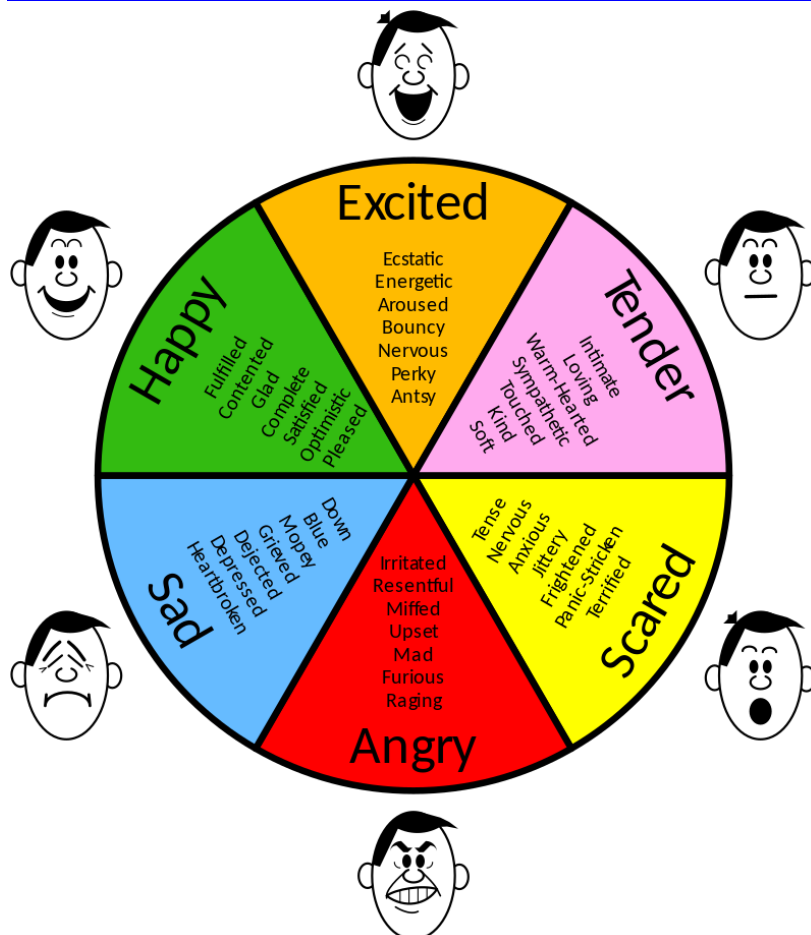
Šťastie

Smútok

Prekvapenie

Príloha E6.: Príklady rôznych druhov emócií

<https://en.wikipedia.org/wiki/Emotion#/media/File:Emotions - 3.svg>

Riadenie vlastného učenia

Komplexná aktivita (Príloha F)

Názov aktivity	Osobná SWOT analýza
Kompetencia	Riadenie vlastného učebného procesu
Vysvetlivka Uviesť obsah aktivity, max. 400 slov (vrátane medzier)	SWOT analýza je technika väčšinou používaná v biznis kontexte na identifikáciu silných a slabých stránok organizácie, príležitostí a hrozieb jej prostredia v súvislosti s vývojom stratégií, vďaka ktorým bude spoločnosť úspešnejšia. Vykonanie osobnej SWOT analýzy môže študentom pomôcť priblížiť sa k realistickému obrazu seba samého, ktorý je základom RVUP. Sebapoznanie a jeho prehĺbenie je dôležitou témou učebných osnov, takže vyplnenie matice (dostupnej na internete) je úlohou pre hodiny v triede. Triedni učitelia pomáhajú pri interpretácii políčok matice s otázkami vedúcimi k rozpoznaní silných stránok a príležitostí užitočných pri dosahovaní osobných cieľov a čeleniu slabým miestam a hrozbám, ktoré je potrebné eliminovať alebo aspoň znížiť, aby dosiahli pokrok.
Ciele (<i>Hlavný cieľ</i> : čo sa má dosiahnuť, aký bude celkový výsledok aktivity. <i>Špecifické ciele</i> – čo sa má dosiahnuť v jednotlivých fázach/častiach aktivity Formulovať ciele v 3. os. jedn. č., napr. <i>Učiaci sa dokáže identifikovať...</i> ; <i>Učiaci sa vie...</i> ; <i>Učiaci sa vie...</i> ; <i>Učiaci sa dokáže...</i> ; <i>Učiaci sa rozlišuje...</i>)	<i>Hlavným cieľom</i> úlohy je podporiť študentov v lepšom sebapoznaní. <i>Špecifické ciele</i> : <ul style="list-style-type: none"> • Učiaci sa dokáže identifikovať svoje silné a slabé stránky. • Učiaci sa chápe význam prostredia pri dosahovaní dobrých výsledkov v učení. • Učiaci sa dokážu vytvoriť svoje špecifické učebné ciele.

Metódy	
Organizačné formy Uviesť všetky organizačné formy použité v aktivite, napr. <i>frontálna, skupinová práca, kooperatívna práca, individuálna práca, v špecializovanej triede, mimo triedy...</i>	Individuálna práca, podporená učiteľom.
Duration To indicate the exact duration of the whole activity (it does not have to take only 1 lesson to carry out the activity)	Úloha má niekoľko krokov. 1. Tvorba príbehovej línie zo života triedy - 10 minút. 2. Naplnenie matice SWOT na základe dojímavého príbehu - 10 minút 3. Definovanie logických spojení medzi poľami a uvedenými prvkami poľí. - 10 minút 4. Vytváranie osobných cieľov na základe identifikovaných silných stránok a príležitostí - 10 minút 5. Úvahy - 5 minút 6. Vyplnenie osobnej matice SWOT v súvislosti s predmetom na úrovni skupiny si vyžaduje asi 30 minút.
Zdroje/pomôcky Uviesť /vymenovať všetky použité zdroje a pomôcky pre vykonanie aktivity (priložiť obrázky, grafy, tabuľky, pracovné hárky,)	Najjednoduchšia SWOT tabuľka pre každého aktéra. (pozri prílohu 1) Záložky.
Realizácia aktivity vo vzdelávacom procese Uviesť vzdelávacie oblasti, predmety, prierezové témy – pri ktorých je možná realizácia aktivity	Aktivita sa môže použiť v akomkoľvek predmete.

Didaktický proces aktivity	
Poskytnúť podrobný didakticko-metodický popis samotnej aktivity (napr. obsah, postup, kroky vykonané učiteľom, študentom, metodický postup)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pred aktivitou učiteľ požiada študentov, aby si spomenuli na príbeh spojený s učením sa daného predmetu a väčšina študentov v triede je s ním oboznámená. 2. Na začiatku hodiny učiteľ požiada jedného študenta, aby porozprával príbeh. Iní môžu k nemu môžu pridať nejaké podrobnosti a učiteľ napíše na tabuľu najdôležitejší prvok príbehu.

<p>Učiteľ zadá pokyny, otázky, úlohy pre študentov</p>	<p>3. Na základe spoločného príbehu musia študenti vyplniť maticu SWOT. Je dôležité zdôrazniť, že silné a slabé stránky sú charakteristikami aktéra a príležitosti a hrozby sú charakteristikami prostredia. Učiteľ môže študentom pomôcť vyplniť maticu niekoľkými otázkami. Je dôležité, aby každý z aktérov mal svoju vlastnú maticu. Skupina musí teda vytvoriť toľko matic, koľko je aktérov v príbehu, ale minimálne jednu. Príklady navádzajúcich/podporných otázok::</p> <ul style="list-style-type: none"> o Kto sú aktéri, kde začínali na začiatku, čo vedeli vtedy a čo vedia teraz? o Aké bolo cvičenie, aký druh popisu/definície dostali študenti, pochopili cvičenie, boli motivovaní, ako hodnotili uskutočniteľnosť? o Aké ťažkosti nastali? o Kto by mohol pomôcť, mohli by žiaci požiadať o pomoc alebo ju prijať, na koho sa mohli spoľahnúť alebo nie? o Aký druh intelektuálnych, fyzických, finančných, objektívnych a emocionálnych zdrojov bol k dispozícii? Aké znalosti a zdroje sa použili pri plnení úloh? • Aké to malo následky? Ako sa skončil vlastný príbeh? Bude nejaký ďalší? <p>4. Výber a hodnotenie najdôležitejších silných a slabých stránok, príležitostí a hrozieb. Skupina vyberie 3 - 5 najdôležitejších prvkov každej kategórie a bude pokračovať v práci iba s týmito vybranými položkami.</p> <p>5. Definovanie logických spojení medzi poľami a uvedenými prvkami poľí. Na uskutočnenie tejto časti aktivity je možné použiť nasledujúce otázky:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ako pomáha silná stránka realizovať príležitosti? • Ako pomáha silná stránka predchádzať hrozbám? • Ako môže byť slabá stránka prekážkou využívania príležitostí? • Ako môže byť daná slabá stránka prekážkou vyhýbania sa hrozbám? • Ako možno znížiť slabú stránku pomocou využívania silných stránok a príležitostí? • Ako možno dosiahnuť lepšie výsledky pomocou silnej stránky? <p>6. Vytvorenie strategického (učebného) cieľa. Pre učiteľa je dôležitou úlohou objasniť študentom rozdiel medzi cieľom (t.j. požadovaným stavom alebo situáciou v budúcnosti) a činnosťami, ktoré slúžia na dosiahnutie požadovaného budúceho stavu. Majte na pamäti vlastnosti dobrého cieľa, ktorým je angl. skratka SMART (konkrétny, merateľný, atraktívny, realistický a v stanovenom čase).</p>
--	---

	<p>7. Úvaha o úlohe. Nasledujúce otázky môžu študentom pomôcť zamyslieť sa nad aktivitou.</p> <ul style="list-style-type: none"> •Som schopný si sám sformulovať učebný cieľ? •Som schopný formulovať svoju vlastnú učebnú stratégiu pomocou SWOT na základe môjho vlastného príbehu?
<p>Fázy/časti aktivity Uviesť rôzne fázy (napr. <i>evokácia, vedomie, reflexia/motivácia, expozícia, fixácia, diagnóza...</i>), alebo časti aktivity (napr. <i>úvod, hlavná časť, záverečná časť</i>)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Úvod: Nájdite príbeh, ktorý je známy pre celú triedu alebo skupinu, nie je príliš komplikovaný a nie príliš dlhý a téma súvisí s učením. 2. Hlavná časť 1: Hľadanie silných a slabých stránok aktéra a príležitostí a hrozby prostredia. Túto aktivitu je možné realizovať v celej triede pod vedením učiteľa. Ak má príbeh dostatok aktérov, v druhom kole môže učiteľ rozdeliť študentov do menších skupín a z nich vyplniť tabuľku SWOT alebo dokonca jeho silné a slabé stránky pre ostatných aktérov príbehu. 3. Hlavná časť 2 : Aby študenti našli logické spojenie medzi rôznymi prvkami schémy, musia vytvoriť zoznam priorit pre každý prvok schémy. Najjednoduchšou metódou je číslovanie priorit. Každý študent musí uviesť poradové číslo 5-8 prvkov každej kategórie SWOT matice. (Najdôležitejšia dostane 1 a posledná dostane najvyššie číslo.) Skupina bude pokračovať v úlohe iba s tromi najdôležitejšími položkami každej podskupiny. Po určení poradia je možné nájsť logické spojenie medzi rôznymi prvkami pomocou podporných otázok. 4. Hlavná časť 3. Vytváranie cieľov je dôležitým prvkom tejto činnosti. Učiteľ musí objasniť najdôležitejšiu vlastnosť dobrého cieľa. Možnosť posúdenia realizácie je veľmi dôležitým prvkom dobrého cieľa. 5. Záverečná časť: Aktivitu musíme ukončiť reflexiou študentov.
<p>Záver, odporúčania Dať napr. odporúčané podmienky pre implementáciu aktivity, alebo iné odporúčania, pozorovania (podľa vhodnosti)</p>	<p>Práca na spoločnom príbehu je veľmi dôležitá. Spoločná skúsenosť celej triedy vytvára slobodné a príjemné prostredie a pomáha zapojeniu každého študenta. Na druhej strane to vytvára odstup od úlohy, čo uľahčuje vyhľadanie čo najväčšieho množstva prvkov každej kategórie SWOT.</p>

Hodnotenie	
<p>Sebareflexia (študent) Študenti stručne uvažujú o aktivite z vlastného</p>	<p>Študenti môžu nad aktivitou uvažovať zodpovedaním nasledujúcich otázok: Ako ľahko nájdem silné a slabé stránky vybraného aktéra? Mohla by mi táto aktivita pomôcť nájsť svoje vlastné silné a</p>

pohľadu, aký vplyv mala aktivita na formovanie ich názoru	slabé stránky podľa učenia? Mohol by som nájsť logické súvislosti medzi rôznymi položkami mojej vlastnej SWOT schémy?
Hodnotenie (štvrtak – učiteľ) Študenti hodnotia riadenie procesu učenia zo strany učiteľa v rámci aktivity	Pri práci vo dvojiciach alebo v malých skupinách môžu študenti uvažovať o svojich aktivitách, o tom, ako sa cítili, čo bolo dobré a čo pre nich nebolo také dobré a čo sa z aktivity dozvedeli. Je dôležité, aby učitelia nikoho nenútili, aby tak urobil pred celou triedou.
Hodnotenie aktivity z pohľadu učiteľa Hodnotenie aktivity z hľadiska splnenia hlavného cieľa	Učiteľ by sa mohol zamyslieť nad prístupom študentov. Môže vyhodnotiť vytvorené ciele na základe definície a na dobrých príkladoch môže ukázať prvky SMART cieľa. Študenti môžu vyplniť hodnotiaci dotazník (príloha 2)

Prílohy	
Príloha Všetky prílohy budú očíslované (napr. <i>Príloha 1, Príloha 2</i>), v prípade potreby je možné uviesť i názov prílohy	Príloha F1: SWOT schéma Príloha F2: Dotazník na hodnotenie osobnej SWOT analýzy

Príloha F1: SWOT

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
PRÍLEŽITOSTI	HROZBY

Príloha F2: Dotazník pre hodnotenie osobnej SWOT analýzy

Do akej miery súhlasíte nižšie uvedenými tvrdeniami? Označte zvolené políčko pri danej odpovedi.

Tvrdenie	nie	skôr nie	viac menej	áno	úplne
Myslím, že vykonanie osobnej SWOT analýzy mi pomáha lepšie sa spoznať.					
Dokážem identifikovať svoje silné a slabé stránky v oblasti efektívneho učenia.					
Pochopil(a) som, že prostredie dokáže ovplyvniť moje učebné ciele.					
Myslím, že dokážem vytvoriť špecifické učebné ciele pre seba.					
Nechcem vytvoriť špecifické učebné ciele pre seba.					

11. Ako vzdelávať kolegov učiteľov?

Vzdelávanie a mentorovanie kolegov učiteľov

Situácia v projekte

Počas prvého júlového týždňa sa dvaja učitelia z každej partnerskej školy zúčastňujú školenia. Na konci augusta musia pripraviť svojich kolegov na implementáciu nových metód troch učebných zručností (KM, RP, RVUC) do ich každodennej práce. Ich úlohou je:

- informovať svojich kolegov o projekte LELLE2 a o ich osobitnej úlohe v tomto projekte.
- informovať ich o výsledkoch letnej vzdelávacej aktivity a
- zapojiť ich do realizácie.
- podporovať ich pri plánovaní a zavádzaní nových metód do ich každodennej práce.

Aby mohli tieto úlohy úspešne realizovať, musia byť oboznámení so základnými myšlienkami učenia sa navzájom (peer teaching), profesijného učenia a mentoringu a musia zároveň používať tieto metódy.

Základné myšlienky učenia sa navzájom a mentoringu, ktoré sa používajú na podporu profesijného učenia sa a v učiacej sa komunite

11.1. Rozdiely medzi hlavnými charakteristikami výučby detí alebo študentov a kolegov

- a. Hlavné charakteristiky výučby študentov a kolegov (ktorí sú dospelí, majú rovnaké povolanie a titul a majú viacero pracovných skúseností)

	Výučba študentov	Výučba kolegov
Vek učiacich sa	homogénny	heterogénny
Pozícia	hierarchická	horizontálna
Cieľ výučby	<ul style="list-style-type: none"> • splniť kurikulum • podporiť študentov pri dosahovaní 	dosiahnuť lepšie učebné výsledky „bežných“ študentov, alebo/a školy

	osobných učebných cieľov	
Metódy	založené na odborných názoroch a rozhodnutiach učiteľov	<ul style="list-style-type: none"> • založené na spoločnej dohode, alebo spoločných potrebách • „profesijné učenie sa“, ktoré je založené na vlastných skúsenostiach účastníkov
Učebné materiály	učebnice, ďalšie vzdelávacie materiály a nástroje atď.	podklady, online materiály
Hodnotenie	vedené učiteľmi	na základe učebných výsledkov študentov

b. Dôsledky

Školitelia, ktorí učia svojich kolegov, si musia uvedomiť

- a objasniť horizontálny vzťah
- a zdôrazniť vzájomnú prepojenosť
- charakteristiku profesijného učenia a postaviť na ňom vzdelávacie aktivity (stanovenie učebných cieľov, stanovenie pravidiel spoločnej práce, poskytnutie priestoru pre zdieľanie, využitie predchádzajúcich skúseností, možnosť diskusie a reflexie atď.)

Mali by používať

- „metódu učenia sa praxou“ (learning by doing) - umožňujúcu účastníkom vyskúšať si nové metódy

c. Charakteristiku roly učiteľa učiteľov (Čo robiť a ako robiť?)

- kolegiálny štýl a tonalitu v profesionálnej komunikácii

11.2. Návrhy na prípravu a realizáciu aktivít výučby kolegov

- Vytvorte program a dodržte plánovaný časový rámec.
- Vytvorte čo najpríjemnejšie prostredie (miestnosť, nábytok, svetlo, občerstvenie, voda, káva, vybavenie atď.).
- Definujte spoločné učebné ciele a umožnite kolegom, aby si vytvorili aj svoje vlastné.
- Informujte svojich kolegov o metódach a na konci stretnutia im dajte písomné materiály, ale
- Treba im dať možnosť podeliť sa o svoje predchádzajúce skúsenosti, nápady, presvedčenia, obavy atď.

- f. Vytvorte spoločný plán používania nových metód v dlhšom období a tiež pre prvý mesiac školského roka. Môžete na to použiť svoj materiál vytvorený na júlovom školení. Dajte im možnosť pripraviť si vlastný plán!
- g. Po diskusii urobte krátke zhrnutie a nájdite spoločnú zhodu k danej téme. Môžete použiť vetu napr. : „Ak dobre rozumiem, môžeme sa dohodnúť na tom a tom ...“
- h. Vytvorenie „zápisnice“ môže podporiť spoločné porozumenie úlohám.
- i. Nezabudnite, že všetky veľké zmeny by sa mali realizovať v niekoľkých malých krokoch.

11.3. Ako môžete podporiť svojich kolegov (s rôznymi špecializáciami, v rôznom veku a rozličnými profesijnými záujmami), aby vyskúšali zvolené metódy?

a. Podpora namiesto rozprávania

Majte na pamäti, že vaši kolegovia sa môžu obávať použitia novej metódy. Umožnite aj im, aby sa podelili o svoje pocity a skúsenosti. Nehodnoťte ich! Dajte im pozitívnu spätnú väzbu. Podel'te sa o svoje pocity a skúsenosti alebo im poskytnite nápady pomocou vzorca „keby som bol na tvojom mieste“. Môžete použiť metafory a dobré príklady ostatných. Navštívte sa navzájom na hodinách a diskutujte o skúsenostiach. Realizácii by mohlo pomôcť aj vytvorenie spoločných nástrojov alebo ich zdieľanie.

b. Trpezlivosť a pokoj

Vaši kolegovia sa musia cítiť v bezpečí. Na začiatku každého procesu zmeny môžu byť sklamaní, nahnevaní alebo nervózni. Musíte zostať na ich strane. Musíte im rozumieť. Musia mať pocit, že ťažkosti sú normálnou súčasťou procesu obnovy. Vy ako ich mentor im musíte dať trpezlivosť a silu vyskúšať túto metódu. Musíte posilniť svojich kolegov v ich silných stránkach, čo je základom ich obnovy. Musíte si uvedomiť dôležitosť času. Implementácia novej paradigmy si vyžaduje čas.

c. Aktívne počúvanie

Zdieľanie problémov by mohlo byť polovičným riešením. Úlohou mentora je niekedy aktívne počúvanie. Znamená to pozitívny vzťah k človeku, ktorý má problémy. Ak mu budete načúvať, môže nájsť riešenie svojho problému. Ak pocíti solidaritu a porozumenie z vašich očí a reči tela, ak mu/jej dáte čas na formuláciu otázok a vyjadrenie nejasností, môže sa vytvoriť bezpečné prostredie, v ktorom problémy nie sú známkami slabosti, ale možnosťami rozvoja.

d. Možnosť uvažovať o praxi

Rozprávanie príbehov o uplatnení v praxi môže podporiť pozitívne pocity. Reflexia našich vlastných profesionálnych aktivít je najlepší spôsob, ako si uvedomiť svoje silné stránky a byť uvedomelý vo svojej profesijnej práci.

12. Databáza zdrojov aktivít

V tejto databáze zdrojov aktivít nájdete jednoduché i komplexné aktivity, ktoré zaznamenali partneri projektu Lelle2 počas fázy O1 projektu. Tieto aktivity môžu byť základom učebných plánov a osnov učebných plánov pre učiteľov na rozvíjanie **kritického myslenia, riešenia problémov a riadenia vlastnej učebnej cesty**. Na základe vypracovaných plánov hodín v prílohách A-F majú učitelia možnosť rozvíjať tieto zručnosti.

Zhrnutie aktivít

Kritické myslenie	Riešenie problémov	Riadenie vlastnej učebnej cesty
KM1 Analýza známych prejavov J	RP1 Problémovo orientované učenie Z	RVUC1 Personalizované učenie Z
KM2 T - Tabuľka J	RP2 Rozhodovanie & flexibilita Z	RVUC2 Kariérové poradenstvo Z
KM3 Časová os J	RP3 Analýza problémov prostredníctvom piesní Z	RVUC3 Peer mediácia J
KM4 Komplexné hodnotenie K	RP4 Mikro prieskum Z	RVUC4 Cvičenia na hodnotenie úrovne náročnosti Z
KM5 Cinquain J	RP5 Stolové hry Z	RVUC5 Uzavretie zmluvy Z
CT6 Riadené čítanie J	RP6 Písomný brainstorming J	MOLP6 Dráma vo vzdelávaní Z
CT7 The Debate C	RP7 Je tvoj odhad taký dobrý ako môj? Z	
	RP8 Porovnanie modelov Z	
	RP9 Poučenie z chýb J	

J =jednoduchá aktivita; Z= zložitá aktivita

Kritické myslenie (Príloha G)

Aktivita KM1

NÁZOV	Analýza slávnych prejavov
Cielená ZRUČNOSŤ	Kritické myslenie / Riešenie problémov / Riadenie vlastnej učebnej cesty
Úroveň rozvoja zručností	Základná / stredne pokročilá / pokročilá
Úroveň náročnosti úlohy	Jednoduchá / zložitá
Podrobný opis	<p>Cieľom úlohy je preskúmať komunikačné vzorce a povahu verejného prejavu, spoznať kriticky hodnotiace texty. Študenti sledujú videozáznam slávneho prejavu (napr. vystúpenia Martina Luthera Kinga alebo JFK) a dostanú jeho prepis alebo si prečítajú iba text prejavu. Potom musia vybrať (zvýrazniť) kľúčové vety a analyzovať kontext a významy prejavu. Môžu tiež prehľadávať web a nájsť dôkazy o vplyve tohto prejavu. Môžu i analyzovať možnosti vplyvu prejavu na ich myslenie.</p> <p>Otázky: Aký bol kontext prejavu, prečo bol potrebný? Aký bol hlavný zámer rečníka? Aké je hlavné posolstvo? Ako komunikoval/a kľúčové posolstvá? Čo by sa stalo, keby dnes niekto predniesol tento prejav? Ak je záznam k dispozícii, skupina môže analyzovať štýl komunikácie a neverbálne aspekty prejavu</p>
Čas	Časť I .: pozeranie, počúvanie, čítanie, 10 minút Časť II .: analýza, zvýraznenie (samostatná úloha), 10 minút Časť III .: diskusia, 20 minút Časť IV .: Zhrnutie učiteľom, 5 minút Spolu: 45 minút
Potrebné materiály	Vytlačené kópie prepisu prejavu pre všetkých Zvýrazňovacie perá pre všetkých Video / audio prejavu (ak je k dispozícii)
Pripomienky	V maďarčine sú prejavy Lajosa Kossutha k dispozícii na stránke: http://www.elib.hu/04800/04834/html/index.htm <p>Návrhy predmetov: dejepis, cudzie jazyky, hodiny literatúry a gramatiky, psychológia, komunikácia a médiá, spoločenské a politické triedy</p>

Aktivita KM2

NÁZOV	T-Tabuľka						
Cielená ZRUČNOSŤ	Kritické myslenie / Riešenie problémov/ Riadenie vlastnej učebnej cesty						
Úroveň rozvoja zručností	Základná / stredne pokročilá / pokročilá						
Úroveň náročnosti úlohy	Jednoduchá / zložitá						
Podrobný opis (podrobnosti o tom, o čo ide v konkrétnej úlohe, čo robí učiteľ, čo majú robiť študenti, aké je nastavenie, postup a hodnotenie úlohy) <i>prosím, buďte tak konkrétni, ako ste boli v diskusii</i>	<p>T- Tabuľka je jednoduchá metóda na porovnanie argumentov za a proti, alebo rôznych funkcií. Od študentov sa žiada, aby v tabuľke uviedli všetky klady a zápory požadovaného / nenávideného predmetu / konceptu. Tieto argumenty môžu byť usporiadané do skupín alebo súradníc, alebo môžu byť zoradené podľa dimenzie. Študenti môžu tiež hlasovať o tom, aký zásadný je určitý argument.</p> <p>Ďalším využitím T tabuľky je zhromažďovanie protichodných argumentov k akejkoľvek otázke, napríklad emocionálne reakcie (pozitívne / negatívne), možné výsledky (úspešné / neúspešné), účinky (pozitívne / negatívne) atď.</p> <p>.</p> <p>Tabuľka vyzerá nasledovne:</p> <table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <thead> <tr> <th colspan="2" style="text-align: center;">Názov (napr. Mali by sme nosiť školské uniformy?)</th> </tr> <tr> <th style="text-align: center;">Argumenty za</th> <th style="text-align: center;">Argumenty proti</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="height: 100px;"></td> <td style="height: 100px;"></td> </tr> </tbody> </table>	Názov (napr. Mali by sme nosiť školské uniformy?)		Argumenty za	Argumenty proti		
Názov (napr. Mali by sme nosiť školské uniformy?)							
Argumenty za	Argumenty proti						
Čas (časový plán úlohy pri zohľadnení možných podúloh)	Úvod do predmetu, 5 - 10 minút Zhromažďovanie argumentov, 15 minút Určenie poradie, hlasovanie, zoskupenie argumentov (voliteľné) 10 - 20 minút Diskutovanie o výsledku, 10 minút						
Potrebné materiály (akékoľvek potrebné veci: papiere, nožnice, počítače, aplikácie pre smartfóny, hlina, nepravé peniaze, atď.)	Opis problému, ktorý má učiteľ predstaviť tabuľa / flipchart, kriedy/fixky						
Poznámky (praktické informácie,							

d'alsie komentare k tomu, čo môžete od úlohy očakávať, či existuje nejaká prekážka alebo sa vyžaduje osobitná pozornosť)	
--	--

Aktivita KM3

NÁZOV	Časová os
Cielená ZRUČNOSŤ	Kritické myslenie / Riešenie problémov/ Riadenie vlastnej učebnej cesty
Úroveň rozvoja zručností	Základná / stredne pokročilá / pokročilá
Úroveň náročnosti úlohy	Jednoduchá / zložitá
Podrobný opis (podrobnosti o tom, o čo ide v konkrétnej úlohe, čo robí učiteľ, čo majú robiť študenti, aké je nastavenie, postup a hodnotenie úlohy) <i>prosím, buďte tak konkrétni, ako ste boli v diskusii</i>	Aplikácia časovej osi ako metódy pomáha vytvárať porozumenie o postupnosti a logike udalostí. Na hodinách dejepisu slúži ako užitočná metóda na pochopenie udalostí a ich dopadov. Je to dobrý nástroj na predstavenie nového časového obdobia alebo na vyvodenie záverov. K metóde je tiež možné pridať rozšírenia napr. rozprávanie príbehu, pridávanie faktov atď. <i>Príklad: tick-tack-toe na hodine dejín umenia. Učiteľka priloží na tabuľu (kde predtým nakreslila štvorce) dátumy, štýly, fotografie umelcov, mená a ich diela, pričom väčšinu kariet nechá na stole. Následne je študent(ka) vyzvaný(á) k tabuli a jeho/jej úlohou je vyplniť prázdne štvorčeky správnymi kartami. Od iného študenta sa môže požadovať, aby to skontroloval alebo do komentárov zapojil celú triedu - chyby a ich opravy pomôžu materiál najúčinnejšie uviesť do pohybu.</i>
Čas (časový plán úlohy pri zohľadnení možných pod-úloh)	V závislosti od kontextu môže byť na úvod použitých 5 minút, ale celá vyučovacia hodina môže byť založená na tejto metóde, ak je napríklad cieľom pridať dátumy, poskytnúť príklady, rozprávať príbeh atď. <i>Príklad: hra nezaberie veľa času, je ľahká na prípravu a ukončenie – dá sa dobre využiť na konci vyučovacej hodiny.</i>
Potrebné materiály (akékoľvek potrebné veci: papiere, nožnice, počítače, aplikácie pre smartfóny, hlina, falošné peniaze, atď.)	Vopred pripravené obrazové materiály, karty s názvami udalostí atď. Časovú os je možné vytvoriť pomocou webových nástrojov ako Dipity, Timetoast, MyHistro. <i>Príklad: newebové materiály vytvorené učiteľom: hracie karty, ktoré sú pripevnené k tabuli magnetickým lepidlom alebo magnetmi na tabuľu (môžu byť tiež výsledkom tvorivej úlohy). Učiteľ zostavuje skupiny pre každý vyučovaný umelecký štýl alebo éru. Je to užitočné pre zhodnotenie kratších časových úsekov časovej osi, alebo ako prekvapujúca úloha ako si</i>

	<i>pripomenúť predtým prebranú látku. Je to veľmi vizuálne, hravé a navyše aj vzrušujúce.</i>
Poznámky (praktické informácie, ďalšie komentáre k tomu, čo môžete od úlohy očakávať, či existuje nejaká prekážka alebo sa vyžaduje osobitná pozornosť)	Uplatnenie metódy časová os je prospešné pre vytváranie sekvencií, porozumenie, videnie väčšieho obrazu, korelácie atď. Je vhodné ju použiť v predmetoch, v ktorých je pochopenie časovej dimenzie relevantné. <i>Príklad: stolová hra tic tac toe sa dá hrať na tých predmetoch, ktoré sa zaoberajú dátumami, osobami a dielami, v podstate vo všetkých predmetoch - dejepis, dejiny umenia, literatúra z hudobnej histórie, cudzie jazyky (knihy, autori, témy). Môže byť tiež upravený pre ďalšie predmety: fyzika (napr. autori objavov, čas, kontext, použitie atď.), Geografia (napr. krajina, kapitál, výroba, klimatické pásmo), biológia (napr. strom, list, biotop).</i>

Aktivita KM4

NÁZOV	Komplexné hodnotenie
Cieľená ZRUČNOSŤ	Kritické myslenie / Riešenie problémov/ Riadenie vlastnej učebnej cesty
Úroveň rozvoja zručností	Základná / stredne pokročilá / pokročilá
Úroveň náročnosti úlohy	Jednoduchá / zložitá
Podrobný opis (podrobnosti o tom, o čo ide v konkrétnej úlohe, čo robí učiteľ, čo majú robiť študenti, aké je nastavenie, postup a hodnotenie úlohy) prosím, <i>buďte tak konkrétni, ako ste boli v diskusii</i>	Ku koncu štúdia na gymnáziu sú ciele výučby materinského jazyka a literatúry na gymnáziu nasledovné: <ul style="list-style-type: none"> – študent je schopný vyjadrovať sa zreteľne, rozhodne a podľa noriem všeobecného spisovného jazyka v ústnej aj písomnej komunikácii; – je schopný kriticky hodnotiť médiá a iné publikácie a uvedomuje si prostriedky vplyvu; – chápe spoločenský, historický a kultúrny význam literatúry; – cení si spisovateľa ako tvorcu a literatúru pretože obohacuje svet pocitov a zážitkov a rozvíja svet fantázie a myslenia; – pozná príslušných slovenských a svetových autorov a ich diela, spája ich s danými historickými obdobiami a kultúrnym kontextom; – pozná najdôležitejšie literárne prúdy a žánre a dokáže rozlíšiť poetické spôsoby a základné vzorce. Podrobný popis: Téma: Charakteristika období v literatúre. Staroveké Grécko, Staroveký Rím, stredovek, renesancia, barok, klasicizmus, osveta, romantizmus, realizmus, naturalizmus, symbolizmus.

Trieda je rozdelená do skupín po troch študentoch a každá skupina si pre svoju tému zvolí jedno obdobie.

Úloha:

1. Všeobecná charakteristika obdobia (čas v storočiach, čo sa stalo, charakteristické kľúčové slová, ktoré žánre boli rozšírené, ktoré hlavné typy literatúry sa viac cenili).
2. Prehľad relevantných autorov (fakty o živote, vplyv na literatúru) a ich najdôležitejšie umelecké diela (prečo majú v dejinách literatúry zásadný význam)
3. Vyberte vhodné prezentačné prostredie z portálu Koolielu. NB! PowerPoint nie je povolený.
Po splnení úlohy musia študenti zdieľať odkaz na webové prostredie s učiteľom.

Zhrnutie:

Hodnotiaci model pozostáva zo štyroch hodnotených kritérií:

1. Dohoda o úlohách projektu:

- a) Pri distribúcii úloh sa nevyskytli žiadne problémy, všetci členovia skupiny svojim úlohám úplne porozumeli.
- b) Pri distribúcii úloh sa vyskytol jeden problém (pomenujte ho).
- c) Vyskytlo sa niekoľko problémov (pomenujte ich).
- d) Úloha nebola dokončená.

2. Váš príspevok pri skupinovej práci:

- a) Všetci členovia skupiny splnili svoje úlohy do stanoveného termínu.
- b) Pri splnení úlohy do stanoveného termínu sa vyskytlo niekoľko problémov.
- c) Úloha bola predložená v správny týždeň, prezentácia však nebola hotová do stanoveného termínu.
- d) Úloha nebola predložená do stanoveného termínu a nebola predložená v správnom týždni (chýbali ľudia zo skupiny).

3. Obsah prezentácie:

- a) Obsah je spracovaný do hĺbky a správny.
- b) Materiál je takmer spracovaný do hĺbky a správny.
- c) Vyskytujú sa nepresnosti a malo by tam byť viac materiálu.
- d) Materiál je dokončený povrchno a v zhone.

4. Forma prezentácie:

- a) Prezentujúci sa podelili okrem priesvitiek o ďalšie materiály, hlas bol jasný a počuteľný, bolo to zaujímavé, prezentujúci sledovali publikum a dokázali odpovedať na ďalšie otázky.
- b) Prezentujúci prečítali text jasne a správne z priesvitiek, komunikovali s publikom, odpovedali na doplňujúce otázky.
- c) Prezentujúci sa dostali do problémov pri vyslovovaní mien z priesvitiek alebo bola prezentácia doručená veľmi potichu.
- d) Prezentujúci rozprávali potichu, nedochádzalo k očnému kontaktu s publikom, pozerali iba na obrazovku a papiere.

Prezentačné schopnosti sú nedostatočné.

Body: a) 4 body, b) 3 body, c) 2 body, d) 1 bod.

Čas (časový plán úlohy pri zohľadnení možných podúloh)	Na splnenie úlohy dostali študenti tri týždne. Počas troch hodín prvého týždňa sa zadajú úlohy a nájde materiál (je predstavený aj hodnotiaci model). Počas druhého týždňa študenti pracujú individuálne na prezentácii a počas tretieho týždňa sa prednesú prezentácie. Časový limit na prezentácie skupín je 10 minút. Po prezentáciách každá skupina vyhodnotí svoje výsledky nezávisle na základe hodnotiaceho modelu. Každá skupina sa stretne s učiteľom, predstaví známky členov skupiny a v spolupráci s učiteľom dostanú študenti výslednú známku.
Potrebné materiály (akékoľvek potrebné veci: papiere, nožnice, počítače, aplikácie pre smartfóny, hlina, falošné peniaze, atď.)	Učebnice literatúry, ktoré popisujú dané časové obdobia. Rôzne webové stránky. Projektor a počítač na prezentáciu.
Poznámky (praktické informácie, ďalšie komentáre k tomu, čo môžete od úlohy očakávať, či existuje nejaká prekážka alebo sa vyžaduje osobitná pozornosť)	Dané komplexné hodnotenie je možné aplikovať na väčšinu predmetov pri vypracovaní jednej témy. Hodnotiaci model pre určitú tému musí byť vypracovaný a predstavený študentom na prvej hodine venovanej téme a potom môžu študenti individuálne odhadnúť, akú úroveň dosiahli.

Aktivita KM5

NÁZOV	Cinquain (5 veršová báseň)
Cielená ZRUČNOSŤ	Kritické myslenie / Riešenie problémov/ Riadenie vlastnej učebnej cesty
Úroveň rozvoja zručností	Základná / stredne pokročilá / pokročilá
Úroveň náročnosti úlohy	Jednoduchá / zložitá
Podrobný opis	Cieľom úlohy je analyzovať a pochopiť krátky literárny text (napr. básne, poviedky atď.). Študenti si prečítajú text. Potom musia o texte napísať cinquain s týmito pravidlami: 1. Počet slov v každom riadku sa riadi vzorom 1-2-3-4-1 (takže prvý riadok má jedno slovo, druhý má dve atď.) 2. Prvý riadok je podstatné meno , druhý riadok je zložený z

	<p>prídavných mien, ktoré popisujú podstatné meno v prvom riadku, tretí riadok obsahuje činnosť, štvrtý riadok obsahuje dlhší popis a piaty riadok je podstatné meno, ktoré sa vzťahuje na podstatné meno v prvom riadku. Študenti pracujú individuálne alebo vo dvojiciach.</p>
Čas	<p>Čítanie 10 minút Písanie cinquain 20 minút Celkom: 30 minút</p>
Potrebné materiály	<p>Vytlačené kópie analyzovaného textu pre všetkých. Cvičebný zošit alebo papier pre všetkých Pero alebo ceruzka pre všetkých</p>
Pripomienky	<p>Návrhy predmetov: cudzie jazyky, hodiny literatúry a gramatiky, trieda riaditeľa školy, komunikácia a médiá</p>

Aktivita KM6

NÁZOV	Riadené čítanie
Cielená ZRUČNOSŤ	Kritické myslenie / Riešenie problémov/ Riadenie vlastnej učebnej cesty
Úroveň rozvoja zručností	Základná / stredne pokročilá / pokročilá
Úroveň náročnosti úlohy	Jednoduchá / zložitá
Podrobný opis	<p>Cieľom úlohy je analyzovať a porozumieť literárnemu textu, ktorý je pre študentov neznámy (napr. poviedky). Učiteľ napíše názov na tabuľu. Potom celá trieda špekuluje nad názvom pomocou otázok. (Kto by mohol byť hlavným hrdinom? Čo môžeme o príbehu predpokladať? Aký príbeh očakávame? atď.)</p> <p>Príbeh je rozdelený do častí. Všetci študenti dostanú jednotlivé úseky. Prečítajú si ich a po každej pasáži odpovedajú na otázky učiteľa. Otázky učiteľa sa nevzťahujú iba na pasáže, ktoré si práve prečítali, ale aj na nasledujúce časti. (Niekoľko príkladov: Čo ste očakávali čo sa podobá tomu čo je v skutočnosti uvedené v texte? Čo sa dozvieme o protagonistovi? Ako bude príbeh pokračovať? Aký je váš názor na postavu? Aký bude podľa vás koniec príbehu? atď.)</p>
Čas	Spolu: 45 minút
Materiál	Vytlačené časti analyzovaného textu pre všetkých.
Poznámky	Závisí to od rozhodnutia učiteľa, či sa bude na hodine čítať celý príbeh, alebo ho budú musieť študenti dokončiť doma. Ak majú dostatočnú motiváciu, určite si prečítajú text doma. Navrhované predmety: cudzie jazyky, literatúra

Aktivita KM7

NÁZOV	Debata
Cielená ZRUČNOSŤ	Kritické myslenie / Riešenie problémov/ Riadenie vlastnej učebnej cesty
Úroveň rozvoja zručností	Základná / stredne pokročilá / pokročilá
Úroveň náročnosti úlohy	Jednoduchá / zložitá
Podrobný opis (podrobnosti o tom, o čo ide v konkrétnej úlohe, čo robí učiteľ, čo majú robiť študenti, aké je nastavenie, postup a hodnotenie úlohy) <i>prosím, bud'te tak konkrétni, ako ste boli v diskusii</i>	<p>Ideálny počet študentov na debatu je 10 - 20. Musí existovať „sudca“ alebo „rozhodca“, ktorý dohliada na diskusiu a ktorý na konci rozhodne o víťazovi debaty. Rozhodcom môže byť učiteľ prvých pár debát, ale túto úlohu môže následne prevziať študent.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Prvou fázou je otvorenie debaty, vyhlásenie, ktoré súvisí s témou hodiny a je otvorené pre interpretáciu. S cieľom zapojiť študentov by to mala byť téma, ktorá je sporná alebo kontroverzná a študentov zaujíma. Aby sa študenti mohli rozdeliť do dvoch skupín, musí to byť výrok, ktorý evokuje reakcie „za“ a „proti“ alebo „súhlasím“ a „nesúhlasím“. 2. Študenti sa na základe svojich názorov rozdelia do dvoch skupín. Nie je problém, ak je veľký rozdiel v počte jednotlivcov v skupine. 3. Fáza brainstormingu, v ktorej študenti z každej skupiny diskutujú a zapisujú si myšlienky, aby podporili svoj výber. Ich argumenty musia byť štruktúrované logicky, musia byť jasné a koherentné a predovšetkým musia byť presvedčivé. Na obranu svojho stanoviska môžu uviesť príklady (aj z vlastnej skúsenosti) alebo faktické údaje. 4. Prezentačná fáza, v ktorej zástupca každej skupiny uvedie dôvody svojej voľby. Počas tejto doby členovia druhého tímu pozorne počúvajú a v prípade potreby si robia poznámky, aby mohli argumentovať v bodoch, s ktorými nesúhlasia. Reč musí byť koherentná a presvedčivá. 5. Voľná diskusia, v ktorej študenti ďalej diskutujú o bodoch svojej argumentácie. Môžu odmietnuť myšlienky druhého tímu a môžu spochybniť ich argumenty predložením solídnych protiargumentov. Účastníci nielen rozvíjajú komunikačné schopnosti, ale rozvíjajú aj svoje schopnosti načúvať. Musia aktívne a trpezlivo počúvať a byť pripravení spontánne reagovať. Napriek tomu, že tímy potrebujú mať silný postoj, musia byť

	<p>tiež pripravené akceptovať názory druhých alebo pripustiť, ak sa pomýlili alebo ak sú ich argumenty slabé.</p> <p>5. Ukončenie debaty nastane keď sa sformulujú závery na konci debaty. Rozhodca vyhlási víťazný tím na základe.... (chýba text)</p> <p>Ďalšia alternatíva: rozdeľte triedu do dvoch tímov náhodne. Prečítajte úvod k debate a pre oba tímy stanovte, za čo musia argumentovať. V tejto situácii musia študenti bojovať za vec, aj keď s ňou nesúhlasia.</p>
<p>Čas (časový plán úlohy pri zohľadnení možných podúloh)</p>	<p>Celkový čas: 40 minút</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Prezentácia témy a objasnenie možných otázok s ňou spojených - 3 - 5 minút; 2. Rozdelenie študentov do dvoch skupín, a to do skupiny „za“ a do skupiny „proti“ - 2 minúty; 3. Fáza brainstormingu, kedy študenti predložia a štruktúrujú svoje argumenty - 7-8 minút; 4. Prezentačná fáza, v ktorej obe skupiny predložia argumenty v prospech svojho výberu - 5 minút; 5. Samotná debata, v ktorej študenti ďalej voľne diskutujú a snažia sa presvedčiť súperiacu skupinu - 15 minút; 6. Záver, v ktorom „sudca“ alebo „rozhodca“ vyvodí závery a vyhlási víťaza debaty - 5 minút.
<p>Potrebné materiály (akékoľvek potrebné veci: papiere, nožnice, počítače, aplikácie pre smartfóny, hlina, falošné peniaze, atď.)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zošity alebo len papier na zaznamenávanie myšlienok a štruktúrovanie argumentov; - smartfóny - pre prípad, že by si študenti potrebovali vopred urobiť prieskum danej témy alebo vyhľadať na internete niektoré konkrétne údaje potrebné na argumentáciu.
<p>Poznámky (praktické informácie, ďalšie komentáre k tomu, čo môžete od úlohy očakávať, či existuje nejaká prekážka alebo sa vyžaduje osobitná pozornosť)</p>	<p>Túto metódu je možné použiť na rôzne oblasti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cudzí jazyky: tém môže byť nespočetne veľa, môžu byť prevzaté z našich učebníc (ktoré sa tak či tak týkajú rôznych oblastí) alebo môžu byť prevzaté z ktorejkoľvek inej oblasti, pokiaľ je téma „horúca“ – t.j. je zaujímavá pre študentov a je primeraná; - Literatúra: napríklad o určitých kontroverzných činoch postavy sa dá polemizovať - „súhlasíte alebo nesúhlasíte s tým, čo urobil(a)?“ alebo „Postupovali by ste rovnako ako X?“. <p>Prostredníctvom takejto debaty môže študent lepšie pochopiť dej a témy literárneho diela, či už je to poviedka, báseň, hra alebo román;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dejepis: napríklad diskusia o konkrétnych rozhodujúcich okamihoch, ktoré zmenili chod dejín; - Biológia: napríklad diskusia o očkovaní alebo eutanázii psov;

	<p>Podnikanie, ostatné spoločenské vedy, triednické hodiny.</p> <p>Nevýhodou je, že do rečnickej časti sa pravdepodobne nezapoja všetci študenti. Ak títo študenti aspoň prispejú do fázy brainstormingu a zapisovania argumentov, potom môže byť učiteľ spokojný. V ideálnom prípade by sa táto metóda mala v triede použiť niekoľkokrát, aby študenti mohli rozvíjať svoje argumentačné schopnosti a aby časom aj introvertnejší študenti našli odvahu sa vyjadriť.</p> <p>Niekedy môže prísť k búrlivej debate. Niektorí študenti môžu byť v diskusii takí vehementní, že sa môžu dokonca stať nepriateľskými. Môžu príliš zvýšiť hlas, tón ich hlasu sa môže stať agresívnym a výraz ich tváre môže ukázať odpor. Úlohou učiteľa je odradiť od takéhoto správania a poukázať na to, že nepriateľský postoj predstavuje v akejkolvek diskusii nevýhodu.</p>
--	--

Riešenie problémov (Príloha H)

Aktivita RP1

NÁZOV	Problémovo orientované učenie
Cielená ZRUČNOSŤ	Kritické myslenie / Riešenie problémov / Riadenie vlastnej učebnej cesty
Úroveň rozvoja zručností	Základná / stredne pokročilá / pokročilá
Úroveň náročnosti úlohy	Jednoduchá / zložitá
Podrobný opis (podrobnosti o tom, o čo ide v konkrétnej úlohe, čo robí učiteľ, čo majú robiť študenti, aké je nastavenie, postup a hodnotenie úlohy) <i>prosím, buďte tak konkrétni, ako ste boli v diskusii</i>	<p>Problémovo orientované učenie/ Problem Based Learning (PBL) je metóda, ktorá bola vyvinutá v rámci medzinárodnej spolupráce škôl a univerzít. Podporuje efektívne učenie prírodných vied, ale dá sa implementovať do ktoréhokoľvek predmetu. Hlavnou myšlienkou metódy je riešenie problému z reálneho života pri aktívnej spolupráci študentov.</p> <p>Kľúčovým prvkom efektívnosti je zvolený problém. Hlavné charakteristiky inteligentného problému sú tieto:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Problém musí študentov motivovať, aby hlbšie porozumeli konceptom. • Tento problém by mal vyžadovať, aby študenti urobili primerané rozhodnutia a obhajovali ich. • Problém by mal zahŕňať obsahové ciele tak, aby bol prepojený s predchádzajúcimi hodinami/vedomosťami.

- Ak sa problém použije v skupinovom projekte, vyžaduje si takú úroveň zložitosti, aby sa zabezpečilo, že študenti musia na jeho riešení spolupracovať.

- Ak sa použije pre viacstupňový projekt, počiatočné kroky problému by mali byť otvorené a motivujúce, aby študentov vtiahli do problému.

Hlavné kroky:

1. Vyberte si ústrednú myšlienku, koncept alebo princíp, ktorý sa vždy vyučuje na danom predmete, a potom premyslite typický problém, zadanie alebo typickú domácu úlohu, ktoré sa študentom zvyčajne zadávajú, aby si tento koncept osvojili.

Uved'te zoznam učebných cieľov, ktoré by mali študenti splniť pri práci na danom probléme.

2. Zamyslite sa nad skutočným kontextom uvažovaného konceptu. Vypracujte aspekt rozprávania k problému na konci kapitoly alebo preskúmajte skutočný prípad, ktorý je možné prispôbiť, a pridajte pre študentov určitú motiváciu problém vyriešiť. Zložitejšie problémy budú pre študentov predstavovať výzvu, aby pri riešení problému prekračovali rámec jednoduchého mechanického myslenia. Pozrite sa na časopisy, noviny a články, kde nájdete myšlienky pre zápletku. Niektorí PBL praktici hovoria s odborníkmi v odbore a hľadajú nápady na realistické uplatnenie vyučovaného konceptu.

3. Problém je potrebné predstavovať postupne vo fázach, aby boli študenti schopní identifikovať učebné problémy, ktoré ich dovedú k výskumu cieľových konceptov. Nasleduje niekoľko otázok, ktoré vám môžu pomôcť pri sprevádzaní týmto procesom:

a. Ako bude vyzerat' prvá stránka (alebo fáza)? Aké otvorené otázky možno položiť? Aké učebné problémy sa budú identifikovať?

b. Ako bude problém štruktúrovaný?

c. Aký dlhý bude problém? Koľko vyučovacích hodín bude potrebných splnenie úloh?

d. Dostanú študenti počas riešenia problému informácie na nasledujúcich stranách (alebo vo fázach)?

e. Aké zdroje budú študenti potrebovať?

f. Aký konečný produkt vyrobia študenti pri dokončení úlohy?

4. Napíšte príručku pre učiteľa s podrobnými inštruktážnymi plánmi používania úlohy na hodine. Ak ide o triedu stredného až veľkého rozsahu, môže byť nevyhnutná kombinácia mini prednášok, diskusií celej triedy a práce v malých skupinách s pravidelným podávaním správ. Príručka pre učiteľa môže naznačiť plány alebo možnosti ako prejsť stránkami problému, ktoré spestria rôzne spôsoby učenia.

5. Posledným krokom je identifikácia kľúčových zdrojov pre študentov. Študenti sa musia naučiť sami identifikovať a

	<p>využívať učebné zdroje, ale môže byť užitočné, ak učiteľ uvedie niekoľko dobrých zdrojov, ktoré im pomôžu začať. Mnoho študentov bude chcieť obmedziť svoj výskum na internet, a preto bude tiež dôležité viesť ich smerom ku knižnici.</p> <p>Metóda má rozpracovanú podrobnú odbornú literatúru a sadu nástrojov vyvinutú a testovanú zúčastnenými školami. Nájdete ich na nasledujúcich webových stránkach: http://www.studygs.net/magyar/pbl.htm https://citl.illinois.edu/citl-101/teaching-learning/resources/teaching-strategies/problem-based-learning-(pbl) http://www.sails-project.eu/</p>
Čas (časový plán úlohy pri zohľadnení možných podúloh)	V závislosti od zložitosti úlohy.
Potrebné materiály (akékoľvek potrebné veci: papiere, nožnice, počítače, aplikácie pre smartfóny, hlina, falošné peniaze, atď.)	V závislosti od problému.
Poznámky (praktické informácie, ďalšie komentáre k tomu, čo môžete od úlohy očakávať, či existuje nejaká prekážka alebo sa vyžaduje osobitná pozornosť)	Študenti by mali pracovať v malých skupinách. Každý z nich by mal v skupinovej práci osobitnú úlohu.

Aktivita RP2

NÁZOV	Rozhodovanie & flexibilita (Podnikateľské zručnosti)
Cielená ZRUČNOSŤ	Kritické myslenie / Riešenie problémov / Riadenie vlastnej učebnej cesty
Úroveň rozvoja zručností	Základná / stredne pokročilá / pokročilá
Úroveň náročnosti úlohy	Jednoduchá / zložitá

<p>Podrobný opis (podrobnosti o tom, o čo ide v konkrétnej úlohe, čo robí učiteľ, čo majú robiť študenti, aké je nastavenie, postup a hodnotenie úlohy) prosím, <i>buďte tak konkrétni, ako ste boli v diskusii</i></p>	<p>Základom učenia je situácia, v ktorej sa skupina študentov rozhodla založiť a prevádzkovať svoj vlastný podnik. Skupina, ktorá spolupracuje počas školského roka, musí definovať profil a poslanie svojho podniku. Na ich základe vytvárajú svoje strategické ciele a kroky a aktivity na dosiahnutie týchto cieľov. Do konca školského roka musia všetky skupiny vytvoriť svoj vlastný podnikateľský plán a musia ho predložiť triede. Je to skutočne komplexná úloha. Študenti musia premýšľať nad životom podniku z rôznych hľadísk (marketing, operatívne riadenie, finančné riadenie atď.). Spolupráca je v skupinách jednou z najdôležitejších kompetencií pri riešení ich úloh, ale všetky tieto tri kompetencie, ktoré na ktoré sa zameriava projekt LELLE2, sú dôležité. Riešenie problémov môže byť najdôležitejšie, pričom v priebehu roka ich čaká na vyriešenie niekoľko skutočných (reálnych podobných praxi) problémov.</p>
<p>Čas (časový plán úlohy pri zohľadnení možných podúloh)</p>	<p>Celý školský rok alebo jeden tematický týždeň Študenti si musia vytvoriť vlastný strategický plán, ktorý učiteľ zhodnotí na základe konkrétnosti a uskutočniteľnosti. Strategické plány sú určené a pre partnerské hodnotenie (peer assessment): študenti prednášajú o svojich plánovaných projektoch a po ukončení prezentácie sa ich kolegovia pýtajú a môžu sa k nim i kriticky vyjadriť.</p>
<p>Potrebné materiály (akékoľvek potrebné veci: papiere, nožnice, počítače, aplikácie pre smartfóny, hlina, falošné peniaze, atď.)</p>	<p>počítače, smartfóny, papier</p>
<p>Poznámky (praktické informácie, ďalšie komentáre k tomu, čo môžete od úlohy očakávať, či existuje nejaká prekážka alebo sa vyžaduje osobitná pozornosť)</p>	<p>Skupiny musia plánovať míľniky svojej celoročnej práce a učelia by mali so skupinami z času na čas diskutovať na základe týchto míľnikov .</p>

Aktivita RP3

NAME/TITLE	Analýza problémov cez piesne
------------	------------------------------

Cielená ZRUČNOSŤ	Kritické myslenie / Riešenie problémov / Riadenie vlastnej učebnej cesty
Úroveň rozvoja zručností	Základná / stredne pokročilá / pokročilá
Úroveň náročnosti úlohy	Jednoduchá / zložitá
Podrobný opis (podrobnosti o tom, o čo ide v konkrétnej úlohe, čo robí učiteľ, čo majú robiť študenti, aké je nastavenie, postup a hodnotenie úlohy) <i>prosím, buďte tak konkrétni, ako ste boli v diskusii</i>	<p>Hlavným cieľom je nájsť možné odpovede na problém analýzou piesne.</p> <p>Úlohou študentov bude vykonať analýzu textov alebo hudobných videí svojich obľúbených piesní v kontexte rôznych problémov: Sú vo veršoch nejaké výslovné problémy? Existujú možné riešenia? Nájdu spojenie medzi každodenným životom a textom?</p> <p>Napríklad: Piesne, ktoré sú o ťažkých rozhodnutiach v živote</p> <ul style="list-style-type: none"> - Koľko piesní nájdeme, ktoré hovoria o životných rozhodnutiach? - O čom sú tieto rozhodnutia? - Aké sú predstavy skladateľov o týchto rozhodnutiach? - Ako sa pieseň stavia k problému? - Analýza textu, hudby, hudobného videa (metafory, obrázky, tón, melódia atď.) - Príklad: Bobby McFerrin: Don't Worry Be Happy, album: Simple Pleasures, vydanie: 1988, žáner: jazz <p>Učiteľ môže tiež vybrať piesne na analýzu. Texty si môžu študenti i vizualizovať.</p> <p>Táto úloha môže byť samostatná úloha alebo skupinová úloha s navádzajúcimi otázkami.</p>
Čas (časový plán úlohy pri zohľadnení možných podúloh)	<p>Predstavenie problému (prostredie, láska, práca atď.), 5 minút</p> <p>Zhromažďovanie relevantných piesní a textov 10 minút</p> <p>Individuálna / skupinová analýza, 20 minút</p> <p>Diskusia, 10 minút</p>
Potrebné materiály (akékoľvek potrebné veci: papiere, nožnice, počítače, aplikácie pre smartfóny, hlina, falošné peniaze, atď.)	<p>Popis problému pre učiteľa</p> <p>Doska / flipchart</p> <p>Smartfóny so slúchadlami ALEBO počítač s reproduktormi a pripojením na internet ALEBO vytlačené kópie textov piesní</p>
Poznámky (praktické informácie, ďalšie komentáre k tomu, čo môžete od úlohy očakávať, či existuje nejaká prekážka alebo sa	<p>Žánre literatúry je možné predstaviť aj prostredníctvom textov piesní.</p> <p>Existuje veľa piesní o číslach, matematike a predmetoch prírodnej vedy.</p> <p>Ludové mieste sú kolektívnou pamäťou národa.</p>

vyžaduje osobitná
pozornosť)

Aktivita RP4

NÁZOV	Mikro prieskum
Cielená ZRUČNOSŤ	Kritické myslenie / Riešenie problémov / Riadenie vlastnej učebnej cesty
Úroveň rozvoja zručností	Základná / stredne pokročilá / pokročilá
Úroveň náročnosti úloh	Jednoduchá / zložitá
Podrobný opis (podrobnosti o tom, o čo ide v konkrétnej úlohe, čo robí učiteľ, čo majú robiť študenti, aké je nastavenie, postup a hodnotenie úlohy) <i>prosím, buďte tak konkrétni, ako ste boli v diskusii</i>	Cieľom je nájsť tému na výskum, ktorá študentov zaujíma, a potom naplánovať krátky a jednoduchý rámový prieskum. Napríklad skupina 3 - 6 študentov by rada objavila zdravé jedlá pre spolužiakov s alergiou. Preto začnú robiť mikro prieskum a urobia pohovor s rodičmi spolužiakov, aby zhromaždili recepty. Na konci sú prezentované výsledky projektu vo forme plagátu alebo online časopisu.
Čas (časový plán úlohy pri zohľadnení možných podúloh)	Príprava rámca (V čom spočíva problém? Čo by sme mali preskúmať?), 5-10 minút Zostavenie plánu pohovoru (otázky, pravidlá, vzorka), 20 - 30 minút Realizácia mikro-prieskumu: domáca úloha, po škole, cez víkend, atď. Diskusia o výsledkoch a „zverejnenie“: ďalšia hodina (45 minút)
Potrebné materiály (akékoľvek potrebné veci: papiere, nožnice, počítače, aplikácie pre smartfóny, hlina, falošné peniaze, atď.)	poznámkové bloky hárky papiera, perá prístup na internet, počítače/smartfóny (podrobne preskúmať problém a nájsť ďalšie aspekty otázok) Pre publikáciu: v závislosti od konečnej metódy
Poznámky (praktické informácie, ďalšie komentáre k tomu, čo môžete od úlohy očakávať, či existuje nejaká prekážka alebo sa	Dodržiavajte pravidlá výskumu, buďte konkrétni a presní, zdvorilí a efektívni.

vyžaduje osobitná
pozornosť)

Aktivita RP5

NÁZOV	STOLOVÉ HRY
Cielená ZRUČNOSŤ	Kritické myslenie / Riešenie problémov / Riadenie vlastnej učebnej cesty
Úroveň rozvoja zručností	Základná / stredne pokročilá / pokročilá
Úroveň náročnosti úlohy	Jednoduchá / zložitá
Podrobný opis (podrobnosti o tom, o čo ide v konkrétnej úlohe, čo robí učiteľ, čo majú robiť študenti, aké je nastavenie, postup a hodnotenie úlohy) <i>prosím, buďte tak konkrétni, ako ste boli v diskusii</i>	<p>Cieľom úlohy je pomôcť študentom upevniť si získané vedomosti, precvičiť si kladenie otázok a zvýrazniť najdôležitejšie informácie v danej téme. Študenti si tiež precvičujú prácu v skupine, vzájomné počúvanie a spoločné riešenie problémov.</p> <p>Aktivitu je možné vykonať dvoma spôsobmi. V prvom prípade hrajú skupiny troch alebo štyroch študentov stolovú hru, v ktorej každé pole obsahuje otázku súvisiacu s materiálom z predchádzajúcich hodín. Ak študenti nedokážu dostatočne odpovedať na otázku na ktorú stúpili, všeobecne platí, že vynechajú ďalšie kolo. Učiteľ túto hru sleduje, ale nakoniec sú to študenti, ktorí vyhodnotia, akú odpoveď prijímú ako od svojich spolužiakov a akú nie.</p> <p>Ďalšie pokračovanie hry nezahŕňa otázky z prvého kola. Skupiny troch alebo štyroch študentov dostanú prázdnu vzorku stolovej hry a ich úlohou je naplniť ju príslušnými otázkami alebo problémami. Táto aktivita im pomáha zopakovať si to, čo v danej téme považujú za obzvlášť dôležité. Pomáha im tiež pri formovaní otázok. Zistili sme, že motivácia študentov sa pri tejto aktivite môže zvýšiť, ak im umožníme vytvárať niektoré „základné“ políčka, ako napríklad „vynechať kolo“ alebo „vrátiť sa o 2 políčka“. Môžeme im tiež pomôcť prevziať zodpovednosť za vlastný vzdelávací proces, ak im povieme, že niektoré z otázok, s ktorými prídu, budú súčasťou záverečného testu. V druhom kole tejto aktivity sa skupiny hrajú s hrami druhých.</p> <p>V oboch prípadoch môžu skupiny navzájom upravovať pravidlá, napríklad sa môžu rozhodnúť, že dôsledkom neschopnosti odpovedať na otázku je vrátenie sa o 5 políčok namiesto toho, aby vynechalo kolo. Môžu tiež posúdiť, čo považujú za dostatočnú odpoveď na otázku alebo koľko sekúnd</p>

	<p>na ňu budú čakať. Zistili sme, že keď skupiny musia vyplniť prázdnu šablónu, majú tendenciu vymýšľať svoje vlastné pravidlá a niekedy dokonca písať krátke pokyny ostatným skupinám.</p> <p>Keďže študenti hodia kockami skôr, ako sa posunú na ďalšie pole, šťastie je faktorom v hre. Je im však jasné, že v aktivite nejde v skutočnosti o to, kto sa dostane do cieľa ako prvý. Každá hra končí diskusiou medzi celou triedou o tom, ktoré otázky alebo problémy boli pre nich najťažšie a čo sa dozvedeli z odpovedí ostatných.</p>
<p>Čas (časový plán úlohy pri zohľadnení možných pod-úloh)</p>	<p>Na základe skúseností čas potrebný na vyplnenie prázdnej šablóny študentom zvyčajne trvá 35 - 40 minút. Dokončená stolová hra trvá asi 25 - 30 minút. To sa však môže líšiť v závislosti od veľkosti skupín.</p> <p>Na vyhodnotenie otázok učiteľom a celou triedou je potrebných ďalších 10 minút</p>
<p>Potrebné materiály (akékoľvek potrebné veci: papiere, nožnice, počítače, aplikácie pre smartfóny, hlina, falošné peniaze, atď.)</p>	<p>Vytlačené stolové hry s otázkami, ktoré predtým vyplnil učiteľ, alebo prázdne šablóny stolových hier. Pri formovaní vlastných otázok môžu študenti tiež použiť akýkoľvek učebný materiál.</p> <p>Kocky v závislosti od počtu skupín.</p> <p>Každý študent si vyberie svoju vlastnú figúrku (gumu, strúhadlo, uzáver fľaše atď.), s ktorou kráča po políčkach.</p>
<p>Poznámky (praktické informácie, ďalšie komentáre k tomu, čo môžete od úlohy očakávať, či existuje nejaká prekážka alebo sa vyžaduje osobitná pozornosť)</p>	<p>Pri príprave tejto aktivity je dôležité vopred vedieť, že keď sa veľkosť skupín líši, menšie skupiny majú tendenciu skončiť skôr. V týchto prípadoch sa navrhuje im zadať inú úlohu; mohli by vytvoriť abecedu alebo vyriešiť krátku krížovku súvisiacu s danou témou.</p> <p>Túto aktivitu je možné využiť na akýchkoľvek predmetoch, ale väčšinou ju odporúčame na konci väčšieho úseku prebranej látky pred záverečným testom.</p> <p>Na hodinách cudzieho jazyka môže vyplnenie šablón otázkami v špecifickom čase pomôcť študentom precvičiť si príslušnú gramatickú štruktúru. Je tiež dôležité zdôrazniť, že ak študent vystúpi s otázkou, na ktorú už predtým odpovedal iný spolužiak, musí na ňu aj tak odpovedať alebo dokonca pridať ďalšie informácie.</p>

	<p>Na otázky sa vždy odpovedá ústne, študenti sa však môžu dobrovoľne pripraviť doma tak, že si vytvoria kľúč s písomnými odpoveďami za extra kredit.</p> <p>V obidvoch prípadoch sa skupiny nezameriavajú iba na obsah, ale aj na tímovú prácu pri implementácii pravidiel a riešení problémov.</p>
--	--

Aktivita RP6

NÁZOV	PÍ SOMNÝ BRAINSTORMING
Cielená ZRUČNOSŤ	Kritické myslenie / Riešenie problémov / Riadenie vlastnej učebnej cesty
Úroveň rozvoja zručností	Základná / stredne pokročilá / pokročilá
Úroveň náročnosti úlohy	Jednoduchá / zložitá
Podrobný opis (podrobnosti o tom, o čo ide v konkrétnej úlohe, čo robí učiteľ, čo majú robiť študenti, aké je nastavenie, postup a hodnotenie úlohy) <i>prosím, buďte tak konkrétni, ako ste boli v diskusii</i>	<p>Cieľom úlohy je umožniť študentom podeliť sa o svoje problémy v písomnej forme.</p> <p>Mnoho študentov sa hanbí a je zmätených, keď musia hovoriť o akejkoľvek téme, najmä o svojich problémoch. Introvertní študenti sa rozhodnú mlčať namiesto zdieľania svojich myšlienok so svojimi rovesníkmi alebo učiteľmi. Písomný brainstorming im umožňuje odhaliť problém a uvedomiť si, že to, čo im robí problém, je pre ostatných iba jednoduchá aktivita a vidia, že ich ťažkosti alebo prekážky sa dajú prekonať počúvaním ostatných. Okrem toho existuje viac spôsobov, ako vyriešiť daný problém.</p> <p>Keďže je zdôraznenie problému anonymné, dokonca aj plachí a rezervovaní študenti sa odvážia problém nadniesť a vyriešiť. Triedni učители, ktorí neučia celú triedu, môžu zistiť veľa problémov, ktoré by inak ostali skryté bez použitia tejto užitočnej techniky.</p> <p>Riešenie daného problému umožňuje študentom využiť svoje skôr nadobudnuté vedomosti, precvičiť si kladenie otázok a zvýrazniť najdôležitejšie informácie pri danej obtiažnosti. Študenti si tiež precvičujú prácu v skupine, vzájomné počúvanie, možnosť vidieť situácie z rôznych uhlov pohľadu a spoločné riešenie skutočných problémov. Naučia sa tiež, ako určiť priority, porovnať danú prekážku s inými problémami a vyhodnotiť, o ako závažný problém ide.</p> <p>Pridané hodnoty: Spoločným riešením problému sa krok za</p>

	<p> krokom naučia byť otvorení, spoločenský a nápomocní. Prax ukazuje, že sa nikdy nezameriavajú na to kto otázku o danom probléme napísal, ale zameriavajú sa na spôsoby, ako možno daný problém vyriešiť. Celkovo môžeme povedať, že ich EQ sa neustále ďalej vyvíja. </p> <p> Na začiatku si študenti môžu pozrieť video o probléme a jeho riešení napísané pri predchádzajúcej príležitosti. Potom môžu analyzovať kľúčové scény, analyzovať kontext a diskutovať o tom, či by urobili to isté, alebo by sa rozhodli pre iné riešenie. Môžu tiež prehľadávať web a hľadať ďalšie riešenia. Neskôr študenti ani nepotrebujú nijakú pomoc s hľadaním riešenia daného problému. Prax ukazuje, že sú mimoriadne kreatívni v tom, ako efektívne riešiť problémy. </p> <p> Učitelia tiež môžu nadniest špeciálny problém súvisiaci s triedou / predmetom / určitou situáciou, ktorú treba vyriešiť. </p> <p> Otázky: Čo je jadrom problému? Kto je zapojený do nepríjemnej situácie? Ako by ste sa cítili, keby ste boli v ich koži? Čo by ste povedali, ak by ste mali utešiť človeka v ťažkostiach? Ako by ste vyriešili problém? Požiadali by ste o pomoc? Na koho by ste sa obrátili? </p>
<p> Čas (časový plán úlohy pri zohľadnení možných podúloh) </p>	<p> Časť I.: Popis problému, úlohy 8 minút Časť II.: Analýza, zvýraznenie (individuálna alebo skupinová úloha), 10 minút Časť III.: diskusia, 20 minút Časť IV.: Zhrnutie učiteľom, 7 minút Spolu: 45 minút </p>
<p> Potrebne materiály (akékoľvek potrebné veci: papiera, nožnice, počítače, aplikácie pre smartfóny, hlina, falošné peniaze, atď.) </p>	<p> Listy papiera vo veľkosti A/5 na zapísanie problému (ak existuje) a na záznam poznámok Perá pre všetkých Video (v prípade potreby) </p>
<p> Poznámky (praktické informácie, ďalšie komentáre k tomu, čo môžete od úlohy očakávať, či existuje nejaká prekážka alebo sa vyžaduje osobitná pozornosť) </p>	<p> Existujú dobré zdroje pre triednych učiteľov, aby našli riešenia a návrhy na riešenie problému na https://osztalyfonok.hu/ </p> <p> Navrhované predmety: dejepis, cudzie jazyky, hodiny literatúry a gramatiky, triedna hodina, prírodovedné predmety, komunikácia a médiá atď. </p>

	<p>Podľa jedného z našich partnerských subjektov, ktorý pracuje v automobilovom priemysle, je kľúčom v rozvoji riešenia problémov naučiť študentov, ako si stanoviť priority. V spoločnosti, pre ktorú pracuje, existuje pracovný systém, ktorý umožňuje robotníkom v továrni zdieľať svoje vlastné nápady na rozvoj vo svojom odbore a tak zefektívniť výrobu. Vyšší manažéri a odborníci zhromažďujú tieto návrhy v písomnej podobe a diskutujú o nich. Pracovníci dostávajú spätnú väzbu ku svojim návrhom a za užitočné návrhy môžu dokonca získať odmenu.</p>
--	--

Aktivita RP7

NÁZOV	JE TVOJ ODHAD TAK DOBRÝ AKO MÔJ?
Cielená ZRUČNOSŤ	Kritické myslenie / Riešenie problémov / Riadenie vlastnej učebnej cesty
Úroveň rozvoja zručností	Základná / stredne pokročilá / pokročilá
Úroveň náročnosti úlohy	Jednoduchá / zložitá
<p>Podrobný opis (podrobnosti o tom, o čo ide v konkrétnej úlohe, čo robí učiteľ, čo majú robiť študenti, aké je nastavenie, postup a hodnotenie úlohy) prosím, <i>buďte tak konkrétni, ako ste boli v diskusii</i></p>	<p>Cieľom tejto aktivity je to, aby študenti venovali pozornosť korelácii, vzájomnému vzťahu rôznych problémov v určitom predmete alebo vo viacerých predmetoch (interdisciplinárne uvažovanie); priviesť ich k tomu, aby uplatnili svoje vedomosti v praxi, získali skúsenosti s hľadáním najprimeranejšieho a najužitočnejšieho riešenia. Táto prax zlepšuje schopnosť študentov efektívne riešiť problémy.</p> <p>Príklad použitia tejto aktivity v matematike: Téma 1: súradnicová geometria - cvičenia v súvislosti s trojuholníkmi</p> <p>Znalosti potrebné na zvládnutie cvičení: korelácie základnej úrovne v geometrii a algebre. Na základe rôznych údajov je možné určiť priestor trojuholníka piatimi rôznymi spôsobmi (pomocou rôznych vzorcov). Existuje viac možností, ako problém vyriešiť. Študenti si musia porovnať možnosti a nájsť tú najlepšiu, najpraktickejšiu. Aby našli najlepšie riešenie, musia argumentovať buď v malých skupinách, alebo pred triedou. Táto aktivita je veľmi užitočná na hodinách zameraných na zopakovanie učiva alebo na konci prípravy na záverečnú skúšku.</p>

	<p>Otázky, ktoré treba položiť: Aké údaje sú k dispozícii? Aké údaje poznáme? Aká je súvislosť medzi známymi údajmi a inými údajmi? Ako sa môžeme na základe svojich predtým získaných vedomostí a známych údajov dostať k týmto údajom? Poďme si naplánovať spôsoby riešenia. Aké ďalšie problémy môžeme vyriešiť pomocou ďalších získaných údajov? Odhaľte svoje spôsoby riešenia. Poďme sa rozprávať, ktoré riešenie je najefektívnejšie/najrýchlejšie?</p> <p>Téma 2: sústavy rovníc</p> <p>Sú to dôležité nástroje na riešenie slovných alebo geometrických úloh (napr. zisťovanie priesečníka priamok) Pri riešení týchto druhov cvičení je nevyhnutné, aby študenti mali nadobudnutú rutinu pri práci so sústavami rovníc. Je dôležité, aby študenti dokázali šikovne využiť spôsoby riešenia.</p> <p>Otázky: Ktorá sústava rovníc je najefektívnejšia / najrýchlejšia / najpraktickejšia na riešenie zadanej úlohy? Ako by sme mali začať? Poďme to skúsiť. Poďme to spočítať / vyriešiť rôznymi spôsobmi. Prečo je dané riešenie najlepšie / najjednoduchšie?</p> <p>Študenti môžu svoje zručnosti v riešení problémov získané pri riešení vyššie uvedených cvičení úspešne uplatniť aj v praxi. Aby sme uviedli niekoľko príkladov, ľahko sa rozhodnú, či je daný okrúhly tvar alebo papierový tvar dostatočne veľký na to, aby sa z neho vystrihol trojuholník, aby pripravil dekoráciu. Tieto vedomosti môžu byť skutočne užitočné v budúcnosti, keď chcú budú chcieť dať opraviť strechu, a chceli by spočítať potrebné množstvo materiálu a náklady na prácu. A posledný príklad, vyššie uvedená zručnosť je užitočná, ak sa majú rozhodnúť, či predmet v tvare gule, ako lopta, možno ukryť do darčekovej krabičky v tvare kocky ako darček k narodeninám.</p>
<p>Čas (časový plán úlohy pri zohľadnení možných podúloh)</p>	<p>Časť I: analýza údaje, plánovanie - 3 minúty Časť II: spočítanie potrebných údajov pomocou vzorcov - 5 minút Časť III: riešenie možných problémov a diskusia o riešeniach - 12 minút Spolu: 20 minút</p>

<p>Potrebné materiály (akékoľvek potrebné veci: papiere, nožnice, počítače, aplikácie pre smartfóny, hlina, falošné peniaze, atď.)</p>	<p>Cvičebný zošit, pero alebo ceruzka, kalkulačka, zbierka vzorcov, tabuľky funkcií</p>
<p>Poznámky (praktické informácie, ďalšie komentáre k tomu, čo môžete od úlohy očakávať, či existuje nejaká prekážka alebo sa vyžaduje osobitná pozornosť)</p>	<p>Študenti môžu pracovať jednotlivo, vo dvojiciach alebo v menších skupinách. Práca v malých skupinách môže ušetriť čas, keď študenti vyriešia zložité cvičenie (každý si môže spočítať rôzne časti alebo môže nájsť riešenie rôznych problémov).</p> <p>Pridaná hodnota: Ak študenti pracujú v malých skupinách, môžu sa učiť od svojich rovesníkov. Úroveň stresu študentov klesá, pretože môžu zdieľať svoju zodpovednosť. Študenti sa učia, ako pracovať v tíme a táto schopnosť je nevyhnutná vo svete práce. EQ študentov stúpa, pretože si musia navzájom pomáhať, majú sa navzájom počúvať a musia efektívne zdieľať informácie, aby dokázali vyriešiť daný problém.</p> <p>Navrhované predmety:</p> <p>Dejepis <i>Spracovanie zdroja</i> (študenti môžu analyzovať ten istý zdroj - môže to byť aj krátke video - zameranie na rôzne prvky, napr. jeden sa môže zamerať na štýl reči, iní sa môžu sústrediť na oblečenie ľudí, stravovacie návyky, hierarchiu, scenérie atď. Nakoniec môžu zdieľať svoje vedomosti)</p> <p>Literatúra</p> <p>Táto aktivita môže byť užitočná na zlepšenie zručností v písaní v literatúre. Napríklad študenti môžu získať skúsenosti s tým, ako sa dá napísať úvod eseje alebo interpretácie literárneho diela tým, že majú za úlohu napísať úvod (prvý odsek) textu ako domácu úlohu a potom v malých skupinách diskutovať o svojich riešeniach. Môžu si navzájom podeliť o myšlienky. Môžu porovnávať rôzne verzie a rozhodovať o najlepších, môžu si naplánovať celý text napísaním náčrtu. Náčrty môžu byť napísané jednotlivo alebo v skupinách a je tiež dobré ich prediskutovať ako možné spôsoby riešenia. Najlepšie príklady sa môžu nalepiť na plagát a chvíľu ponechať na stene triedy. Aby sa predišlo príliš veľkému počtu podobných úvodov, študentov je možné zatriediť do skupín podľa vopred uvedeného obsahu prvého odseku. Po diskusii o ich riešeniach v skupine študentov s rovnakým predpísaným obsahom je možné skupiny reorganizovať a vytvoriť skupiny študentov s rôznymi typmi daného obsahu. V tomto prípade ide o verziu vzájomného učenia</p>

(peer teaching), ktorá sa nazýva metóda „expertnej mozaiky“. Túto metódu je možné využiť aj na zlepšenie zručností v písaní v cudzích jazykoch. Keďže je táto metóda pomerne zložitá, vyžaduje si minimálne dve hodiny a presnú prípravu či už úlohy, alebo formovania skupín. Potrebné materiály: karty s krátkym popisom obsahu, o ktorom sa má písať; karty v takom počte v rôznych farbách, ako je počet predpísaného obsahu (študenti s rovnakým počtom dostanú rovnaký typ obsahu, o akom budú písať; počet farieb sa rovná počtu skupín, ktoré by sme chceli vytvoriť, aby sme sa podelili o skúsenosti od „odborníkov“ na určitý spôsob písania textu); plagáty; papier; perá; modrý pripínáčik. Poznámky: Pretože možnosti týkajúce sa obsahu úvodu môžu byť v rôznych stupňoch obtiažnosti, je potrebné pri zadávaní úlohy venovať pozornosť schopnostiam študentov.

Cudzie jazyky

Napr. vyučovanie časov - Ktorý čas by sme mali v určitej situácii použiť, aby sme poslucháčovi umožnili presne pochopiť náš zámer komunikácie a vyhnúť sa nedorozumeniam? Napr. Mam hotovú domácu úlohu.

Chémia, fyzika

Experimenty - Čo očakávame? Aké nástroje potrebujeme? Čo zažívame? Porovnajme, či sa naše predpoklady zhodujú s výsledkom experimentu.

Výroba modelov - Aký je to správny model? Napr. pri modelovaní plynov sa nepočítajú farby guľôčok, ale veľkosť guľôčok a spôsob a sila ich zrážky. (ďalšie možnosti: modelovanie obežných dráh planét, modelovanie zrážok automobilov alebo vagónov) Pomocou vzorcov môžeme porovnať naše experimenty a pravidlá fyziky/chémie, môžeme zistiť, čo môže spôsobiť rozdiely.

Triednické hodiny

Projekt triedneho výletu - Ako si naplánovať cestu? Nad čím musíme premýšľať? (napr. čas, vzdialenosť, náklady, strava, aktivity, individuálne záujmy, vzdelávacie účely atď.) Ako sa môžu študenti podieľať na efektívnej organizácii cesty? Plánovanie cesty týmto spôsobom umožňuje študentom pocítiť, že cesta je naplánovaná pre ich potešenie a vzdelanie, a môžu samostatne rozhodovať o určitých otázkach. Môžu sa cítiť ako užitoční a hodnotní. Pridanou hodnotou je i zvýšenie ich EQ. Po ukončení cesty majú študenti možnosť prediskutovať svoje skúsenosti - čo bolo dobré, čo by sa malo nabudúce vylepšiť.

Aktivita RP8

NÁZOV	Porovnanie modelov
Cielená ZRUČNOSŤ	Kritické myslenie / Riešenie problémov / Riadenie vlastnej učebnej cesty
Úroveň rozvoja zručností	Základná / stredne pokročilá / pokročilá
Úroveň náročnosti úlohy	Jednoduchá / zložitá
Podrobný opis (podrobnosti o tom, o čo ide v konkrétnej úlohe, čo robí učiteľ, čo majú robiť študenti, aké je nastavenie, postup a hodnotenie úlohy) prosím, <i>buďte tak konkrétni, ako ste boli v diskusii</i>	<p>Cieľ: Študent bude schopný rozlišovať medzi relevantnými a nepodstatnými problémami; dokáže zoradiť problémy, nájde vhodnú stratégiu riešenia.</p> <p>Opis metódy:</p> <ol style="list-style-type: none"> Porovnanie a analýza modelov: použitie Vennových diagramov pri porovnávaní objektov (rôzne procesy, obrazy, javy, koncepty); riešenie rovnicových sústav pomocou rôznych spôsobov; grafický integrovaný substitučný vzor; porovnanie grafov. Tvorba nových modelov; riešenie textových úloh ako vytvorenie nového modelu; odvodenie vzorca alebo pravidelnosti pomocou existujúcich poznatkov (napr. odvodenie plošného vzorca rovnobežníka z trojuholníka). <p>Príklad (analýza rôznych modelov, vytvorenie nového modelu / pravidelnosť):</p> <p><i>Cieľ: Pri pohľade na rôzne polygóny nájde študent pravidelnosť výpočtu súčtu polygonálnych vnútorných uhlov.</i></p> <p><i>Popis: Učiteľ požiada študentov, aby nakreslili rôzne mnohouholníky, počnúc trojuholníkom až po sedemuholník. Študenti dostanú za úlohu nájsť vzorec na výpočet súčtu vnútorných uhlov a na základe predchádzajúcich poznatkov o geometrických tvaroch určiť, aké je spojenie medzi súčtom uhlov a vnútornými uhlami. Študenti môžu použiť uhlomer alebo metódu rozdeľujúcu mnohouholník na trojuholníkové uhlopriečky z vrcholu. Tento proces je možné urýchliť pomocou práce vo dvojiciach alebo skupinách distribúciou rôznych geometrických tvarov medzi študentov.</i></p>
Čas (časový plán úlohy pri zohľadnení možných podúloh)	<p>Použitie metódy závisí od časti hodiny a od cieľa: je možné ju použiť ako úvod alebo ako metódu na získanie nového materiálu alebo na metódu prehĺbenia prebraného učiva.</p> <p><i>Tento príklad je súčasťou prezentácie nového materiálu a predpokladaný čas je 15 - 20 minút.</i></p>

Potrebné materiály (akékoľvek potrebné veci: papiere, nožnice, počítače, aplikácie pre smartfóny, hlina, nepravé peniaze, atď.)	<i>Pomôcky: technické nástroje na kreslenie, uhlomer.</i>
Poznámky (praktické informácie, ďalšie komentáre k tomu, čo môžete od úlohy očakávať, či existuje nejaká prekážka alebo sa vyžaduje osobitná pozornosť)	Matematika. Fyzika: Porovnanie rôznych javov, procesov atď. Pomocou Vennovej tabuľky; Chémia: je možné skúmať chemické zlúčeniny a vlastnosti látok; Geografia: skúmanie a porovnávanie rôznych krajín.

Aktivita RP9

NÁZOV	Poučenie sa z chýb
Cieľená ZRUČNOSŤ	Kritické myslenie / Riešenie problémov / Riadenie vlastnej učebnej cesty
Úroveň rozvoja zručností	Základná / stredne pokročilá / pokročilá
Úroveň náročnosti úlohy	Jednoduchá / zložitá
Podrobný opis (podrobnosti o tom, o čo ide v konkrétnej úlohe, čo robí učiteľ, čo majú robiť študenti, aké je nastavenie, postup a hodnotenie úlohy) prosím, <i>buďte tak konkrétni, ako ste boli v diskusii</i>	Študenti preberajú vyššiu mieru zodpovednosti za svoje štúdium. Študent vezme na vedomie svoje chyby, poučí sa z nich a uvedomuje si, že aj neúspech môže poslúžiť na rozvoj. Konečným výsledkom je perfektný výkon. Proces nie je potrebné hodnotiť. Prvý výkon študenta možno považovať za predbežné hodnotenie. Úlohu je možné vykonať buď jednotlivo, alebo vo dvojici, kde sa študenti navzájom podporujú pri hľadaní chýb a diskusii o tom, ktoré pravidlo im chýbalo. Príklad: Úlohy v anglickej gramatike. 1. Učiteľ kontroluje úlohy študentov, chyby označuje, ale neopravuje ich. 2. Študent dostane prácu, určí pravidlo, ktoré neuplatnil(a), a zapíše si ho. 3. Študent chybu opraví, vetu si správne zapíše do zošita, podčiarkne alebo zakrúžkuje bod, v ktorom urobil chybu. Efektívne je tiež použitie rôznych farieb na upozornenie na chybnú formu. 4. Učiteľ zadá študentovi podobnú úlohu, ktorú (dúfajme) teraz

	<p>vykoná správne a študent získa známku.</p> <p>5. V prípade potreby bude proces pokračovať, kým si študent neosvojí učivo a nedôjde k ďalším chybám.</p>
<p>Čas (časový plán úlohy pri zohľadnení možných podúloh)</p>	<p>Poučenie sa z vlastných chýb môže zabráť celú hodinu, pretože rôzni študenti majú rôzne množstvo chýb. Rýchlosť výkonu môže byť tiež odlišná. Študenti, ktorí vykonali analýzu svojich chýb, ju predložia učiteľovi a sami môžu zostaviť podobnú úlohu.</p>
<p>Potrebné materiály (akékoľvek potrebné veci: papiere, nožnice, počítače, aplikácie pre smartfóny, hlina, nepravé peniaze, atď.)</p>	<p>Úloha skontrolovaná učiteľom, s poukázaním na chyby. Slušný notebook s potrebnými materiálmi, tiež možnosť vyhľadávať materiály z Internetu. Sada pier rôznych farieb. Úloha s podobnou témou z internetu. Úlohy s možnosťami vlastnej kontroly.</p>
<p>Poznámky (praktické informácie, ďalšie komentáre k tomu, čo môžete od úlohy očakávať, či existuje nejaká prekážka alebo sa vyžaduje osobitná pozornosť)</p>	<p>Táto úloha sa dá využiť pri výučbe prakticky všetkých predmetov.</p>

Riadenie vlastnej učebnej cesty (Príloha I)

Aktivita RVUC1

NÁZOV	Personalizované učenie
Cielená ZRUČNOSŤ	Kritické myslenie / Riešenie problémov/ Riadenie vlastnej učebnej cesty
Úroveň rozvoja zručností	Základná / stredne pokročilá / pokročilá
Úroveň náročnosti úlohy	Jednoduchá / zložitá
Podrobný opis (podrobnosti o tom, o čo ide v konkrétnej úlohe, čo robí učiteľ, čo majú robiť študenti, aké je nastavenie, postup a hodnotenie úlohy) <i>prosím, buďte tak konkrétni, ako ste boli v diskusii</i>	<p>Personalizované učenie je „vzdelávacia skúsenosť určená pre <i>každého študenta</i> s ohľadom na jeho/jej konkrétne potreby.“ V personalizovanom učení sú obsah, rýchlosť, sekvencia, technológia, modely učenia, učebné priestory, publikum a účel a ďalšie „učebné zložky“ nastaviteľné podľa znalostí, zvedavosti, geniality a účelu učenia každého študenta.</p> <p>Učitelia si musia vypočúť vyjadrenia študentov o svojich potrebách a študenti musia vytvárať svoje osobné učebné ciele (podľa svojich schopností a zručností) a učebné stratégie súvisiace s danou témou daného predmetu. Tieto inteligentné ciele sú základom ich učebnej cesty a hodnotenia ich učenia.</p> <p>Učitelia napomáhajú osobnej učebnej ceste každého študenta na základe jeho/jej osobných učebných cieľov, jednotlivo alebo v skupinách.</p>
Čas (časový plán úlohy pri zohľadnení možných podúloh)	Potrvá to minimálne niekoľko týždňov alebo mesiacov.
Potrebné materiály (akékoľvek potrebné veci: papiere, nožnice, počítače, aplikácie pre smartfóny, hlina, nepravé peniaze, atď.)	Technickým základom metódy je notebook alebo tablet pre všetkých študentov. Všetky majú digitálny cvičebný zošit.
Poznámky (praktické informácie, ďalšie komentáre k tomu, čo môžete od úlohy očakávať, či existuje nejaká prekážka alebo sa	Túto metódu je možné použiť v akomkoľvek predmete. Digitálne prostredie môže podporiť realizáciu personalizovaného vzdelávania. Väčšina študentov rada používa digitálne technológie a táto možnosť posilňuje ich pozitívny vzťah k učeniu. Digitálne prostredie tiež uľahčuje prácu učiteľom. Pre každého študenta môžu pripraviť vlastné osobné kurikulum.

vyžaduje osobitná pozornosť)	Tento digitálny vzdelávací priestor poskytuje novú interpretáciu a možnosti riadenia úloh a času.
------------------------------	---

Aktivita RVUC2

NÁZOV	Kariérové poradenstvo
Cielená ZRUČNOSŤ	Kritické myslenie / Riešenie problémov/ Riadenie vlastnej učebnej cesty
Úroveň rozvoja zručností	Základná / stredne pokročilá / pokročilá
Úroveň náročnosti úlohy	Jednoduchá / zložitá
Podrobný opis (podrobnosti o tom, o čo ide v konkrétnej úlohe, čo robí učiteľ, čo majú robiť študenti, aké je nastavenie, postup a hodnotenie úlohy) <i>prosím, buďte tak konkrétni, ako ste boli v diskusii</i>	Nájsť si dobrú prácu a zvoliť si smer a vysokú školu pre ďalšie vzdelávanie je skutočným problémom všetkých študentov na stredných školách. Je silný motivačný faktor pre zlepšenie ich porozumenia samému sebe a učenia zameraného na seba. Program je možné implementovať v rámci triednickej hodiny, mala by ho však podporovať skupina učiteľov (kariérové poradenstvo). (Členovia tejto podpornej skupiny by mali mať absolvované štúdium mentorstva alebo minimálne záujem o mentorstvo). Hlavnou úlohou podpornej skupiny je vytvoriť niekoľko úloh pre študentov rôzneho veku (ročníkov) od veľmi jednoduchých po zložitú. Väčšina z týchto úloh sa rieši na triednických hodinách (osztályfőnöki óra). Výsledkom programu je, že sa študenti oboznámia so svetom práce a vo veku 16 rokov majú predstavu o svojej kariére a zamýšľanom zamestnaní. Veľmi obľúbeným prvkom programu je návšteva pracoviska organizovaná pre študentov 11. ročníka. Je to dôležitý prvok programu kariérneho poradenstva. Študenti sa môžu rozhodnúť o svojej práci alebo pracovisku, ktoré ich zaujíma a ktoré chcú navštíviť. Môžu si vybrať z niekoľkých možností, musia však stanoviť priority v rámci „zoznamu želaní“. Na základe týchto zoznamov škola organizuje pre všetkých študentov celodennú návštevu. Stretnú sa s predstaviteľom vybranej profesie a porozprávajú sa s ním.
Čas (časový plán úlohy pri zohľadnení možných podúloh)	4-6 školských rokov.
Potrebné materiály (akékoľvek potrebné)	Skupina rôznych úloh pre rôzne ročníky.

veci: papiere, nožnice, počítače, aplikácie pre smartfóny, hlina, nepravé peniaze, atď.)	
Poznámky (praktické informácie, ďalšie komentáre k tomu, čo môžete od úlohy očakávať, či existuje nejaká prekážka alebo sa vyžaduje osobitná pozornosť)	Táto skúsenosť z reálneho života je dobrá nielen pre študentov, ale aj pre firmy. Na podporu kariérového poradenstva študentov môžu školy usporiadať tematický týždeň zameraný na prácu.

Aktivity RVUC3

NÁZOV	PEER MEDIÁCIA
Cielená ZRUČNOSŤ	Kritické myslenie / Riešenie problémov/ Riadenie vlastnej učebnej cesty
Úroveň rozvoja zručností	Základná / stredne pokročilá / pokročilá
Úroveň náročnosti úlohy	Jednoduchá / zložitá
Podrobný opis (podrobnosti o tom, o čo ide v konkrétnej úlohe, čo robí učiteľ, čo majú robiť študenti, aké je nastavenie, postup a hodnotenie úlohy) <i>prosím, buďte tak konkrétni, ako ste boli v diskusii</i>	<p>Cieľom úlohy je dosiahnuť, aby študenti uviedli svoje ciele v súvislosti s výsledkami. Musia dať svoje ciele na háčky papiera, ktoré si zozbieral, skontroloval a uchoval ich učiteľ. Táto aktivita je užitočná pre všeobecné ciele zdieľané s triednym učiteľom alebo pre ciele pri osobitných predmetoch zdieľané s učiteľmi predmetov.</p> <p>Triedni učitelia by mali fungovať ako mediátori medzi študentmi a učiteľmi predmetov (samozrejme, ak učiteľ predmetov používa túto prax, smer mediácie je opačný). Učiteľ môže rozhodnúť o forme poznámok k cieľom, ktoré navrhnu študenti. Niekedy sú potrebné individuálne rozhovory alebo pomoc pri presnejšej identifikácii míľnikov. Diskusia medzi študentom a učiteľom môže byť veľmi užitočná. Môže pomôcť študentom upozorniť na možné problémy so svojim učebným procesom a uvedomiť si zodpovednosť za ne. Splnenie cieľov by malo byť kontrolované na úrovni skupiny a jednotlivo aj samotnými študentmi a učiteľom. Študenti musia dostať späť svoje poznámky ku svojim cieľom a zaznamenať poznámky o splnení. Môžu tiež poskytovať spätnú väzbu o svojich predchádzajúcich plánoch pomocou emotikonov. Takto sa im ľahšie vyjadrujú svoje pocity. Porovnanie výsledkov dosiahnutých uplatnením partnerskej mediácie s predchádzajúcimi výsledkami môže byť motivujúce</p>

	<p>a viesť študentov k tomu, aby si zvykli na sebahodnotenie.</p> <p>Pre učiteľa používajúceho túto metódu je praktické zhrnúť ciele študentov do tabuľky, aby bolo možné ľahšie sledovať zmeny.</p>
<p>Čas (časový plán úlohy pri zohľadnení možných podúloh)</p>	<p>Vysvetlenie aktivity vyžaduje asi 15 minút;</p> <p>Učitelia musia poskytovať spätnú väzbu a hodnotiť ciele študentov najmenej dvakrát počas školského roka. Spätnú väzbu je možné poskytnúť buď frontálne (pred triedou), alebo individuálne (najlepšie obidve), čo si vyžaduje pomerne veľa času v závislosti od počtu študentov. Jedna hodina hodnotenia a reorganizácie na konci semestra je nevyhnutnosťou.</p> <p>(Tento proces si vyžaduje viac času zo strany učiteľa ako zo strany študentov, pretože učiteľ musí zhodnotiť všetky ciele študentov.)</p>
<p>Potrebné materiály (akékoľvek potrebné veci: papiere, nožnice, počítače, aplikácie pre smartfóny, hlina, nepravé peniaze, atď.)</p>	<p>Hárky papiera vo formáte A/4 na zapísanie cieľov a neskôr poznámok o splnení a reorganizácii.</p> <p>Perá pre všetkých</p> <p>Počítač urobí súhrnnú tabuľku cieľov študentov.</p>
<p>Poznámky (praktické informácie, ďalšie komentáre k tomu, čo môžete od úlohy očakávať, či existuje nejaká prekážka alebo sa vyžaduje osobitná pozornosť)</p>	<p>Navrhnutý cieľ by mal byť merateľný alebo dobre popísaný. Ak sú ciele príliš všeobecné, je veľmi ťažké sledovať ich splnenie.</p> <p>Je to pomerne časovo náročná aktivita, ale má veľa výhod z hľadiska zručnosti RVUC a tiež z hľadiska partnerstva študentov - učiteľov.</p>

Aktivita RVUC4

NÁZOV	CVIČENIA NA HODNOTENIE ÚROVNE OBŤIAŽNOSTI
Cielená ZRUČNOSŤ	Kritické myslenie / Riešenie problémov/ Riadenie vlastnej učebnej cesty
Úroveň rozvoja zručností	Základná / stredne pokročilá / pokročilá
Úroveň náročnosti úlohy	Jednoduchá / zložitá
Podrobný opis (podrobnosti o tom, o čo ide v konkrétnej úlohe, čo robí učiteľ, čo majú robiť študenti, aké je nastavenie, postup a	Pomocou testovacích cvičení s indikáciou úrovne obtiažnosti môžeme poskytnúť slobodnú voľbu podľa jednotlivých cieľov. Učitelia musia používať aj testy pozostávajúce zo základných a pokročilých úloh (s uvedením úrovne náročnosti). Ak študenti vykonajú úlohy na základnej úrovni, môžu dosiahnuť známku „3“ (známka na strednej úrovni) a pri úlohách na pokročilej úrovni

hodnotenie úlohy) prosím, <i>buďte tak konkrétni, ako ste boli v diskusii</i>	dosiahnuť „5“ (známka na najvyššej úrovni). Je ich zodpovednosťou rozhodnúť sa, ktorú úroveň uprednostnia. Pre tých najlepších študentov môžu učitelia poskytnúť skutočne náročné a pokročilé úlohy za extra dobrú známku. Je veľmi dôležité, aby si študenti uvedomili svoje ciele a schopnosti v súvislosti s rôznymi predmetmi. Označenie úrovne obtiažnosti pomáha študentom pri manažmente času a energie.
Čas (časový plán úlohy pri zohľadnení možných podúloh)	Podľa množstva úloh.
Potrebné materiály (akékoľvek potrebné veci: papiere, nožnice, počítače, aplikácie pre smartfóny, hlina, nepravé peniaze, atď.)	Hárky s úlohami vo forme testov s uvedením úrovne náročnosti. Pero alebo počítač pre každého študenta (v závislosti od daného predmetu).

Aktivity RVOLP5

NÁZOV	Uzatváranie zmlúv
Cielená ZRUČNOSŤ	Kritické myslenie / Riešenie problémov/ Riadenie vlastnej učebnej cesty
Úroveň rozvoja zručností	Základná / stredne pokročilá / pokročilá
Úroveň náročnosti úlohy	Jednoduchá / zložitá
Podrobný opis (podrobnosti o tom, o čo ide v konkrétnej úlohe, čo robí učiteľ, čo majú robiť študenti, aké je nastavenie, postup a hodnotenie úlohy) prosím, <i>buďte tak konkrétni, ako ste boli v diskusii</i>	<p>Uzatváranie zmlúv je metóda vytvárania disciplíny. Učiteľ a študenti spoločne formulujú pravidlá správania, ktoré sú nútení dodržiavať počas hodín. V prípade porušenia pravidiel postačuje odkaz na pravidlá oznámený všetkým zúčastneným stranám.</p> <p>Učiteľ položí otázku: „<i>Ako podľa vás vyzerá pekná trieda?</i>“. Požiada študentov, aby sa nad odpoveďou zamysleli niekoľko sekúnd a potom sa podelili o svoje odpovede so svojim spolužiakom / iným spolužiakom – v diskusii / vo dvojiciach. Učiteľ chodí po triede, počúva, ako sa študenti rozprávajú, a keď skončia, vyzve niektorých študentov, aby sa podelili o svoje názory s celou triedou (OCFB open class feedback – otvorená spätná väzba triedy).</p> <p>Potom učiteľ oznámi študentom, že <u>spoločne vytvoria zmluvu</u> (učiteľ aj študenti), a že sa bude týkať dvoch strán - učiteľa a študentov. Zmluva sa dohodne väčšinou, podpíše sa a dodržiava sa počas celého školského roka.</p>

	<p>V tejto súvislosti rozdá učiteľ všetkým študentom čistý papier a požiada ich, aby za 5 minút spísali všetky nápady, ktoré im prídu na um (osobné názory) - písomný brainstorming. Budú sa odvolávať na dve zmluvné strany (učiteľ a študenti) a na dva aspekty: práva a povinnosti.</p> <p>Učiteľ potom zhromaždí príspevky a povie študentom, že vyberie najčastejšie sa vyskytujúce nápady a vytvorí zbierku. Nasledujúci deň rozdá učiteľ kópiu zbierky každému študentovi a požiada ich, aby hlasovali o každom predloženom nápade (Áno / Nie).</p> <p>Potom učiteľ pripraví dvojstrannú zmluvu: Učiteľ a študenti, s právami a povinnosťami každej zmluvnej strany. Keď je pripravený koncept, učiteľ ho prečíta pred triedou a čaká na potvrdenie. Ak k nemu príde, všetky strany podpíšu zmluvu. Zmluva sa zverejní na viditeľnom mieste vo vnútri triedy a bude v nej platiť po celý školský rok ako pomôcka a autorita.</p>
<p>Čas (časový plán úlohy pri zohľadnení možných podúloh)</p>	<p>3 vyučovacie hodiny (nie celé) Hodina 1 - písomný brainstorming 15 ‘ - 20’ Hodina 2 - prezentácia vybraných nápadov, pripomienky a hlasovanie v triede 10’ Hodina 3 - čítanie a podpisovanie v triede 5’</p>
<p>Potrebné materiály (akékoľvek potrebné veci: papiere, nožnice, počítače, aplikácie pre smartfóny, hlina, nepravé peniaze, atď.)</p>	<p>Papiere a perá, počítač na napísanie zmluvy a tlačiareň na vytlačenie zmluvy.</p>
<p>Poznámky (praktické informácie, ďalšie komentáre k tomu, čo môžete od úlohy očakávať, či existuje nejaká prekážka alebo sa vyžaduje osobitná pozornosť)</p>	<p>Zmluva pomáha vytvárať pokoj a pocit vzájomnej úcty; podporuje tiež emocionálne naladenie sa na učebné osnovy.</p> <p>Táto metóda je vhodná pre akýkoľvek predmet.</p>

Aktivita RVUC 6

NÁZOV	Dráma vo vzdelávaní
-------	---------------------

Cielená ZRUČNOSŤ	Kritické myslenie / Riešenie problémov/ Riadenie vlastnej učebnej cesty
Úroveň rozvoja zručností	Základná / stredne pokročilá / pokročilá
Úroveň náročnosti úlohy	Jednoduchá / zložitá
Podrobný opis (podrobnosti o tom, o čo ide v konkrétnej úlohe, čo robí učiteľ, čo majú robiť študenti, aké je nastavenie, postup a hodnotenie úlohy) prosím, <i>bud'te tak konkrétni, ako ste boli v diskusii</i>	<p>Táto analýza sa zaoberá precvičovaním hrania rolí, presnejšie prípadom „čo by ste robili, keby ste boli...“</p> <p>Podľa témy z triedy si učiteľ vyberie postavu, ktorú majú stelesňovať. V tejto súvislosti si zosobňovanie niekoho iného nevyžaduje kopírovanie správania, gestikulácie alebo spôsobu rozprávania tejto osoby. Študent sa musí vžiť do kože postavy a vyriešiť buď súčasný problém v reálnom živote, alebo zvoliť alternatívnu voľbu rozhodnutia pri minulých udalostiach.</p> <p>Príklady môžu byť z triednických hodín, kde sa hovorí o používaní mobilných telefónov v škole: „Čo by ste robili, keby ste boli riaditeľom školy?“ Ďalším príkladom v maďarskej literatúre môže byť román „Tradície Fanni“, kde si študenti predstavujú hlavnú postavu Fanni, a mali by povedať, aké kroky by podnikli na jej mieste v súvislosti s prianím jej otca: „Čo by ste urobili vy keby si bol v na Fanninom mieste?“</p> <p>Nastavenie tejto aktivity je jednoduché. Mala by to byť zakomponovaná do vyučovacej hodiny v správnom okamihu. Učiteľ sa pýta konkrétnu otázku „Čo by ste robili/povedali, keby ste boli...“ Odpoveď je možné poskytnúť individuálne alebo ju možno formulovať vo dvojiciach alebo dokonca v skupinách. Študenti môžu odpovedať okamžite alebo im môže byť poskytnutý čas na vypracovanie odpovede. Rovnakú otázku môže položiť viac študentov a odpovede sa môžu porovnať. Učiteľ musí poskytnúť spätnú väzbu, či bola odpoveď vhodná. Ďalej môže táto diskusia pokračovať vo forme diskusie.</p>
Čas (časový plán úlohy pri zohľadnení možných podúloh)	<p>Celkový čas: závisí od študentov, ktorí vyjadria svoje uhly pohľadu. Pre jedného študenta skupinu by platila nasledujúca časová postupnosť:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Prezentácia imaginárnej situácie a otázky „čo by ste robili, keby“ a vysvetlenie akýchkoľvek otázok - 3 - 5 minút; 2. Nepovinné: pridelenie času študentovi na vypracovanie odpovede - 7-8 minút; 3. Odpoveď študenta /študentov - 2 - 5 minút;

	<p>4. Spätná väzba od učiteľa - 2 minúty;</p> <p>5. Voliteľné: ďalšia otvorená diskusia alebo debata so zvyškom študentov - 8 - 10 minút</p>
<p>Potrebné materiály (akékoľvek potrebné veci: papiere, nožnice, počítače, aplikácie pre smartfóny, hlina, nepravé peniaze, atď.)</p>	<p>- Zošity alebo len papiere na zaznamenávanie a štruktúrovanie myšlienok;</p> <p>- Smartfóny - pre prípad, že by študenti potrebovali urobiť akýkoľvek prieskum na túto tému.</p>
<p>Poznámky (praktické informácie, ďalšie komentáre k tomu, čo môžete od úlohy očakávať, či existuje nejaká prekážka alebo sa vyžaduje osobitná pozornosť)</p>	<p>Aby mohol(a) študent(ka) dať relevantnú a primeranú odpoveď, musí byť vopred dobre informovaný(á) o téme a postave, ktorú spracováva.</p>